

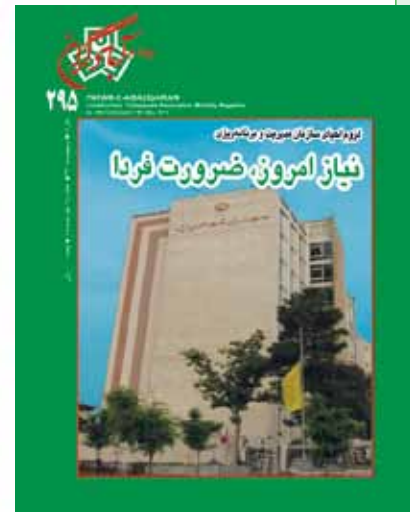
بِسْمِ
اللَّهِ
الرَّحْمَنِ
الرَّحِيمِ

انجمن شرکت‌های ساختمانی

سال ۲۹ اردیبهشت ۱۳۹۱
شماره ۲۹۵ (۶۵ دور جدید) قیمت ۱۰۰۰ ریال

شماره	موضوع
۴	سرمقاله: لزوم احیای سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی نیاز امروز، ضرورت فردا
۶	شرح مختصری از نحوه شکل‌گیری و ادغام سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی
۷	نقش شرکتهای پیمانکاری پروژه‌های عمرانی در توسعه کشور و دشواری‌های فراروی آنها
۱۰	شرکت در مناقصات با گامهای سنجیده
۱۲	لزوم لحاظ کردن قیمت روز پروژه‌ها در اسناد مناقصه
۱۴	دعوت از انجمن شرکتهای ساختمانی برای مشارکت در نوسازی بافتهای فرسوده
۱۸	نگاهی آینده‌نگرانه به صنعت احداث در ایران با تمرکز بر مشکلات گذشته و حال
۲۰	مکاتبات انجمن
۲۱	قانون کار در جهت حمایت از مفهوم کار باشد
۲۵	چشم انداز بازار مسکن و تاثیر آن بر اقتصاد سال ۹۱
۳۰	تشکیل زیرگروههای تخصصی رمز ماندگاری شرکت کیسون
۳۲	پیرامون قیمت گذاری پروژه‌های عمرانی
۳۶	برگی از تقویم اردیبهشت
۳۸	کشف باغ مرجانی در عمق آب‌های خلیج فارس
۳۹	طرح انتقال آب رودخانه مرزی ارس به دریاچه ارومیه برای جلوگیری از ادامه خشکی دریاچه
۴۰	برنامه ریزی نکردن یعنی برنامه ریزی برای شکست
۴۲	سایه سنگین ارز بر سر صدور خدمات فنی و مهندسی
۴۳	نگاهی تحلیلی بر روندها و فرایندهای اقتصاد ایران در چشم انداز سال ۹۱
۴۵	نگرانی از اجرای فاز دوم هدفمندی یارانه‌ها
۴۸	اخبار صنعت ساختمان
۵۰	پیاده‌سازی CMMS در مدیریت نت ماشین‌آلات راهسازی و معدنی
۵۴	پاگرد
۵۶	نگرشی اجمالی بر ادبیات اقتصادی و مالی
۵۹	شرکت در نمایشگاه‌های بین‌المللی ابزاری برای بازاریابی کالا و صدور خدمات فنی و مهندسی

صاحب امتیاز: انجمن شرکت‌های ساختمانی

مدیرمسئول: مهندس جواد خوانساری

کمیسیون انتشارات: مهندس جواد خوانساری، مهندس محمد کنگانی، مهندس محمدعلی پور شیرازی، مهندس جهانگیر عصر آزاد

مهندس علی ورزنده، مهندس مجتبی ضرابی، دکتر غلامرضا علی‌زاده

سردبیر: دکتر غلامرضا علی‌زاده

خبرنگار: آرزو نوری

حروفچینی، امور بازرگانی و اشتراک: فریبا پور آقا

صفحه‌آراء: داود خانی

لیتوگرافی: پاسارگاد

چاپ: مجموع زنجیره‌ای چاپ بیژن

نشانی: تهران، خیابان طالقانی، بین میدان فلسطین و خیابان ولیعصر، خیابان شهید برادران مظفر (صبا جنوبی)، شماره ۸۶، ک.پ: ۱۴۱۶۹۶۴۶۹۱

تلفن: ۶۶۴۴۲۶۱ - ۶۶۴۰۲۰۳۷ - فکس: ۶۶۴۴۰۸۴

پست الکترونیکی: payam.abadgaran@acco.ir

نشانی الکترونیکی: www.acco.ir

نوشتن: این نویسندگان، لزوماً نظرات شخصی نیست، نقل مطالب بشخصه فقط با ذکر مأخذ مجاز است.

کمیسیون انتشارات: فرزند یا قبول طلاق ایرانی، نظام می‌باشد و هر افزایش علمی، انجمن و خلاصسازی آن مجاز است. در ضمن طلاق ایرانی، جهت داده نمی‌شود.

لزوم احیای سازمان مدیریت و برنامه ریزی نیاز امروز، ضرورت فردا

اشاره:

قبل از شروع بحث اصلی ضرورت دارد که تاریخچه مختصری از پیدایش شورای اقتصاد، سازمان برنامه و بودجه، سازمان مدیریت و برنامه ریزی و معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهوری را برای اطلاع همگان ارائه دهم. به منظور هماهنگ کردن فعالیت‌های عمرانی و لزوم تهیه برنامه‌هایی برای رشد اقتصادی و اجتماعی کشور در سال ۱۳۱۶ هجری شمسی شورای اقتصاد تشکیل شد. در ۱۷ فروردین سال ۱۳۲۵ به موجب تصویب نامه هیأت وزیران هیأتی به نام هیأت تهیه نقشه اصلاحی و عمرانی کشور ایجاد گردید. هیأت دولت پس از دریافت گزارشهای ارائه شده از سوی این هیأت در مردادماه سال ۱۳۲۵ روند تأسیس قانونی آن را تصویب کرد؛ برای رسیدگی به برنامه‌های ارائه شده از سوی وزارتخانه‌ها هم هیأت جدیدی به نام هیأت عالی برنامه و وجود آمد. هیأت عالی برنامه در سال ۱۳۲۷ لایحه قانونی

برنامه هفت ساله عمرانی اول کشور را تهیه و به مجلس وقت ارائه کرد. در این لایحه برای نخستین بار با توجه به لزوم جلوگیری از ایجاد اصطکاک بین سازمانهایی که عملیات مشابه انجام می‌دهند، از سویی و لزوم تحول اقتصادی کشور از سوی دیگر، پیشنهاد شد که اجرای برنامه از طریق همکاری بین دوایر دولتی و سازمانهای وابسته به دولت از یک طرف و سازمانی خاص به نام سازمان برنامه از طرف دیگر انجام گیرد. به این ترتیب در مهرماه ۱۳۲۷ اداره‌ای به نام دفتر کل برنامه تأسیس گردید که بعداً این اداره، به سازمان موقت برنامه تغییر نام یافت و در نهایت طبق قانون مصوب ۲۶ بهمن ۱۳۲۷ سازمان برنامه نامیده شد. با پایان برنامه عمرانی اول در شهریورماه ۱۳۳۳ ابوالحسن ابتهاج مأمور احیای سازمان برنامه شد. پیش شرط وی برای پذیرش مسئولیت سازمان برنامه، بهره‌گیری از درآمد نفت برای طرحهای عمرانی کشور بود که پذیرفته شد.

اجرای برنامه را فراهم می‌سازد راهبرد علمی تری را به برنامه‌ها ارائه دهد. گرچه بودجه‌بندی و انضباط بودجه‌ای موجبات محدودشدن گستره و افق اقدام اجرای برنامه را فراهم می‌ساخت؛ ولی کاربرد این اهرم نظم‌بخش، ضرورت داشت، ولی تزاخم پیش‌آمده باعث شد تا در طول تأسیس نهاد برنامه ریزی، میان مجریان و برنامه‌ریزان چالش‌های اساسی به وجود آید، و به همین دلیل گاهی دولت‌مردان کمر به انحلال آن می‌بستند و این فراز و فرود در طول دو برنامه هفت ساله و سه برنامه پنج ساله قبل از انقلاب اسلامی و چهار برنامه پنج ساله بعد از انقلاب ادامه داشت به طوری که سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور براساس مصوبه هشتاد و ششمین جلسه شورای اداری (در ۱۱ اسفند ۱۳۸۷) به منظور تحقق مطلوب وظایف و اختیارات رئیس جمهور ناظر بر موضوع اصل ۱۲۶ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و تأمین یکپارچگی در مدیریت کلان و فراهم کردن زمینه اجرای مطلوب برنامه توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور از ادغام دو سازمان برنامه و بودجه و امور اداری و استخدامی کشور تشکیل شد و فعالیت‌های خود را از تیرماه سال ۱۳۷۹ آغاز کرد. در ادامه، این سازمان نیز در سال ۸۵ و در دوران دولت نهم در نهاد ریاست جمهوری ادغام شد.

انگیزه‌ها و دیدگاه‌های احتمالی موافقان با ابقاء ادغام سازمان مدیریت و برنامه ریزی در معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری

به طور کلی دیدگاه‌های موافق مدیران ارشد نهادهای حکومتی و دولتی را می‌توان در گزاره زیر خلاصه کرد:
۱- تغییر در رویکرد نظام برنامه ریزی کشور که در آن نظام

از برنامه عمرانی اول تاکنون این شرط تحقق نیافته است تا از درآمد نفت برای توسعه طرحها و پروژه‌های عمرانی استفاده شود. بلکه همواره بودجه کشور وابستگی معناداری به درآمدهای نفت داشته است و برخورد با این سازمان و نیز سیر تطور و ایجاد دگرگونی‌های ساختاری و محتوایی در آن ناشی از چنین پیوستگی‌های بودجه کشور به درآمدهای نفتی بوده است. همانطوری که اشاره شد در واقع فکر ایجاد سازمان برنامه ریزی برای کشور به سال ۱۳۱۶ برمی‌گردد که با تشکیل اولین شورای اقتصاد و تهیه نقشه اقتصادی برای کشور همراه بود.

این رویکرد بدان لحاظ شکل گرفت که پاره‌ای از اندیشمندان و متخصصان اقتصادی و مدیران ارشد حکومتی به این استنباط رسیدند که چون سایر کشورهای جهان فاقد منابع نفتی هستند، پس می‌توان در ایران نیز بدون اتکا به درآمد نفت به اهرم‌های توسعه دست یافت و بودجه جاری دولت را از منابع دیگر از جمله مالیات تأمین کرد و با تخصیص درآمد نفت برای پروژه‌ها و طرح‌های عمرانی، زمینه رشد سریع اقتصادی کشور را فراهم ساخت. برای تحقق این پارادایم، تدوین برنامه‌های علمی برای رسیدن از وضع موجود به وضع مطلوب و موعود مطرح شد؛ چون اساس برنامه ریزی را بودجه‌بندی تشکیل می‌دهد و با تنظیم بودجه امکانات عملیاتی و اجرایی برنامه‌ها فراهم می‌شود؛ رابطه تعاملی میان این دو موجباتی را فراهم ساخت تا در جهت پیاده‌سازی اهداف فوق و خروج از اقتصاد تک‌محصولی، تأسیس سازمانی تخصصی با نیروهای کیفی کارآمد در دستور کار قرار گیرد و واقعیت یابد. بدین منظور در سال ۱۳۲۵ برنامه و بودجه در هم تلفیق شدند تا بودجه که در واقع انضباط

و باعث می‌شود که بخشی از بودجه‌های عمرانی به نوعی صرف امور یارانه شود و روند توسعه کشور را کند سازد. ۱۵. این ادغام باعث رشد احتمالی شرکتها، واحدها و سازمانهای دولتی و به تبع آن موجب افزایش بودجه جاری خواهد شد.

۱۶. این ادغام امکان ایجاد نقش محوری به تمایلات مدیران ارشد را در هزینه کردن بودجه افزایش می‌دهد و این امر می‌تواند انضباط مالی را مخدوش سازد.

۱۷. ادغام موجبات احتمالی جابه‌جایی بودجه‌ها را فراهم می‌سازد و با این روند این امکان می‌تواند فراهم شود که بخشهایی با تنگناها و بحرانها مواجه شوند.

۱۸. ادغام بهره‌گیری از توانمندی‌های موجود بخش خصوصی را کاهش می‌دهد و باعث رشد فعالیت‌های عمرانی غیررقابتی می‌شود و احتمالاً این قبیل امور را به سمت انحصار می‌کشد.

۱۹. ادغام نقش دولت را احتمالاً در سپهر اجتماعی جامعه افزایش می‌دهد و در صورت تحقق آن دولت از برنامه‌های اصلی دور می‌ماند.

۲۰. ادغام سبب رشد نقدینگی و به تبع آن تورم ناشی از افزایش پایه پولی را موجب خواهد شد که روند آن می‌تواند اقتصاد کشور را به بیماری هلندی مبتلا سازد.

۲۱. با این ادغام به دلیل تسلط احتمالی نهادهای دولتی بر امور عمرانی، زمان انجام پروژه‌های عمرانی طولانی خواهد شد. در ضمن کیفیت کار کاهش یافته و قیمت تمام شده پروژه‌های عمرانی افزایش می‌یابد.

۲۲. ادغام احتمالاً بوروکراسی را افزایش داده و به گسترش تصمیم‌گیری‌های غیرکارشناسی و تخصصی منجر می‌شود. با توجه به مراتب ذکر شده در این مقاله به نظر می‌رسد بازگشت به ابقای سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی امتیاز بیشتری کسب می‌کند و لازم است دولت محترم با نوعی بازنگری زمینه‌ها و بستر مناسب را برای احیاء سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی فراهم سازد. انجمن شرکتهای ساختمانی ضمن تأکید بر ضرورت احیاء سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی (سازمان برنامه و بودجه) آمادگی خود را برای همه‌گونه همکاری با نهادهای ذیربط دولتی و حکومتی برای بررسی‌های علمی و تخصصی موضوع اعلام می‌کند. برپایه آنچه مطرح شد، فرایند امور و برون‌داد ادغام سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی نشان می‌دهد که نه تنها انتظارات مدیران ارشد پیشنهاددهنده این تغییر برآورده نشده است بلکه روند امور با مشکلات و معضلات فراوانی مواجه گردیده است که به نظر می‌رسد کارکردهای واقعی آن در عمل توقعات شایسته و بایسته خیرخواهان و واضعین آن را در هم‌پوشی لازم و متناسب با منافع ملی کشور تأمین نکرده است.

به نظر می‌رسد با بررسی‌های همه‌جانبه بار دیگر آثار مثبت و منفی آن احصاء شود و در صورت مشخص شدن سنگین بودن بار منفی طرح نسبت به جنبه‌های مثبت آن، امکان بازآفرینی سازمان برنامه و بودجه در دستور کار قرار گیرد. بدیهی است انجمن شرکتهای ساختمانی نیز در چارچوب منافع ملی کشور تمامی ظرفیتهای علمی و تجربی خویش را برای دستیابی دقیق‌تر به واقعیت‌های علمی طرح، در اختیار نهادهای بررسی‌کننده قرار خواهد داد.

بخشی همواره بر نظام منطقه‌ای مرجح بود. ۲- مسئولیت‌پذیر شدن واحدهای استانی با ادغام در استانداری‌ها.

۳- نظارت و مسئولیت مستقیم شورای برنامه‌ریزی و توسعه استانها در قبال بودجه و برنامه منطقه‌ای.

۴- افزایش مسئولیت هیأت وزیران در قبال بودجه.

۵- جلوگیری از آسیب‌پذیری سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی که در دو حوزه بودجه و برنامه دارای مسئولیت بود، با این نگرش که فعالیت در دو حوزه موجبات آسیب‌پذیری آن را افزایش می‌دهد.

۶- مشخص شدن بیشتر و بهتر گردش کار، سلسله مراتب و نوع تنظیم برنامه‌های پنج ساله توسعه و بودجه‌های سنواتی آن.

۷- افزایش قدرت مدیران استانی و استانداران در امور بودجه و برنامه.

۸- تقدم نظام برنامه‌ریزی منطقه‌ای بر نظام برنامه‌ریزی بخشی.

۹- خارج ساختن سازمانهای مدیریت و برنامه‌ریزی استانها از بلاتکلیفی.

۱۰- تعریف جدید از نظام برنامه‌ریزی و بودجه‌بندی در زمینه ساختار، استراتژی و رویکردهای آن.

انگیزه‌ها و دیدگاه موافقان با احیای مجدد

سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی

این گروه از دیدگاه‌ها را می‌توان در گزاره‌های زیر خلاصه کرد:

۱. تصمیم به ادغام سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی در نهاد ریاست جمهوری فاقد پشتوانه مطالعات دقیق و فراگیر علمی، منطقی و تجربی لازم می‌باشد.

۲. این ادغام احتمالاً باعث نارسائی در امکان برنامه‌ریزی دقیق بر مبنای اطلاعات اجتماعی، فرهنگی و سیاسی روشن و روز آمد شده است.

۳. ادغام سبب مواجه شدن برنامه پنجم با مشکلات و موانع فراوان گردید.

۴. احتمالاً ادغام باعث کاهش ابزارهای کنترلی و به تبع آن افزایش احتمالی فساد مالی در دستگاه‌های دولتی شده است.

۵. این احتمال وجود دارد که ادغام سبب افزایش نارسایی و فساد مالی در طرح‌های عمرانی شود.

۶. این امکان وجود دارد که ادغام سبب کاهش کیفیت طرحها و پروژه‌های عمرانی گردد.

۷. احتمال می‌رود که ادغام سبب افزایش هزینه‌های پروژه‌ها و طرح‌های عمرانی شود.

۸. احتمالاً ادغام سبب کاهش نظارت بر طرح‌های اقتصادی و عمرانی می‌شود.

۹. ادغام بخش کارفرمایی و بخش ناظر در استانها، باعث تضعیف نقش نظارتی می‌شود.

۱۰. این ادغام احتمالاً سبب ایجاد اختلال و عدم ثبات در برنامه‌ریزی و سند چشم‌انداز ۲۰ ساله کشور می‌شود.

۱۱. این ادغام احتمالاً موجبات تضعیف انضباط برنامه‌ای را فراهم می‌سازد.

۱۲. ادغام احتمالاً باعث می‌شود که برنامه‌های میان‌مدت و بلندمدت در این رویکرد به نوعی مغفول بماند.

۱۳. این ادغام امکان دور شدن برنامه‌ها را از هدفهای واقعی به دلیل کاهش نظارت واقعی افزایش می‌دهد.

۱۴. این ادغام، احتمال گرایش یارانه‌ای را افزایش می‌دهد

نحوه شکل‌گیری و ادغام سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی

از رئیس (که سمت معاونت رئیس‌جمهور را نیز برعهده دارد) ۹ معاونت و ۴۳ مرکز، دفتر و اداره کل در زیرمجموعه معاونت‌ها و حوزه ریاست سازمان، ۳۰ سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان، ۱۰ شورای مربوط و سه واحد وابسته بود که برای جلوگیری از اطاله کلام به این حد از مطلب بسنده می‌کنیم.

اهداف و وظایف سازمان

سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور با برخورداری از تشکیلاتی نوین و جامع و در چارچوب قوانین و مقررات عهده‌دار وظایف متعددی است که عمده‌ترین آنها عبارتند از:

۱. برنامه‌ریزی

۱-۱- انجام مطالعات و بررسی‌های اقتصادی و اجتماعی و پیش‌بینی منابع کشور به منظور تهیه برنامه و بودجه.
۱-۲- تهیه و تنظیم برنامه‌های میان‌مدت و بلندمدت به منظور نیل به توسعه پایدار و همه‌جانبه در کشور.

۲. بودجه‌ریزی

۱-۲- پیشنهاد خط‌مشی‌ها و سیاست‌های مربوط به بودجه کل کشور به شورای اقتصاد
۲-۲- تهیه و تنظیم بودجه سالانه کشور با همکاری مؤسسات ذی‌ربط.

۳. نظارت و ارزیابی

۱-۳- نظارت مستمر بر اجرای برنامه‌های توسعه و پیشرفت سالانه آنها.
۲-۳- نظارت و ارزیابی کارایی و عملکرد دستگاه‌های اجرایی کشور.
۳-۳- نظارت و ارزیابی طرح‌های عمرانی کشور.

۴. امور فنی

۱-۴- استقرار نظام فنی و اجرایی طرح‌های عمرانی کشور از طریق تدوین ضوابط فنی و اجرایی طرح‌ها.

الف - سازمان برنامه و بودجه

سازمان برنامه در سیر تکوینی خود به منظور اجرای بهتر بیانیه مأموریت با تصویب قانون برنامه و بودجه در ۱۵ اسفند سال ۱۳۵۱ (با انتقال وظیفه تهیه و تأمین تمامی بودجه به آن) به سازمان برنامه و بودجه تغییر نام یافت.

ب - سازمان امور اداری و استخدامی کشور

در سال ۱۳۳۴ شمسی اداره کل طبقه‌بندی مشاغل، وابسته به وزارت دارایی به وجود آمد که هدف آن برقراری هماهنگی در حقوق و مزایای مستخدمان کشوری و به طور کلی اجرای اصل حقوق مساوی برای کار مساوی در محدوده نظام طبقه‌بندی مشاغل بود. در سال ۱۳۳۷ اداره کل مذکور به سازمان خدمات کشوری تغییر نام یافت و از وزارت دارایی منتزع و تحت نظر نخست‌وزیر قرار گرفت. فکر تجدید نظر در مقررات استخدامی و ایجاد مرکزی برای نظارت امور استخدامی کشور روز به روز قوت بیشتری گرفت، تا اینکه در سال ۱۳۴۰ شورای عالی اداری کشور به وجود آمد و کار تدوین قانون استخدام کشوری را از سر گرفت. شورای عالی اداری با بررسی کلیه قوانین و مقررات استخدامی کشور و بررسی و مقایسه مقررات استخدامی کشور با چندین کشور پیشرفته و در حال توسعه و بحث و مذاکره با صاحب‌نظران، طرح مقدماتی لایحه استخدام کشوری را تهیه کرد. این لایحه پس از بررسی و تجدیدنظر در هیأت رئیسه شورای عالی اداری کشور و کمیسیون منتخب در هیأت دولت و کمیسیون استخدام مجلس شورای ملی در تاریخ ۳۱ خرداد ۱۳۴۵ در ۱۱ فصل به تصویب رسید. به موجب این قانون شورای عالی اداری جای خود را به سازمانی تحت عنوان سازمان امور اداری و استخدامی کشور داد.
با ادغام سازمان برنامه و بودجه و سازمان امور اداری و استخدامی کشور سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی در سال ۱۳۷۹ تأسیس شد.

ساختار تشکیلاتی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور

به طوری که اشاره شد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور در تیرماه سال ۱۳۷۹ فعالیت خود را آغاز کرد. این سازمان متشکل

۷. امور تشکیلات و روشها

۱-۷ اصلاح ساختار دولت و تمرکززدایی.
 ۲-۷ بررسی و تهیه پیشنهادها درباره هدفها و وظایف وزارتخانه‌ها، مؤسسات و شرکتهای دولتی.
 تغییرات ساختار در سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی به استناد مطالعاتی بود که از سال ۷۹ تا سال ۸۴ انجام شد، نتایج این بررسی‌ها به پیوست نامه ارسالی از سازمان برای ریاست جمهور، وارد مرحله نوبنی شد. مطالعات انجام شده توسط مشاوران دانشگاهی، با مجموعه‌های کارشناسی داخل سازمان، مؤید ادغام بود که با توصیه‌های روشنی در قضیه تحول و شکستن سنت‌های گذشته ساختاری در سازمان همراه شد، این گزارش بر روزآمد شدن امور سازمان، به تناسب زمان، تأکید داشت تا از قالبهای ۵۵ تا ۶۵ ساله‌ای که بر آن گذشته بیرون آید و شکل امروزی به خود بگیرد و بیشتر به رویکرد نگاه کلان و بلندمدت و دورنگر معطوف شود تا هم سازمان نقش خود را به خوبی ایفا کند و هم دستگاه‌های اجرایی که در مؤلفه‌های ستادیشان تمام وزارتخانه‌ها مکلف به انجام کارهای حاکمیتی ستادی هستند (امور مربوط به برنامه‌ریزی، بخش تنظیم بودجه و دستگاه‌ها) را به درستی انجام دهند. با چنین نگرشی، برای تلفیق و یکپارچه‌سازی و بودجه‌نویسی کلان و نهایی براساس پیشنهاد دستگاه‌های اجرایی، معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی تأسیس شد تا کلیه این قبیل فعالیتها را هماهنگ سازد.

۲-۴ سازماندهی و ارزشیابی عملکرد عوامل فنی و اجرایی از طریق تهیه، تدوین، اجرا و نظارت بر اجرای ضوابط مربوط به تشخیص صلاحیت فنی و ارجاع کار به واحدهای تهیه و اجراکننده طرحهای عمرانی.

۵. امور انفورماتیک

۱-۵ برگزاری و اداره جلسات شورای عالی انفورماتیک کشور براساس آئین‌نامه مربوط به پیگیری و اجرای مصوبات شورا.
 ۲-۵ تهیه آئین‌نامه و ضوابط برای سالم‌سازی مراکز فعالیت کامپیوتری و احراز صلاحیت و طبقه‌بندی شرکتهای کامپیوتری.
 ۳-۵ هماهنگی و نظارت بر امور شرکتهای کامپیوتری.
 ۴-۵ صدور مجوز برای واردات تجهیزات کامپیوتری.

۶. امور استخدامی

۱-۶ مراقبت در حسن اجرای قوانین و مقررات استخدامی کشور در وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی مشمول قانون.
 ۲-۶ ارائه دستورات لازم درباره نحوه اجرای قوانین و مقررات استخدامی کشور به منظور ایجاد هماهنگی.
 ۳-۶ انجام مطالعات و تحقیقات لازم در امور استخدامی و ارائه پیشنهادها و نظرهای مشورتی به دولت.

نقش شرکتهای پیمانکاری پروژه‌های عمرانی

در توسعه کشور و دشواری‌های فراروی آنها

ریلی و جاده‌ای بود، که با همت بعدی شرکتهای مهندسی پیمانکار کشور آلمان در تعاملی خلاق با دولت‌های بعد از جنگ آلمان را به پایه فعلی در بعد رشد و توسعه رساند.
 در مقایسه باید گفت که شرکتهای مهندسی پیمانکار پروژه‌های عمرانی ایران نیز پس از پایان جنگ تحمیلی هشت ساله از تمامی ظرفیتهای علمی و تجربی خود در بازسازی کشور استفاده کرده و به التیام زخمهای ناشی از ویرانی‌های جنگ پرداختند؛ این گروه در روند سی و چهارساله بعد از انقلاب اسلامی واجد تخصصها و فوق تخصص‌هایی در حوزه‌های مختلف سازه‌ها و سامانه‌های توسعه‌ای شده است که در رقابتی تنگاتنگ با شرکتهای خارجی عمل می‌کند و در پاره‌ای از زمینه‌ها، حتی گوی سبقت را از رقبای خارجی نیز ربوده است.
 ■ سومین ویژگی بارز این قبیل شرکتهای مهندسی، کارآفرینی و ایجاد اشتغال است واقعیت‌های آماری و بررسی‌ها و پژوهشهای اقتصادی نشان می‌دهد که با فعال شدن بخش ساختمانی در کشور (اعم از مسکن و سایر ساخت و سازهای ساختمانی) حدود ۲/۸ شغل ایجاد می‌شود. بنابراین حفظ، نگهداری و توسعه این نوع شرکتهای کمک شایان توجهی به افزایش اشتغال و توسعه کشور می‌کند و فعل و ترک فعلی که

به نظر می‌رسد که یکی از مهمترین سرمایه توسعه هر کشوری منابع انسانی آن می‌باشد و این سرمایه زمانی در هستی اجتماعی واقعیت می‌یابد که در شرکت و سازمانها متشکل شده و در جهت رفع بخشی از نیازهای کشور فعالیت کنند از جمله این تشکلهای اثربخش، می‌توان به شرکتهای مهندسی پیمانکاری پروژه‌های عمرانی اشاره کرد که محل تجمع و تمرکز چند میلیون نیروی انسانی متخصص و کارشناس با مهارتهای گوناگون فنی و مهندسی و حرفه‌ای است. این نوع شرکتهای ویژگی‌های بارزی دارند که تا حدودی آنها را از سایر حرفه‌مندان و صنفها متمایز می‌کند.

■ اولین ویژگی آنها این است که اعضای هیأت‌مدیره این قبیل شرکتهای مهندسی پیمانکار پروژه‌های عمرانی را دانش‌آموختگان رشته‌های فنی و مهندسی دانشگاه‌های معتبر ایرانی و خارجی تشکیل می‌دهد.

■ دومین ویژگی آنها در ساخت و ساز و آبادانی کشور است که مبادرت به اقدام و اجرای زیرساختهای توسعه‌ای می‌کنند که اگر به بررسی آلمان بعد از جنگ جهانی دوم بپردازیم در خواهیم یافت که یکی از پشتوانه‌های اصلی این کشور، صنعت احداث و شبکه‌های مواصلاتی آن، اعم از خطوط

امکان حضور فعال و خلاق آنها را در عرصه توسعه کشور مختل سازد، با منافع ملی هم‌سویی و هم‌راستایی نخواهد داشت.

■ چهارمین ویژگی این قبیل شرکتهای مهندسی را می‌توان صدور خدمات فنی و مهندسی برای کشور نام برد.

بی‌شک شرکتهای مهندسی پیمانکار پروژه‌های عمرانی در فعالیتهای برون‌مرزی خویش سفیران بی‌هزینه‌ای برای دولت کریمه هستند که با کار و تلاش خویش در سایر کشورها نقش مهمی در شناساندن فرهنگ و تمدن کشور ایفا می‌کنند و با ساخت سامانه‌های عمرانی، مهر و نشان کشور و دولت خویش را در اوراق تاریخ کشور میزبان بر جای می‌گذارند. ضمن آنکه با حضور در کشورهای میزبان و با ورود به بطن و متن جامعه می‌توانند شیوه‌ها و روشهای نفوذ در بازارهای کشور میزبان را با شناخت دقیق تر و واقعی‌تر از نگرشها، بینش‌ها و رفتار نهادی شده آنها برای کشور خود به ارمغان آورند که آثار این

نوع دستاوردها و فعالیت‌ها از بعد فرهنگی، اجتماعی و حتی سیاسی به مراتب مهمتر از نقش ارزآوری و اقتصادی آن برای کشور متبوع می‌باشد.

■ پنجمین ویژگی بارز شرکتهای

مهندسی پیمانکار پروژه‌های

عمرانی را می‌توان در انتقال

دانش فنی و مهندسی به نسل

جوان کشور دانست. واقعیت‌های

علمی و فنی نشان می‌دهد که علم

و فن زمانی با بهره‌وری و کارایی

و اثربخشی بالایی وارد حوزه‌های

عملیاتی و اجرایی می‌شوند که با

تجربه و شرایط محیطی و آمایش سرزمینی تلفیق و ترکیب شوند. بنابراین شرکتهای مجری پروژه‌های عمرانی در بسیاری موارد می‌توانند با انتقال تجربیات خویش، در عمل قانونمندی‌های علمی و فنی را ارتقاء بخشند و به دانشگاه‌های کشور پیشنهادهای ارزنده‌ای را در روند سه‌گانه تحقیق، آموزش و ترویج ارائه دهند به طوری که بر اثربخشی دانشهای دانشگاهی در عرصه اجتماعی و جغرافیایی کشور بیفزایند و این کنش متقابل اجتماعی میان کنشگران دانشگاهی و مدیران ارشد صنعت احداث موجبات بومی‌سازی دانش فنی و مهندسی را فراهم سازد؛ که آثار آنرا در ماندگاری سامانه‌ها با کاهش هزینه‌ها و افزایش کیفیت ساخت و ساز می‌توان به ارزیابی نشست.

■ ششمین ویژگی بارز شرکتهای مهندسی پیمانکار

پروژه‌های عمرانی را می‌توان در اطلاق ارتش فنی و

مهندسی کشور به آنها خلاصه کرد. زیرا که شرکتهای

مهندسی پیمانکار پروژه‌های عمرانی به عنوان سربازان خط مقدم

صیانت و پاسداری از مرزهای توسعه کشور، مانع غارت و چپاول

ثروت کشور توسط شرکتهای مشابه خارجی می‌شوند. اگر امروز

این قبیل شرکتهای خارجی نمی‌توانند منویات و خواسته‌های

به ظاهر قانونی خود را در قالب قراردادهای یکسویه‌ای، که

دربرگیرنده منافع کشور متبوع آنهاست به کشورمان تحمیل

کنند قطعاً به دلیل وجود مهندسان، این دلاورمردان و سپاهیان

جان بر کف در شرکتهای پیمانکاری حوزه فنی و مهندسی کشور است که از مرزهای توسعه‌ای کشور پاسداری می‌کنند و آن را گسترش می‌دهند. این سربازان سختکوش عرصه‌های دشوار، کار و تلاش، در گرمترین و سردترین نقاط کشور بدون وجود حداقل امکانات رفاهی، تمدن‌سازی و تمدن‌گستری می‌کنند انصاف حکم می‌کند که ارزش زحمات آنها را پاس بداریم و نگذاریم که بی‌مهری‌ها و ناروایی‌ها این بخش از سرمایه ملی کشور را از گردونه پویش و کوشش مفید و مؤثر باز دارد.

اگر بخواهیم به طور دقیق ویژگی‌های این بخش از شرکتهای مهندسی را احصا کنیم بی‌شک «مثنوی هفتاد من کاغذ» شود. لذا به همین میزان مطلب بسنده می‌کنیم و به پاره‌ای از مشکلات فراروی شرکتهای مهندسی پیمانکار پروژه‌های عمرانی می‌پردازیم. با این امید که دولتمردان و بخش کارفرمایی پروژه‌های عمرانی، مانع اضمحلال و متلاشی شدن و نابودی آنها شوند و با شناخت

و بررسی دشواری‌های پیش روی آنها که آهنگی رو به افزایش هم دارد، در رفع آن بکوشد. «ما ز یاران چشم یاری داریم» و با این امید چشم انتظاریم گرچه پاره‌ای از دشواری‌های پیش روی شرکتهای مهندسی پیمانکار در همایش‌ها، نشست‌ها و گفتگوها ارائه شده است ولی تکرار درد، امید درمان را افزایش می‌دهد و به همین منظور موضوع مقاله را با مضمون زیر پی می‌گیریم.

با صراحت باید گفت که مشکلات شرکتهای مهندسی پیمانکار پروژه‌های عمرانی و دشواری‌های فراروی آنها روز به روز افزایش می‌یابد و تورم و افزایش

قیمتهای مواد و مصالح ساختمانی که براساس قیمت روز تهیه می‌شود و برپایه فهرست‌بهای سال ۸۸ محاسبه می‌گردد، یکی از مهمترین چالش‌های بخش پیمانکاری پروژه‌های عمرانی است. قبل از ورود به بحث اصلی لازم است با تعریفی از تورم مطلب را آغاز کنیم که پایه محوری در تجزیه و تحلیل مسائل و مشکلات شرکتهای پیمانکاری پروژه‌های عمرانی است. زمانی که میان کالاها و خدمات موجود در جامعه با مقدار نقدینگی یا پول در گردش تناسب‌های لازم و تعادل کافی وجود نداشته باشد تورم ایجاد می‌شود به بیانی بهتر با کمیابی کالا و با فراوانی پول موجود و قدرت خرید بالا برای کسب مالکیت آن جامعه دچار تورم ایجاد می‌گردد.

عوامل متعددی در تورم نقش دارند، از جمله می‌توان به

افزایش نقدینگی در کشور اشاره کرد:

■ افزایش حجم پول یا نقدینگی: امروز میزان نقدینگی در

کشور به حدود ۳۵۲ هزار میلیارد تومان رسیده است. البته

باید بگویم که رشد آن در سطح ۱۹/۴ درصد نسبت به پایان

سال ۹۰ مهار شده است. لازم به ذکر است که در سال ۹۰

میزان پول حدود ۱۵/۲ درصد و شبه‌پول حدود ۲۰/۹ درصد

رشد نشان می‌دهد. این اصل اقتصادی را نباید فراموش کرد

که هر جا سازوکار اقتصادی اقتضا کند پول خلق می‌شود به

طوری که اگر به عنوان مثال ۱۰ درصد قیمت نهاده‌ها را بالا

باشد؛ با افزایش تقاضای کل حتی با ثابت ماندن عرضه کل، تورم ایجاد می‌شود و اگر عرضه کل روند کاهشی داشته باشد، رشد تورم در نهاده‌های مورد لزوم پروژه‌های عمرانی بیشتر می‌شود. ■ عوامل ساختاری: این بخش از تورم ناشی از عدم هماهنگی بخشی، تنگناهای زیرساختی و چسبندگی عرضه در بخشهای کلیدی مانند صنعت و کشاورزی است که عرضه نمی‌تواند هماهنگ با رشد سریع تقاضا عمل کند.

با این توضیح، رشد تورم و افزایش قیمت‌ها و تأثیر آن را در پروژه‌های عمرانی، پی می‌گیریم. بررسی‌های آماری نشان می‌دهد که قیمت مواد و مصالح ساختمانی نسبت به سال ۸۸ که پایه قیمت‌های پروژه‌های عمرانی است رشدی فزاینده داشته است به طوری که قیمت قیر در سال ۸۸ از قرار هر تن ۳۰۰/۲۶۷ ریال بوده است که این رقم در ۱۶ فروردین ماه سال ۹۱ به مبلغ ۷/۸۹۴/۶۰۰ ریال افزایش یافته است. یعنی این قلم از مصالح ساختمانی رشدی حدود ۲۵۰ درصد یعنی (۲/۵) برابری را تجربه کرده است.

اگر ارقام دیگر را نیز بر همین روند مورد محاسبه قرار دهیم، واقعیت‌های دشواری را فراروی شرکت‌های مجری پروژه‌های عمرانی نشان می‌دهد به عنوان مثال در فهرست بهای سال ۸۸ قیمت تهیه و حمل و نصب میلگرد ۶۲۰ تومان در نظر گرفته شده است که در حال حاضر قیمت میلگرد در محل کارخانه ۱۲۰۰ تومان می‌باشد که اگر هزینه حمل و نصب آن را در نظر بگیریم، قیمت تمام شده آن به حدود ۲۰۰۰ تومان می‌رسد یعنی این قلم از مواد و مصالح به ۳۰۰ درصد (۳ برابر) رشد قیمت مواجه است. بنابراین با این شرایط حتی فهرست‌بهای سال ۹۰ نیز نمی‌تواند مشکلات شرکت‌های ساختمانی مجری پروژه‌های عمرانی را حل کند و لازم است شاخص‌های سه ماهه چهارم سال ۹۰ با اعمال ضریب انطباق اصلاح شود زیرا نمی‌شود قیمت نهاده‌های لازم برای پروژه‌ها را به قیمت روز سال ۹۱ تهیه کرد و آن را براساس قیمت پایه سال ۸۸ دریافت نمود آنهم با تأخیر طولانی و مشکلات فراوان که بخش بزرگی از توان شرکت‌ها را مختل می‌سازد. به طوری که با شرایط پیش آمده هر یک از این دشواری‌ها شرایط توان‌فرسایی را بر پیمانکاران پروژه‌های عمرانی تحمیل می‌کند و به قول شاعر «هر دم از این باغ بری می‌رسد»؛ تا گره بر گره کاری موجود شرکت‌های ساختمانی زند به عنوان مثال این شرکت‌ها، زمانی با حذف ضریب بالاسری مواجه هستند و زمانی دیگر با حذف ضرایب دیگر؛ این عوامل به طور فزاینده‌ای بر مشکلات قراردادهای پیمانکاران مجری پروژه‌های عمرانی می‌افزاید به طوری که مبالغ اولیه قراردادها رقمی حدود ۴۰ تا ۵۰ درصد کمتر از ارقام واقعی آن است و همین امر باعث ایجاد مشکل در تأمین اعتبار و تطویل پیمانها می‌شود. و در تحلیل نهایی صدمه واقعی را شرکت‌های پیمانکاری پروژه‌های عمرانی و در بعد اقتصاد کلان منافع ملی کشور دریافت می‌کند.

بنابراین با بررسی دقیق مشکلات فراروی شرکت‌های پیمانکاری پروژه‌های عمرانی را رفع کنیم و از توانایی‌های و دانایی‌های موجود در این بخش برای توسعه و رفاه اجتماعی کشورمان بهره‌برداری بیشتری کنیم

«ما نیز مردمانیم» ما را دریابید.

ببریم حتی با کنترل پول، قیمت‌ها افزایش می‌یابد زیرا که غیر از حجم نقدینگی عامل دیگری به عنوان سرعت گردش پول نیز در این ارتباط نقش مؤثری دارد. بنابراین وقتی دولت برای پاره‌ای از پرداختها با کمبود نقدینگی مواجه می‌شود و برای تأمین آن مبادرت به چاپ اسکناس می‌کند و یا برای جبران کسری بودجه و پرکردن شکاف درآمدی نسبت به هزینه‌ها آنرا از بانک مرکزی استقراض می‌کند عملاً هم حجم نقدینگی افزایش می‌یابد و هم با وجود سرعت گردش موجود در این پول پرفشار، قیمت‌ها با روندی شتابان رشد می‌کند. ضمن اینکه دولت‌ها همواره برای جبران کسری بودجه جاری از محل بودجه‌های عمرانی برداشت می‌کنند و نارسایی در پرداخت صورت‌وضعیت‌ها و مطالبات شرکت‌های پیمانکاری پروژه‌های عمرانی ریشه در این اقدام هم دارد.

■ افزایش هزینه‌های تولید و قیمت‌گذاری‌های دلخواه بر روی کالاها و خدمات تولیدی نیز از دیگر عوامل مؤثر بر تورم است زیرا از یکسو با هدفمندسازی بارانه‌ها قیمت نهاده‌های تولید افزایش می‌یابد که به رشد قیمت تمام شده می‌انجامد از سویی به دلیل فقدان سازوکارهای لازم و تبانی بنگاه‌های تولیدی و توزیعی قیمت‌ها به مصرف‌کننده نهایی مواد و مصالح در پروژه‌های عمرانی تحمیل می‌شود.

■ افزایش نرخ برابری ارز - میان نرخ تورم با نرخ ارز همبستگی و ارتباط مؤثری وجود دارد. به بیانی با افزایش نرخ تورم نرخ ارز نیز با مضرب خاصی افزایش می‌یابد که میزان آن به درجه رشدیافتگی اقتصاد ملی هر کشوری بستگی دارد.

■ تورم باعث نوسانات نرخ ارز می‌شود. به بیانی بهتر تورم یکی از عوامل مؤثر در نوسانات نرخ ارز است. در عین حال افزایش تورم باعث افزایش نرخ برابری ارز می‌شود و این امر بر روی پروژه‌های داخلی و خارجی اثر توری می‌گذارد.

■ آثار نوسانات نرخ ارز بر کاهش و یا افزایش تورم دارای موافقت و مخالفینی است برای بومی‌سازی آن در ایران نیاز به پژوهش کاربردی است تا حجم و اندازه کاهشی یا افزایشی آن محاسبه و مشخص شود.

■ پاره‌ای از مطالعات حاکی از آن است که میان نوسانات نرخ ارز و میزان تورم رابطه علت و معلولی دایره‌وار وجود دارد.

■ چنانچه سیاست‌های دولت به تضعیف پول ملی در نظام نرخ ارز ثابت بیانجامد این امر می‌تواند نقش تورم‌زایی داشته باشد. با توجه به مسائل تحریم به ویژه مشکلات نقل و انتقال ارز ناشی از فروش نفت و عدم امکان پرداخت قیمت کالاها و خدمات وارداتی از منابع ارزی بانک‌های دیگر کشورها به بغرنجی و پیچیدگی‌های مناسب ارزی ایران، با جهان می‌افزاید و نیاز به اتخاذ سیاست‌ها و برنامه ریزی‌های علمی و دقیقی است تا آثار و تبعات آن را در اقتصاد کشور خنثی ساخته و به حداقل رساند به ویژه در اقتصاد حساس ایران آثار روانی پدیده تحریم مؤثرتر عمل می‌نماید و با ایجاد اعتماد و اطمینان با روش‌های اقناعی در مردم و با بهره‌گیری از خرد جمعی می‌توان ظرفیت‌های لازم برای برون‌رفت از این شرایط ویژه را تدارک دید.

■ عدم هماهنگی میان عرضه کل و تقاضای کل: وقتی میان عرضه کل کالا و خدمات با تقاضای کل آن تناسب وجود نداشته

قطره‌ریاست اگر باریاست و رز او قطره و دریاست قطره را تا که به دریایابی است پیش صاحب‌نظران دریایی است

در مراسم دید و بازدید انجمن شرکتهای ساختمانی مطرح شد:

شرکت در مناقصات با گامهای سنجیده

روز شنبه ۲۳ اردیبهشت ماه مراسم دید و بازدید سال نو در انجمن شرکتهای ساختمانی برگزار شد. در این مراسم که هدف اصلی آن تجدید دیدار مدیران و کنشگران عرصه سازندگی بود، مهندس منوچهر ملکبانی فرد، مهندس محمد عطاردیان، مهندس علیرضا ناصر معدلی و مهندس عباس غفاری به تشریح مشکلات و مسائل مبتلابه شرکتهای ساختمانی و راهسازی و تلاشهای صورت گرفته برای حل این مشکلات پرداختند که نظر خوانندگان ماهنامه پیام آبادگران را به مشروح صحبت‌های این جلسه جلب می‌نماییم.

فهرست بهای سال ۹۰ نیز توسط انجمن محاسبه شد و CD آن در اختیار قرار گرفت که فهرست تهیه شده توسط سازمان از آنجا که زمان انتشار این فهرست بها گذشته است، بنا گردید به جای آن فهرست بهای سال ۹۱ منتشر شود. برای انتشار فهرست بهای سال ۹۱ لازم است شاخصهای سه ماهه چهارم هموار شود و برای هموار کردن آن به نظر می‌رسد باید از یک ضریب انطباق استفاده گردد.

حذف ضریب بالاسری و ضرایب دیگر هم مشکلات زیادی را برای قراردادهای موجود آورده که مبالغ اولیه قراردادها کم تر از ۴۰ یا ۵۰ درصد عدد واقعی آن است و همین امر باعث ایجاد مشکل در

مهندس منوچهر ملکبانی فرد رئیس هیات مدیره انجمن شرکتهای ساختمانی ضمن تبریک و تهنیت به مناسبت میلاد حضرت فاطمه زهرا (س) و روز زن، گزارشی از فعالیتهای انجمن ارائه داد و گفت: تعدیل سه ماهه اول و دوم سال ۹۰ توسط انجمن شرکتهای ساختمانی محاسبه و اعلام شد. شاخصهای محاسبه شده توسط سازمان مدیریت نیز در آذرماه آماده شد و به امضای شورای عالی فنی رسید اما انتشار نیافته است. هر چند این شاخصها سه ماهه است و با توجه به افزایش روز به روز قیمت‌ها گره گشای مشکلات موجود سازندگان کشور نیست. به خصوص که سه ماهه چهارم با شاخصها قابل سنجش نمی‌باشد.

انجمن باشد. بی‌شک در هر شغل و حرفه‌ای اقدام جمعی نسبت به اقدام فردی تاثیر بیشتری دارد. ما باید تعامل هماهنگ داشته باشیم. مشکلات مطرح شده مشکلات مشترکی است که راه حل‌های مشترکی نیز دارد. بنده معتقدم باید در مناقصه‌ها شرکت کنیم ولی این شرکت نباید به منزله خودزنی باشد. شرکتها باید با بررسی لازم وارد عرصه مناقصه‌ها شوند چرا که ضرر و زیان این مناقصه‌های بی‌حساب و کتاب در درجه اول متوجه منافع ملی کشور است.

به هر حال من ناامید نیستم و معتقدم راه حل فرد فرد ایرانی این است که برای آبادانی مملکت خود تلاش کنند و در برابر ناروایی‌ها که نسبت به بخش خصوصی اعمال می‌شود، ایستادگی کنند. مقام معظم رهبری نیز امسال را سال سرمایه ایرانی و کار ایرانی اعلام کردند که همین امر نشان می‌دهد ریشه‌های نظام همچنان خواهان بهره‌گیری از ظرفیتهای علمی و فنی بخش خصوصی است.

بعد از این که مهندس ملکبانی فرد در پاسخ به سوالی تاکید کردند که بر اساس قانون، سازمان تامین اجتماعی فقط حق دریافت مبلغ مندرج در لیست بیمه را دارد، مهندس عباس غفاری مدیرعامل شرکت توسار در مورد تعدد و پیچیدگی کارها و لزوم وجود سندیکاهای تخصصی متعدد ولی هماهنگ، مطالبی ارایه دادند که پاسخهای لازم به بیانات ایشان داده شد.

تامین اعتبار و تطویل پیمانها شده و می‌شود!

در مورد مالیات بر ارزش افزوده نیز صحبت از بررسی یک به یک پرونده پیمانکاران توسط گروه کاری بود در حالی که ما معتقدیم مسئله مالیات بر ارزش افزوده باید از ریشه حل شود. اگر کارفرما اصل مطالبات را به موقع به پیمانکار پرداخت کند او نیز می‌تواند مالیات بر ارزش افزوده را پرداخت نماید. در مورد عدم پرداخت مطالبات پیمانکاران هم باید گفت از بخش خصوصی و اعتماد به آن صحبت می‌شود ولی به آسیبهایی ناشی از عدم پرداخت به موقع مطالبات آنها اشاره کافی نمی‌شود. این عدم توجه به اموری مانند ضریب تعدیل، مالیات بر ارزش افزوده، مطالبات پیمانکاران، انتشار فهرست بها و اعلام شاخصهای تعدیل و توجه ویژه به شرکت‌های دولتی باعث شد کمیته‌ای از چند تشکل به عنوان کمیته برون رفت از دشواریها تشکیل گردد تا با استفاده از همه روش‌های ممکن درصدد حل مشکل برآیند. در چنین شرایطی اولین اقدام مناسب از طرف شرکت‌های عضو، این است که برای شرکت در مناقصات گام‌هایی سنجیده بردارند.

در ادامه مهندس محمد عطار دیان، دبیر انجمن شرکت‌های

ساختمانی عنوان کرد: واقعیت این است که تلاشها و اقدامات زیادی صورت گرفته، حتی ما این جلسه را عقب انداختیم تا لااقل یکی از کارها به نتیجه برسد و در این جلسه عنوان کنیم، که متأسفانه این اتفاق نیافتاد. بسیاری از مسائل مطرح شده از مجراهای مختلف پیگیری شده و حتی در مورد برخی از آنها از جمله «مالیات بر ارزش افزوده» نامه‌ای توسط وزیر نوشته و دستور لازم داده شده است که در زیرمجموعه مربوطه هنوز اقدام نشده است. ضمن این که سازمان تامین اجتماعی هم در ضریب بیمه، مالیات بر ارزش افزوده را اضافه کرده است که انجمن طی مکاتباتی با سازمان برنامه راجع به عواقب آن هشدار داده است. به هر حال کار به جایی رسیده که بسیاری از شرکتها ترجیح می‌دهند در مناقصات شرکت نکنند. و همزمان با وجود این شرایط دشوار، دولت از بخش خصوصی دعوت می‌کند در احیای بافتهای فرسوده همکاری کند در حالی که مطالبات این بخش پرداخت نشده است تا توان اجرایی لازم را برای چنین همکاریهایی داشته باشد. شرکت‌های ساختمانی را سرزنش می‌کنند که چرا در صدور خدمات فنی و مهندسی حضور فعال ندارند اما کسی نمی‌گوید، چگونه و با کدام منابع مالی این کار باید صورت گیرد؟ و چه کسی موانع و مشکلات موجود بر سر راه این فعالیت را حل خواهد کرد؟ به نظر من بخش خصوصی باید به این وضع نامساعد توجه کند.

مهندس علیرضا ناصر معدلی مدیرعامل شرکت پرلیت نیز

سخنران بعدی بود که با بیان این مطلب که در طول تاریخ شروع ناکامی هر کشوری با از بین رفتن بخش خصوصی همراه بوده است، گفت: انجمن نشان داده با وجود شرایط دشوار در بخش ساختمان، با تمام وجود امور صنف را پی‌گیری کرده است. اعضای این انجمن نیز باید توقع خود را کم و حضور خود را پررنگ‌تر کنند. نباید منتظر باشیم دیگران برای حل مشکلات ما اقدام کنند. شاید یکی از راه‌های تعامل با دولت‌مردان حضور فعال ما در

در حاشیه مراسم دید و بازدید سال نو مطرح شد:

لزوم لحاظ کردن قیمت روز پروژه‌ها در اسناد مناقصه

در حاشیه مراسم دید و بازدید سال نو که ۲۳ اردیبهشت ماه سال جاری در انجمن شرکتهای ساختمانی برگزار شد و در واقع مجالی برای تجدید دیدار مدیران و کنشگران عرصه سازندگی بود، ماهنامه پیام آبادگران با تنی چند از این مدیران ارشد شرکتهای عضو انجمن به گفتگو نشست تا دغدغه‌های آنان را درباره عدم اعلام شاخصهای تعدیل، وضعیت قراردادهای در دست اجرا، رشد فزاینده قیمتها، دو نرخی شدن قیمت ارز و تحریمهای اعمال شده، منعکس نماید، که نظر خوانندگان محترم ماهنامه را به این گفت و شنودهای کوتاه جلب می‌نماییم.

قیمت ارز دارای نوسان روبه رشد می‌باشد که این امر به سه عامل سیاسی، تصمیم دولت و رشد نقدینگی در جامعه بستگی دارد. کنترل هیچکدام از سه مجهول فوق در اختیار بخش خصوصی نیست فلذا این بخش نمی‌تواند راه‌حلی برای آن ارائه نماید.

مهندس بیژن همتی مدیرعامل شرکت فاندیشن نیز در گفتگو با خبرنگار ماهنامه پیام آبادگران گفت: در صورت حل نشدن مشکل اعلام شاخصهای تعدیل، شاهد رکود کاری و اضمحلال برخی از پروژه‌ها خواهیم بود. با توجه به رشد فزاینده قیمتها، اعلام شاخص تعدیل جوابگوی مشکلات تورم نمی‌باشد و تنها ضریب تطبیق جوابگوی حل مشکلات خواهد بود.

وی در جواب این سوال که در شرایط امروز چگونه می‌توان در مناقصه پروژه‌های عمرانی بر اساس فهرست بهای سال ۸۸ شرکت کرد عنوان نمود: تنها با اعمال ضریب تطبیق روی قیمتها،

مهندس کاظم سماک مدیرعامل شرکت پاست‌مستر درباره عدم اعلام شاخصهای تعدیل و وضعیت قراردادهای در دست اجرا گفت: در حال حاضر ادامه عقد قراردادها با قیمت‌های شش ماهه اول سال ۹۰ و قبل از آن به صرفه و صلاح پیمانکاران نمی‌باشد. به نظر می‌رسد انجمنها باید شاخص‌ها را تعیین و اعلام نمایند. وی در جواب این سوال که در شرایط امروز چگونه می‌توان بر اساس فهرست بهای سال ۸۸ در مناقصه پروژه‌های عمرانی شرکت کرد، عنوان نمود: پیمانکارانی که همچنان مصمم به شرکت در مناقصه‌ها هستند باید صرفنظر از آخرین فهرست بهای اعلام شده، قیمت روز پروژه‌ها را محاسبه و در اسناد مناقصه لحاظ نمایند.

مهندس سماک درباره دو نرخی شدن قیمت ارز و افزایش قیمت بازار آزاد آن در کشور و تاثیر این روند بر روی قراردادهای پیمانکاری پروژه‌های عمرانی درون مرزی و برون مرزی گفت:

درباره عدم اعلام شاخصهای تعدیل و وضعیت قراردادهای در دست اجرا گفت: با توجه به افزایش نرخ ارز و نوسانات آن اعلام شاخص به شکل گذشته جوابگوی هزینه‌ها نمی‌باشد و در این راستا پیشنهاد می‌گردد در اقلام اصلی مانند انواع آهن آلات و لوازم تاسیساتی و مصالح اصلی موضوع به صورت اعلام قیمت مصالح و مابه تفاوت مصالح پیگیری شود.

وی درباره اعمال شاخصهای تعدیل به شکل گذشته و با توجه به روند رشد فزاینده قیمتها گفت: در این مورد لازم است خرید مصالح توسط کارفرما انجام شود و در اختیار پیمانکار قرار گیرد و کسر مبالغ متناظر بر اساس فهرست مصالح پای کار از پیمانکاران باشد.

وی افزود: شاخص‌ها باید بر اساس واقعیتها و تورم توسط انجمنها، بانک مرکزی و مراکز آماری تعیین و ابلاغ شود. البته در شرایط کنونی با فهرست بهای سال ۸۸ نمی‌توان در مناقصه‌های کشور شرکت نمود زیرا نتایج حاصله با واقعیت منطبق نخواهد بود و پیشنهاد می‌شود فهرست سال ۹۱ بر مبنای قیمت‌های واقعی منتشر شود.

**مهندس شعبان یوسفیان
رئیس هیات مدیره شرکت**

پارس یکم نیز درباره عدم اعلام

شاخصهای تعدیل و وضعیت قراردادهای در دست اجرا گفت: شاخصهای تعدیل در گذشته متناسب با تورم اعلام نشده است و اکنون نیز نمی‌تواند جوابگوی تورم باشد. با این شرایط پروژه‌ها با تاخیر و ضرر پیش می‌رود و بعضاً به تعطیلی می‌انجامد.

وی در جواب این سوال که در شرایط امروز چگونه می‌توان در مناقصه پروژه‌های عمرانی بر اساس فهرست بهای سال ۸۸ شرکت کرد عنوان نمود: شرکت در مناقصه در شرایط فعلی ریسک بزرگی است و با توجه به اعلام قیمت نازل توسط برخی از پیمانکاران، شرکت در مناقصه اشتباه است. مهندس یوسفیان گفت: دو نرخ شدن قیمت ارز و افزایش قیمت بازار آزاد آن در کشور و افزایش قیمت حاملهای انرژی قراردادهای جاری را دچار مشکل نموده است و قراردادهای پیش رو را در حاله‌ای از ابهام فرو برده است.

شرکتهای پیمانکار قادر به شرکت در مناقصه‌ها هستند.

مهندس سید حسین امامی مدیرعامل شرکت بن‌رژکاو

درباره عدم اعلام شاخصهای تعدیل و وضعیت قراردادهای در دست اجرا گفت: عملاً با عدم اعلام شاخصهای تعدیل، جریان نقدی پروژه‌های عمرانی، دچار مشکل شده است و برخی از پیمانکاران که توان مالی دارند از منابع دیگر برای تامین منابع مالی پروژه استفاده می‌نمایند. ولی در اغلب موارد عدم اعلام شاخصهای تعدیل، خواسته و ناخواسته آثار نامطلوبی روی کیفیت و سرعت انجام پروژه‌ها دارد.

وی ادامه داد: اعمال شاخصهای تعدیل به شکل گذشته، با توجه به روند رشد فزاینده قیمتها نمی‌تواند پاسخگوی مشکلات پیمانکاران باشد و فقط در صورتی می‌توان قرارداد منعقد نمود که شاخصهای تعدیل به طور منظم و صحیح اعلام شود و این ضریب در حال حاضر برای ساختمانهای معمولی در ایران بین ۲ و ۲٫۵ برابر است.

مهندس امامی درباره دو نرخ شدن قیمت ارز و افزایش قیمت بازار آزاد آن در کشور گفت: این مسئله تاثیر مستقیمی روی پروژه‌های برون مرزی ندارد لیکن به طور غیرمستقیم با توجه به ضعیف شدن بنیه مالی پیمانکاران تاثیر مشخصی روی پروژه‌های برون مرزی خواهد داشت. وی درباره تحریمهای اخیر گفت: با وجود تحریمها، ضروری است اقلامی که کاملاً خارجی هستند بر اساس نرخ ارز تعدیل شوند و حتی نرخ واقعی دلار در زمان برگزاری مناقصه ذکر شود.

**قیمت ارز دارای نوسان روبه
رشد می‌باشد که این امر به سه
عامل سیاسی، تصمیم دولت
و رشد نقدینگی در جامعه
بستگی دارد. کنترل هیچکدام
از سه مجهول فوق در اختیار
بخش خصوصی نیست فلذا
این بخش نمی‌تواند راه‌حلی
برای آن ارائه نماید.**

مهندس حمیدرضا رشوند

مدیرعامل شرکت آسال بتن

درباره عدم اعلام شاخصهای تعدیل و وضعیت قراردادهای در دست اجرا گفت: تا سال ۱۳۹۰ روند اجرایی پروژه‌ها به کندی پیش می‌رفت ولی از سال ۱۳۹۰ و پس از شروع طرح هدفمندی یارانه‌ها عملاً عملیات اجرایی قراردادهای متوقف

شده است. وی ادامه داد: اعمال شاخصهای تعدیل به شکل گذشته، با توجه به روند رشد فزاینده قیمتها نمی‌تواند پاسخگوی مشکلات پیمانکاری باشد. تحت شرایط فعلی شرکت در مناقصات با فهرست بهای سال ۸۸ مقدور نیست و نیاز مبرمی به اعلام فهرست بهای سال ۹۱ وجود دارد.

مهندس رشوند درباره دو نرخ شدن قیمت ارز و افزایش قیمت بازار آزاد آن در کشور و تاثیر این روند بر روی شرکتهای مجری پیمانهای داخلی و خارجی گفت: ارز دو نرخ برای پیمانکارانی که قرارداد مالی و ارزی دارند باعث ضرر و زیان فراوان شده است. تهیه ارز با مشکل مواجه شده است و عملاً برای ثبت سفارش و تهیه کالا ارز با نرخ بانکی قابل تهیه نمی‌باشد.

مهندس عبدالرسول مهجوریان مدیرعامل شرکت اصالت

در میزگرد مشترک اعضای انجمن شرکتهای ساختمانی با معاون وزیر راه و شهرسازی مطرح شد:

دعوت از انجمن شرکتهای ساختمانی

برای مشارکت در نوسازی بافتهای فرسوده

اشاره: ۷۲ هزار هکتار بافت فرسوده در سراسر کشور وجود دارد که شرکت مادر تخصصی عمران و بهسازی شهری ایران متولی نوسازی و بهسازی آن است. روز یکشنبه ۱۰ اردیبهشت ماه سال جاری جلسه‌ای با حضور اعضای انجمن شرکتهای ساختمانی و نمایندگان شرکت عمران و بهسازی شهری ایران برگزار شد تا امکان حضور شرکتهای عضو انجمن شرکتهای ساختمانی در بازسازی بافتهای فرسوده، و فرصتها و موانع موجود در این راه بررسی شود. در این جلسه مهندس جواد خوانساری نائبرئیس هیأت‌مدیره انجمن، مهندس محمدعلی پورشیرازی بازرگ انجمن، مهندس فریدون خزاعی قائم‌مقام دبیر انجمن، مهندس محمد کنگانی، مهندس سالار علیاری و مهندس عبدالمجید سجادی از اعضای هیأت‌مدیره انجمن شرکتهای ساختمانی حضور داشتند. از شرکت عمران و بهسازی شهری نیز مهندس مجید کیان‌پور معاون وزیر راه و شهرسازی، دکتر محمد آئینی عضو هیأت‌مدیره، مهندس بیات مشاور مدیرعامل و آقای شیخ انصاری مدیر کل حوزه مدیرعامل و روابط عمومی به عنوان میزبانان این جلسه حضور داشتند.

خوشبینانه‌ترین حالت سالانه حدود ۱۴۰۰ هکتار نوسازی در بافت فرسوده انجام شده و حدود ۱۴ هزار پروانه نوسازی واحد بافت فرسوده صادر شده است.

بر اساس ماده ۱۷۱ قانون برنامه پنجم، سالانه ۱۰ درصد از این بافتهای فرسوده در کشور یعنی حدود ۷ هزار هکتار باید نوسازی شود. اگر به این مطلب توجه داشته باشیم به این نتیجه می‌رسیم که نوسازی ۱۰ درصدی در هر هکتار ساخت ۶۰ واحد مسکونی را به همراه دارد و این رقم در سال به میزان ۴۲۰ هزار واحد در کل بافتهای فرسوده خواهد بود.

چنانچه استحضار دارید در بند «د» ماده ۱۷۱ قانون برنامه پنجم اشاره شده است دولت و شهرداریها باید به گونه‌ای عمل

در ابتدای این جلسه مهندس کیان‌پور مدیرعامل شرکت مادر تخصصی عمران و بهسازی شهری ایران هدف از این جلسه را یافتن شیوه‌ای برای گسترش همکاریهای فیما بین عنوان کرد تا در راستای رسالت نوسازی بافتهای فرسوده و ارتقاء سکونتگاه‌های غیررسمی در کل کشور از خدمات شرکتهای ساختمانی استفاده شود. وی عنوان کرد: حدود ۷۲ هزار هکتار بافت فرسوده مصوب بر اساس نظر کمیسیون ماده ۵ استانها وجود دارد که محدوده آنها شناسایی شده و دارای سه شاخصه ریزدانگی، نفوذناپذیری و پایداری هستند و تا امروز روی حدود ۷ هزار هکتار از آنها کار نوسازی و بهسازی انجام شده است. با روند فعلی و در

شده است.

یکی از بحث‌های قابل طرح در این جلسه رعایت اصول است که روشن می‌کند ما چگونه باید در بافت دخالت کنیم؟ مثلاً برخی از طرح‌های نوسازی که من دیده‌ام از بافت‌های حاشیه شروع شده در صورتی که بافت میانی و مرکزی فرسوده است. چگونه می‌توان بازار تاریخی تهران را که بافت فرسوده مرکزی است رها کرد و درباره احیای یافت‌آباد سخن گفت؟ البته ممکن است در برخی شهرها بافت مرکزی از قبل احیا شده باشد که در این موارد کار سازندگان از بافت میانی شروع می‌شود. در مورد بافت‌های حاشیه‌ای هم که اکثراً حاشیه‌نشینی یا بدمسکنی در آن حاکم است باید گفت تشویق حاشیه‌نشینیها برای رها کردن محل زندگی و سکونت در جای جدید که هزینه‌ای هم به همراه دارد کار دشواری است، ضمن این‌که ارزش افزوده در بافت فرسوده بسیار ناچیز است و سرمایه‌گذار به دنبال سرمایه‌گذاری در جایی است که ارزش افزوده قابل قبولی داشته باشد. باید گفت با وجود این که بافت فرسوده زیاد است و تمام شهرداریها شرکت نوسازی دارند ولی عملاً به دلیل بحث مالکیت و خرده‌ریز بودن واحدها که این امر را از تعریف اقتصادی خارج می‌کند ورود به آن ممکن نیست. بنابراین باید در برنامه‌ریزی‌ها و سیاست‌گذاری‌های وزارت راه و شهرسازی تغییر نگرشی اتفاق بیافتد.

علاوه بر این باید بحث الگوی مسکن جدید هم مدنظر قرار گیرد. در ایران زیربنای مفید را ۷۵ متر و زیربنای غیر مفید را ۱۰۰ متر تعریف می‌کنیم، در حالی که ۱۰۰ متر یعنی ۳۵ میلیون تومان هزینه که حتی اگر ۲۰ میلیون تومان آن را بانک پرداخت کند فردی که ماهی ۳۰۰-۴۰۰ حقوق می‌گیرد و اجاره‌نشین است قادر نیست ضمن بازپرداخت اقساط آن با باقی‌مانده حقوق زندگی خود را اداره کند. بنابراین ما باید به سمت الگوی جدید مصرف برویم و واحدهای ۲۰ تا ۳۰ متری تعریف کنیم. چون بسیاری از افراد مهاجر یا خانواده‌های جدید امکانات اقتصادی ضعیفی دارند و به اجاره یک اتاق قناعت می‌کنند و این طرح می‌تواند مشکل آنها را به بهترین نحو حل کند تا به مرور با تقویت بنیان مالی خود به فکر تهیه مسکن بزرگتر باشند.

علاوه بر این وزارت راه و شهرسازی در تعریف خود ذکر کرده که یک واحد مسکونی باید یک واحد پارکینگ داشته باشد که ایجاد یک واحد پارکینگ یعنی ساخت ۲۵ متر فضای جدید که

کنند که سرمایه‌گذاری توسط بخش خصوصی، انبوه‌سازان و سرمایه‌گذاران صورت گیرد و زمینه برای مشارکت حداکثری تمام کسانی که در فعالیتهای عمرانی کشور صاحب سبک و سلیقه هستند فراهم شود. از شما عزیزان دعوت کردیم تا با حضور در این جلسه زمینه تشریح مساعی مناسب، زمینه همکاری اعضای انجمن شرکت‌های ساختمانی را در نوسازی بافت‌ها فراهم کنیم. ما اکنون در مراکز استانها پروژه‌های به عنوان پروژه الگو و محرک شهری در جهت توسعه عمران شهری داریم و امیدواریم از سرمایه و فکر مهندسی اعضای انجمن و سابقه آنها در انجام فعالیتهای عمرانی در این مناطق استفاده کرده و فعالیت مناسبی را در بافت فرسوده شروع کنیم.

در ادامه مهندس جواد خوانساری نایب رئیس هیات مدیره انجمن شرکت‌های ساختمانی خواستار توضیحاتی درباره مالکیت زمینهای مربوط به بافت‌های فرسوده شد و عنوان کرد: باید دید مالکیت این زمینها توسط وزارت مسکن چگونه در نظر گرفته شده و این مالکیت در دست دولت است یا مردم؟ این امر از آنجا دارای اهمیت است که سازندگان باید بدانند در واگذاری و اجرای پروژه‌ها با دولت طرف هستند یا مردم؟ علاوه بر این اعضای انجمن مایلند بدانند تسهیلات زیربنایی این زمینها از نظر شهرسازی چیست؟

مهندس عبدالمجید سجادی عضو هیات‌مدیره انجمن در تأیید سخنان مهندس خوانساری افزود: چند سال قبل جلسه‌ای با همین مضمون و در رابطه با بهسازی بافت‌های فرسوده تهران برگزار شد. آنها می‌خواستند خانه‌هایی را از ساکنان تملک یا آنها را وادار به ساخت کنند و از ما انتظار داشتند برای امور زیربنایی اقدام کنیم. هم در آن زمان و هم در شرایط کنونی اصلی‌ترین سوال این است که آیا در بافت‌های فرسوده از مردم خلع ید کلی شده است؟ و اگر چنین کاری صورت گرفته آیا پروانه‌ای اخذ شده است؟ و مسائل با شهرداری حل شده است؟ اگر صنف ما وارد امر بهسازی و نوسازی شود منافع مادی آن حفظ خواهد شد؟

در ادامه مهندس محمد کنگانی عضو دیگر هیات‌مدیره انجمن افزود: واقعیت این است که دخالت در بافت‌های فرسوده تابع نظم و اصولی است. علاوه‌بر علاقمندی که در سطح وزارت راه و شهرسازی برای احیای بافت‌های فرسوده وجود دارد این وزارتخانه به دلایلی در این امر موفق نبوده است. بافت شهرها را از نظر شهرسازی در سه بخش بافت مرکزی، بافت میانی و بافت حاشیه‌ای تعریف می‌کنند. معمولاً سیستم نوسازی از بافت مرکزی شروع می‌شود و به بافت میانی و حاشیه‌ای می‌رسد. دوباره این چرخه برمی‌گردد و بعد از احیای بافت حاشیه‌ای، در شرایطی قرار می‌گیرد که بافت میانی و مرکزی فرسوده

پلاک را تجمیع کرده به سمت تملک کامل از طریق «بلوک شهری» حرکت می‌کنیم تا سرمایه‌گذار در قالب بلوک شهری وارد عرصه شود.

وی با مقایسه مسکن مهر و ساخت مسکن در بافت فرسوده گفت: اعتقاد ما بر این است که مسکن مهر در زمان خود بهترین راه حل برای تعدیل قیمت بود. تهیه مسکن برای دهک اول و دوم وظیفه کمیته امداد است و برای دهکهای ۳ و ۶ مسکن مهر در نظر گرفته شد تا آنها بتوانند با حداقل درآمد اجاره سابق را به جای اقساط خانه پرداخت کنند. در بافت فرسوده الزامی برای مترای واحدها و پارکینگ وجود ندارد، هر چند وجود پارکینگ باعث بالا رفتن سطح زندگی مردم می‌شود اما این ما هستیم که خودمان را متناسب با طبع و خواسته مردم وفق می‌دهیم. ما زمین را متناسب با شرایط لازم در اختیار پیمانکاران قرار می‌دهیم که بتوانند کار را اجرا کنند و درباره مساحت و کاربری هم ممانعتی وجود ندارد. امیدواریم امسال بهتر از سال قبل فضای کار فراهم شود. در سال ۸۹ در تهران ۲۳ هزار پروانه در بافت فرسوده صادر شد و این میزان در سال ۹۰ به ۴۴ هزار پروانه رسید. یعنی طی یکسال صدور پروانه ۸۷ درصد رشد داشت. وزارت راه و شهرسازی در نظر دارد برای سال ۹۱ نیز تعداد پروانه ساخت در بافت فرسوده را به ۶۰ هزار واحد برساند. در ادامه مهندس محمدعلی پورشیرازی گفت: وقتی از مسکن صحبت می‌کنیم بنا را روی مادرشهرها می‌گذاریم که همین یکی از معضلات اساسی مملکت است که باعث تخلیه روستاها و شناور شدن مردم می‌گردد. در روستاها نیز می‌توان خانه ساخت و سود برد. باید اولویت‌بندی شهرها توسط وزارت مسکن، شهرداریها و وزارت کشور مطالعه و ارائه شود تا سرمایه‌گذارها وارد عرصه شوند.

قیمت را بالا می‌برد و قدرت خرید را پایین می‌آورد. در شرایط کنونی باید دولت به نوعی دخالت کند و با برنامه‌هایی زمین را حاضر و آماده ساخت نماید تا پیمانکاران بدون دغدغه‌های اداری که زمانبر است به امر ساخت و ساز بپردازند.

مهندس محمدعلی پورشیرازی عضو هیات بازرسان انجمن نیز عنوان کرد: بی‌شک گفتگوی رو در روی بخش خصوصی و دولتی گره‌گشا خواهد بود. در مورد کلیات امر تهیه قانون و آئین‌نامه الزامی است. اولویت‌بندی شهرها و مناطق و توجه به صنعتی‌سازی نیز لازم است. در مجموع وارد شدن به حوزه کار در زمینه بافتهای فرسوده برنامه‌های همگانی را که شامل قانون، اعتبارات و تسهیلات است می‌طلبد چرا که درباره بافت فرسوده مواردی را سراغ داریم که برخی از آنها هنوز مشکل تسهیلات و راههای ارتباطی دارند.

مهندس کیان پور در پاسخ به سوالات و ابهامات مطرح شده عنوان کرد: در مورد مالکیت بافت فرسوده دولت بسترسازی کرده، زمینه را برای ورود بخش خصوصی آماده

می‌کند. زمینهایی که برای کار اجرایی آماده شده‌اند در تملک دولت است نه مردم و انتظاری که از پیمانکاران می‌رود تحویل به موقع پروژه‌ها است. در شیوه‌ای دیگر که ممکن است سرمایه‌گذار خواستار تملک فردی باشد شرکتهای کارگزاری ما زمین را مطابق میل سرمایه‌گذار آماده و در اختیار وی قرار می‌دهند. در مجموع ما به دنبال تسهیل و آسان‌سازی کار هستیم تا سرمایه‌گذار

مهندس کیان پور: در مورد مالکیت بافت فرسوده دولت بسترسازی کرده، زمینه را برای ورود بخش خصوصی آماده می‌کند. زمینهایی که برای کار اجرایی آماده شده‌اند در تملک دولت است نه مردم و انتظاری که از پیمانکاران می‌رود تحویل به موقع پروژه‌ها است.

مهندس فریدون خزاعی قائم مقام دبیر انجمن شرکتهای ساختمانی نیز از تجربه خود درباره ساخت مسکن در کره جنوبی صحبت کردند و گفتند: در کره جنوبی ساختمانهایی ۴ طبقه ساخته شده‌اند که ۲ نوع پارکینگ دارند یعنی هم در خود ساختمان و هم در زیرزمین پارکینگ تعبیه شده است. کره‌ای‌ها

معتقدند این کار باعث می‌شود اگر روزی کره شمالی و کره جنوبی یکی شدند، با تبدیل این پارکینگها به واحد مسکونی مشکل مسکن تا حدودی حل شود. هزینه این پارکینگهای زیرزمینی را دولت متقبل می‌شود و به هزینه افراد چیزی اضافه نمی‌شود. اگر دولت ما نیز به عنوان کار زیربنایی به مسئله پارکینگها نگاه کند علاوه بر این که این هزینه از دوش مردم

با شرایط مورد نظر خود وارد بازار شود. این ورود یا مطابق با طرح آماده‌ای است یا بر مبنای سلیقه سرمایه‌گذار. در مجموع ما در جهت تسهیل کار می‌کوشیم و این فرایند به گونه‌ای است که سرمایه‌گذار فقط به فکر ساخت و ساز باشد. در ضمن باید بگویم که روش تجمیع در تهران موفق بوده است و امروزه بعد از عبور از درجاسازی و تجمیع، که گاهی تا ۲۵

آئینی ادامه داد: با حضور انجمنها و شرکتهای تخصصی است که می‌توانیم امیدوار باشیم مقاومت‌سازی و بهسازی با کیفیت مطلوب صورت گیرد. فضای همکاری وجود دارد و می‌توان به شکل حرفه‌ای و گسترده در آن فعالیت کرد. هم دولت و هم مردم از انجمن انتظار دارند در این حوزه مددکار جریان‌سازندگی باشد و احیای بخشی از بافت فرسوده را بر عهده گیرد. ما نیز موظفیم فضای قانونی و تسهیلات لازم را برای این منظور مهیا کنیم. چنانچه قانون حمایت از احیا نیز بستر خوبی برای این امر مهیا کرده است و به مرور فرهنگ تجمیع در بین خود مردم نیز فراهم می‌شود.

مهندس کیان‌پور در تأیید سخنان ایشان افزود: ما به دنبال ایجاد بستر مناسب هستیم تا تولید سرمایه و ثروت برای ساکنان و سرمایه‌گذاران در محدوده بافت‌های فرسوده فراهم گردد. البته بسیار مایلیم این کار به طور تخصصی صورت گیرد تا کیفیت کار بالا رفته، ساختمانهای نوسازی شده از شرایط مطلوبی برخوردار شوند.

مهندس سالار علیاری عضو دیگر هیات مدیره انجمن در ادامه عنوان کرد: دو گروه کنار هم نشستند تا مسئله مهمی را قبل از این که باعث به وجود آمدن مشکلات عدیده‌ای شود حل کنند. اگر افراد غیرمتخصص بافت فرسوده را نوسازی کنند چند سال بعد با بافت‌های فرسوده جدیدی مواجه خواهیم شد. حجم کاری که شما می‌فرمایید ۷۲ هزار هکتار در سطح کشور است که کار بزرگی است و برای آن برنامه‌ریزی دقیقی لازم است. علاوه بر این برای این که به برنامه‌ریزی مطلوب برسیم باید کارگروهی از اعضای دو طرف تشکیل شود و با مطالعات و بررسی لیست امکانات و بافت‌های فرسوده را استخراج کنند. قبل از هر کاری باید با تبلیغات مناسب برای مردم روشن شود که با این کار به مسکن بهتری دست می‌یابند.

در پایان این جلسه قرار شد از پروژه‌های موجود در تمام کشور لیستی آماده شود و در اختیار انجمن شرکتهای ساختمانی قرار گیرد تا بعد از بررسی توسط اعضای انجمن، کمیته‌ای جهت بسط دادن همکاری انجمن با شرکت مادر تخصصی عمران و بهسازی شهری ایران در زمینه بافت‌های فرسوده تشکیل شود.

برداشته می‌شود مشکلات ترافیک و مبلمان شهری نیز تا حدی حل می‌گردد.

در ادامه این جلسه مهندس خوانساری از مهندس کیان‌پور خواست تا درباره این که چه امکاناتی از طرف دولت در اختیار سازندگان آتی بافت‌های فرسوده قرار خواهد گرفت توضیح دهد. علاوه بر این وی خواستار تهیه فهرستی از محله‌های آماده برای کار از طرف شرکت عمران و بهسازی شهری شد تا در بین شرکتهای عضو انجمن درباره آن بحث و تبادل نظر صورت گیرد. وی افزود: در سطح کشور ۳۱ هزار شرکت ساختمانی وجود دارد که حدود ۷۰۰ شرکت دارای رتبه‌بندی درجه یک عضو انجمن هستند و اگر مشکلات مرتفع شود همه این شرکتهای آماده‌اند تا وارد عرصه ساخت و ساز در بافت‌های فرسوده شوند.

دکتر محمد آئینی عضو هیات مدیره شرکت عمران و بهسازی شهری نیز با اشاره به این که انجمنهای صنفی به دنبال بالا بردن منافع صنف خود هستند، افزود: امکان و ظرفیت ساخت و ساز در کشور و بخصوص در مورد انجمنهایی که در آن توان مهندسی وجود دارد مشخص است. هدف این است که فضایی ایجاد شود تا انجمن و اعضا رسالت خود را در حوزه بافت فرسوده انجام دهند ولی می‌توان این امر را به نحوی طراحی کرد که منافع مادی و رسالت اجتماعی در کنار هم قرار گیرد.

سازمان ما هم موظف است هر سال نوسازی بیشتری انجام دهد وگرنه فلسفه وجودی آن زیر سوال می‌رود. البته این کار عملاً ممکن است چون در سال گذشته در تهران ۴۰ درصد پروانه‌های دریافت شده تجمیعی بودند و تقریباً ۲/۴ پلاک با هم تجمیع شده‌اند. پس امکان تأمین زمین وجود دارد و حتی در منطقه ۱۱ تجمیع ۲۵ واحدی در مورد واحدهای ۳۰ تا ۴۰ متری داشته‌ایم که توسط بخش خصوصی انجام شده است. ۷۲ هزار بافت فرسوده در مناطق مرکزی وجود دارد که بازار کار بزرگی را به وجود می‌آورد. ضمن این که در ۳۵ سال گذشته بخش مسکن با همه نوسانات حداقل ۳۰ درصد سود داشته است.

مهندس خوانساری به این آمار اعتراض کرد و گفت باید بین سود سرمایه و سود مهندسی تفاوت قائل شد که دکتر آئینی در جواب گفت: منظور من از این صحبت تأکید روی بازدهی بیشتر این بازار نسبت به بازارهای موازی بود. در بافت فرسوده همیشه از ظرفیتهای بخش مسکن استفاده شده و ضمن مرغوبیت ذاتی نوسازی، بازاری در حدود ۷۰۰ هزار میلیارد تومان به وجود آورده است که انجمن هم می‌تواند سهمی از آن داشته باشد. بعد از تأکید مهندس کیان‌پور بر لزوم تخصصی بودن کار که منجر به اضافه شدن عمر مفید ساختمان می‌شود، دکتر

ضعف تکنولوژی و غیاب بخش خصوصی

نگاهی آینده‌نگرانه به صنعت احداث در ایران با تمرکز بر مشکلات گذشته و حال

مهندس کاظم سماک

عضو سابق هیات نمایندگان اتاق تهران و عضو هیات مدیره موسسه تحقیق و توسعه صنعت احداث

اگر قرار باشد وضعیت صنعت و سرمایه‌گذاری به خصوص صنعت احداث در صد سال گذشته ایران را با یک نگاه گذرا مرور کرد چاره‌ای نمی‌ماند جز اعتراف به این واقعیت که دولت به شکل عمومی و همه جانبه در تمامی عرصه‌ها حضور داشته و در بخش سرمایه‌گذاری - به جز مواردی استثنا و کم اهمیت - حرف اول را زده‌است. پس بی سبب نیست که امروز و در تداوم آن گذشته تاریخی، انبوهی از مشکلات به دلیل حضور همه جانبه بخش دولتی در عرصه‌های سرمایه‌گذاری، گریبان بخش خصوصی را گرفته است. اگر به واقعیت‌های عصر مدرن در عرصه اقتصاد و تعامل اقتصادی توجه شود، یک نتیجه حاصل می‌شود و آن اینکه واگذاری امور سرمایه‌گذاری به بخش خصوصی از ضرورت‌های انکار ناپذیر عرصه اقتصاد به شمار می‌آید. اینچنین است که باید امیدوار بود دولت - به مفهوم عام کلمه - در ایران نیز روزی بر این ضرورت که باید رویکرد شعارگونه درباره اهمیت بخش خصوصی را کنار بگذارد، واقف شده و تسهیلات لازم جهت توانمندی بخش خصوصی را به فعالان این عرصه واگذار کند.

حاکم نبوده، امروزه وضعیت با ثباتی ندارند و لذا نتوانسته‌اند در کنار انبوه مشکلات درون گروهی، نسبت به ارتقای ساختار صنفی خود بکوشند. شرایط فعلی در اغلب صنایع و به ویژه در صنعت احداث زیر ساختارها به گونه‌ای رقم خورده که خود انجمن‌ها برای تداوم راه، نیازمند کمک هستند. جامعه صنعتی ایران بیش از هر زمان دیگری به ایجاد فضای گفت‌وگو و مبادله افکار متخصصان نیازمند است تا از دل این رویکرد بتوان به راهکاری موثر برای خروج از بحران پیش‌رو دست یافت.

وزارت نفت، نیرو، مسکن و دیگر نهادهای دولتی باید سیاستی اتخاذ کنند تا مبتنی بر آن با تشکیل جلسه با بخش خصوصی، به ویژه صنعت ساخت که عمده زیرساخت‌های حیاتی کشور را شکل داده و به لحاظ ابعاد تاثیرگذاری در شاهرگ‌های اقتصادی جامعه حضوری حیاتی دارد، نسبت به نکات آسیب زای صنعت مطلع شوند.

بنابراین پیش نیاز برای هر اقدام و برنامه‌ای، تقویت انجمن‌ها است که زیر بار مشکلات اقتصادی امروز جامعه کمر خم کرده‌اند و باید تا دیر نشده به یاری‌شان شتافت. از طرف دیگر اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی که نزدیک به ۵ سال از ابلاغ آن می‌گذرد، بیش

ناگفته پیداست که برای رسیدن به چنین وضعیت مطلوب و ایده‌آلی لازم است تا ابتدا مجموعه‌ای از قوانین، آیین نامه‌ها و مقررات مورد نیاز با همکاری و همفکری فعالان بخش خصوصی تدوین شده و به مرحله اجرا درآید. قوانین و آیین نامه‌هایی در تعیین وضعیت نحوه سرمایه‌گذاری‌ها، اجرای پروژه‌ها و تعریف پروژه‌ها همگی از آن دسته مواردی است که می‌تواند با همفکری بخش خصوصی به روز شده و در دستور کار نهادهای اجرایی و قانونگذار قرار گیرد. البته این کار شدنی نیست مگر اینکه سندیکاهای اتحادیه‌ها، انجمن‌ها و تشکل‌های تخصصی صنعت شکل گرفته و امکان فعالیت آزادانه داشته باشند. از طرف دیگر نهادهای تصمیم‌گیرنده با انجمن‌های خصوصی و صنفی نشست و برخاست کرده و دیدگاه و رای آن‌ها در تصمیم‌گیری‌های موثر و مهم گنجانده شود. دولت باید گام‌های اساسی برداشته و به بخش خصوصی صنعت امکان ظهور دهد تا در مجموع از همکاری دو جانبه بخش دولتی و بخش خصوصی اهداف مورد نظر هر دو گروه تامین شده و جامعه در ابعاد کلان به سوی توسعه گام بردارد.

واقعیت این است که انجمن‌های صنفی و تخصصی به این دلیل که شرایط مناسبی بر فعالیت‌های اقتصادی‌شان در سال‌های گذشته

دیده شود. واقعیت این است که اگر دولت بخواهد نسبت به تکرار همان نسخه‌های گذشته اقدام کند، شکست یک بار دیگر نصیب ما خواهد شد.

تجربه سال‌های پیش بخش خصوصی نشان می‌دهد که این بخش پتانسیل‌های بالایی برای فعالیت اقتصادی و صنفی داشته و باید به او میدان داد. تشکیل کنسرسیوم‌ها، هلدینگ‌ها و شرکت‌های مادر تخصصی می‌تواند به عنوان یکی از راهکارهای پیشنهادی از سوی دولت و بخش خصوصی مورد تاکید قرار گیرد و البته راهکارهای اجرایی چنین پیشنهادهایی باید بدون شک از کانال انجمن‌هایی بگذرد که با تمام وجود مشکلات امروز صنعت احداث

و ساخت در کشور را حس کرده‌اند.

نزدیک به هفت الی هشت دهه از حضور قدرتمند بخش خصوصی در صنعت احداث ایران می‌گذرد و این بخش توانسته تاکنون پروژه‌های بزرگ و قابل قبولی را به اجرا درآورد. اما مسئله آسیب‌زا در این سال‌ها این بود که برنامه‌ها به شکلی پیش نرفت که شرکت‌های خصوصی در کنار اجرای پروژه‌ها نسبت به افزایش توان مدیریتی و تکنولوژیکی خود اقدام کنند و به فکر استفاده از تکنولوژی برتر باشند چرا که این بخش در این سال‌ها به مراتب با دشواری‌های عمده‌ای در صنعت مواجه شد که مانع از پرداختن به نگاهی آینده‌نگرانه بود. اما این روزها آینده‌نگری در صنعت ساخت می‌تواند به عنوان یک اصل تعیین‌کننده در نظر گرفته شود.

از هر دوره و زمان دیگری درست در همین روزها ضروری به نظر می‌رسد و باید تا دیر نشده به تمامی ضوابط قانونی موجود از جمله این اصل قانونی ارزشمند تکیه کرد.

اگر قبول داشته باشیم که پیش نیاز توسعه کشور در تمامی بخش‌ها و به ویژه صنعت احداث ورود فعالانه بخش خصوصی به ابعاد اقتصادی است، دولت به عنوان متولی اصلی اقتصاد ایران باید تضمین‌های اساسی آرایه دهد تا بخش خصوصی نسبت به همکاری‌های مشترک دلخوش شود. دولت باید متوجه این اصل باشد که اگر جامعه بین‌المللی صنعت و اقتصاد ایران را تحریم کرده، تنها دست‌اندرکاران قدرتمند بخش

خصوصی است که می‌تواند کمک حال اقتصاد آسیب دیده ایران امروز شود. صنعت احداث در بخش کلان خود شامل راه‌سازی، تونل‌سازی، ایجاد شبکه راه‌ها، آبرسانی، سدسازی و ساخت انواع زیرساخت‌های کشور می‌شود و در واقع صنعتی حیاتی و حساس برای آینده به شمار می‌آید.

تا پیش از این در صنعت احداث زیرساخت‌ها، وضعیت به گونه‌ای بود که دولت برنامه ریزی می‌کرد و ورود بخش خصوصی در بهترین حالت در فاز مهندسی و اجرا محدود می‌شد اما این شیوه امروز به شکست انجامیده و نگاه جهانی اقتصادی نیز موافق چنین رویکردی نیست چرا که حضور بخش خصوصی به عنوان ذی‌نفع اقتصادی باید در تمامی مراحل طراحی، تدوین و اجرای پروژه‌ها

واقعیت این است که انجمن‌های صنفی و تخصصی به این دلیل که شرایط مناسبی بر فعالیت‌های اقتصادی‌شان در سال‌های گذشته حاکم نبوده، امروزه وضعیت با ثباتی ندارند و لذا نتوانسته‌اند در کنار انبوه مشکلات درون‌گروهی، نسبت به ارتقای ساختار صنفی خود بکوشند.

انجمن شرکت‌های ساختمانی
(سندیکای شرکت‌های ساختمانی)

تاریخ: ۹۱/۱/۲۶

شماره: ۹۱۱۶۶۹

پیوست:

شماره ثبت: ۹۴

دست‌نشان

مخبر مبارک و اوستان محترم کل کشور

احتراماً نظر بر اینست که در خصوص قید کدهای ملی، در قرارداد و ادواری و نتیجه حاصل از آن که امتیازی بودن رجوع به ادواری است از روش مختلف دادگاه تجدید نظر استان تهران و حکم متعارض صادر گردیده لذا مستنداً به ماده ۲۷۰ قانون آیین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب در امور کیفری مصوب ۱۳۷۸ و اساساً احکام مزبور را به شرح زیر به استحضاری رسانده:

الف- طبق مندرجات بند ۱۷ ماده ۱۸ کتاب رویه قضایی دادگاههای تجدید نظر استان تهران در مورخ ۱۳۷۰/۰۲/۲۴ (ادواری) که توسط دکتر محمد رضا نندی تدوین شده از سوی انتشارات «نخل» جادو اول انتشار یافته، در تاریخ ۱۳۷۹/۱۲/۲۹ و ادواری شماره ۱۷۴ از شماره ۲۷ دادگاه تجدید نظر استان تهران در پرونده شماره ۵۲/۲۷/۸۳ صادر شده که مفاد آن به شرح زیر است:

رای دادگاه

در خصوص تجدید نظر خواهی شرکت سازه های ... به طرفت گروه صنعتی ... نسبت به دادنامه شماره ۱۳۷۰/۰۲/۲۰ تاریخ ۲۰/۰۲/۱۳۷۰ صادره از شعبه ۲۸ دادگاه عمومی تهران که به موجب آن دعوی شرکت تجدید نظر خواه به خواست استرداد ضمانت نامه بانکی شماره ۶۷۹۱/۲۰۸۸ بانک تجارت به استرداد مندرج در دادنامه مستعرض منتهی به صدور قرار عدم استماع دعوی شده است با توجه به مندرجات پرونده به نظر دادگاه اعتراض شرکت تجدید نظر خواه بر دادنامه مستعرض منتهی به قرار عدم استماع دعوی است و دادگاه ۵۳ قرار داده است و دعوی که مترادف از شرکت سازه های ... در اجراء تفسیر مفاد بیان مین و دو طرف اختلاف نظر مین آید هر یک از طرف های متوجه در خواست ارجاع موضوع یا موضوعات مورد اختلاف به ادواری را بر سازمان برنامه و بودجه ابرار نماید و در صورتیکه ماده مرقوم اضافه شده چنانکه رئیس سازمان یا نشده با تقاضای مورد اشاره موافقت نمود مرحل اختلاف شورای عالی فنی خواهد بود و ماده ۵۴ قرار دوام آورده است که قوانین و مقررات حاکم بر این بیان منحصراً قوانین و مقررات کشور

آدرس: تهران، خیابان طالقانی، خیابان شهید برداران مظفر (صبای جنوبی) شماره ۸۶ - ۸۸ کد پستی ۱۴۱۶۹

تلفن: ۶۶۴۶۹۱۰۵ - ۶۶۴۰۲۰۳۷ - ۶۶۴۰۲۰۳۷ - ۶۶۴۴۲۳۱ - ۶۶۴۴۰۷۹۵ - ۶۶۴۴۰۷۹۵ - ۶۶۴۴۱۴۵۳۹ - فاکس: ۶۶۴۴۰۸۴ - info@acco.ir www.acco.ir

اشاره:
همانطور که در سلسله مقالاتی تحت عنوان «شرط داوری در شرایط عمومی پیمان» که در شماره های ۲۸۲، ۲۸۴ و ۲۸۶ پیام آبادگران درج شد؛ ضمن بررسی ماده ۵۳ شرایط عمومی پیمان گفته شد کلمه «می تواند» در متن ماده ۵۳ و نیز در بند «ج» آن موجب بروز اختلاف نظرهایی در صدور احکام دادگاهها و در پی آن بلا تکلیفی شرکت های عضو انجمن شرکت های ساختمانی و سایر شرکت های مرتبط با موضوع گردیده است.
از یک طرف برخی از دادگاهها وجود کلمه فوق را دلیل اختیار طرفین در انتخاب مرجع صالح جهت حل اختلاف خود دانسته و دعاوی را که بدون رعایت ماده ۵۳ شرایط عمومی پیمان ابتدائاً در دادگاه مطرح می شود پذیرفته و آن را مورد رسیدگی و صدور حکم قرار داده اند و تعدادی دیگر از دادگاهها نیز علی رغم بودن کلمه «می تواند» در ماده ۵۳ رجوع به ادواری جهت حل و فصل اختلافات را برای طرفین پیمان الزامی دانسته و دعاوی را که بدون توجه به ماده مزبور و ابتدائاً در دادگاه مطرح شده، نپذیرفته و قرار عدم استماع آن را صادر کرده اند که نمونه های اینگونه احکام نیز در ضمن سلسله مقالات فوق درج گردید.

اینک از آنجا که طبق ماده ۲۷۰ قانون آیین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب در امور کیفری، چنانچه رئیس دیوان عالی کشور یا دادستان کل کشور به هر طریقی از صدور آراء مختلف در موارد مشابه مطلع شوند مکلفند نظر هیأت عمومی دیوان عالی کشور را به منظور ایجاد وحدت رویه درخواست کنند و رأی وحدت رویه ای که به این ترتیب صادر شود در موارد مشابه برای شعب دیوان عالی کشور و دادگاهها لازم الاتباع می باشد لذا

دفتر حقوقی انجمن شرکت های ساختمانی نامه ای به شرح فوق جهت دادستان محترم کل کشور ارسال و در آن ضمن شرح موضوع و احکام مختلف صادره از دادگاهها در استنباط از کلمه «می تواند» در ماده ۵۳ شرایط عمومی پیمان، درخواست طرح آن در هیأت عمومی دیوان عالی کشور جهت صدور رأی وحدت رویه در موارد مشابه را نموده است که جهت اطلاع خوانندگان محترم متن آن عیناً درج می گردد.

تاریخ: ۹۱/۱/۲۶

شماره: ۹۱۱۶۶۹

پیوست:

انجمن شرکت‌های ساختمانی
(سندیکای شرکت‌های ساختمانی)

شماره ثبت: ۹۴

جمهوری اسلامی ایران می‌باشد و دادگاه بدوی به این استدلال که قبل از این که طرفین برای رفع اختلاف خود در مراجع مابعد در دادگستری
مراجعه کرده اند دعوی را قابل پذیرش ندانند است حال آنکه استدلال دادگاه صحیح نیست زیرا در ماده ۵۳ قرارداد ادوایه مقرر می‌گردد شخص است
که ادوایه طرفین در این زمینه اختیار تصمیم حکم مکتبی بوده و هیچ همخوان الزامی در این خصوص برای طرفین وجود ندارد و خاصه آنکه در ماده ۵۴
قرارداد ادوایه آمده است این امر مشروط بر قانون مکتبی به قرارداد ادوایه مکتب بود تا به مراتب مذکور عدم مرجع به حکم موجب اسقاط حق ادوایه برای
تجدید نظر خواه در محاکم دادگستری نیست پس باید برش تجدید نظر خواهی با استناد به بندهای ۱ و ۲ و ۳ ماده ۳۴۸ و ماده ۲۵۳ قانون آیین دادرسی مدنی
قرار مستتر منقضی و پرداخت برای رسیدگی مابومی دادگاه صادر کننده قرار عودت دادوی شود. این رای قطعی است.

رئیس شعبه ۲۷ دادگاه تجدید نظر استان تهران - محمد شفیق
مسئله دادگاه - طبری جویباری

ب- در تاریخ ۱۳۸۱/۲/۲۶ دادنامه ای شماره ۱۳۳ از شعبه ۵۶ دادگاه تجدید نظر استان تهران در برنده گلر - ۸۹/۵۶/۱۸۱ صادر شده که
معاون شش زیر است:

رای دادگاه

تجدید نظر خواهی شرکت ساختمانی باید برست آقای به فرست سازمان و سازمان استان خوزستان از
دادنامه شماره ۶۳۳ مورخ ۸۸/۱/۲۹ شماره ۳۱ دادگاه عمومی حقوقی تهران که به موجب آن به لحاظ ادوایه (ماده ۵۳ شرایط عمومی عیان اقرار
عدم استماع عمومی اردو دعوی صحیح است) صادر گردیده است مکتبی بر جابت عمومی نیست که نقض دادنامه تجدید نظر خواه را ایجاب ننماید
دادنامه صادره از جهت مبانی استدلال و استنباط فاقد اشکال و مستند قانونی است از این رو به استناد ماده ۲۵۳ قانون آیین دادرسی
دادگاههای عمومی و انقلاب در امور مدنی ضمن رد اعتراض دادنامه تجدید نظر خواه تأیید و استوار می‌گردد این رای قطعی است.

رئیس شعبه ۵۶ دادگاه تجدید نظر استان تهران - ابهرگی
مسئله شعبه ۵۶ دادگاه تجدید نظر استان تهران - رستمانی

با توجه که لحاظ می‌فرمایند طریقه نگارش در حدود حکم، ماده ۵۳ شرایط عمومی عیان مورد استناد قرار گرفته و شرایط عمومی عیان بر اساس
ماده ۲۳ قانون بر نامه و بوجه کتور از سوی سازمان بر نامه و بوجه سابق تیره شده و در سال ۱۳۷۸ به تصویب هیات وزیران رسیده و متن آن در بر

آدرس: تهران، خیابان طالقانی، خیابان شهید برادران مظفر (صبای جنوبی) شماره ۸۶ - ۸۸ کد پستی ۱۴۱۶۹
تلفن: ۶۶۴۶۹۱۰۵ - ۶۶۴۰۲۰۲۷ - ۶۶۴۴۲۳۱ - ۶۶۴۸۰۷۹۵ - ۶۶۴۱۴۵۲۹ - ۶۶۴۶۰۸۴ فاکس: ۶۶۴۶۰۸۴
www.acco.ir info@acco.ir

تاریخ: ۹۱/۱/۲۶

شماره: ۹۱۱۶۶۹

پیوست:

شماره ثبت: ۹۴

انجمن شرکت‌های ساختمانی
(سندیکای شرکت‌های ساختمانی)

مورد یکسان است ولی در استنباط از گفته می‌تواند، بنده (الف) و بنده (ج) ماده ۵۳ شرایط عمومی عیان اختلاف نظر حاصل شده و دو حکم
متعارض از دو شعبه مختلف دادگاه تجدید نظر صادر گردیده است.

و حال آنکه مفهوم مکتبی می‌تواند روشن است و ولایت بر اختیار دارد و قید آن در ماده ۵۳ درین معناست که طرفین عیان برای رفع اختلاف
و احقاق حقوق خود الزامی در مراجعه و ادوایه می‌توانند خود را مستند دادگاه مطرح کنند و این اقدام آنان به یکباره منافی با ماده ۵۳
شرایط عمومی عیان ندارد و از این جهت حکم صادره از شعبه ۲۷ دادگاه تجدید نظر استان تهران صحیح و منطبق با موازین نظری رید.

با توجه به مراتب فوق از آنجا که صدور احکام متعارض در این خصوص منتهی به این دو مورد نیست و احکام متعارض دیگری نیز از شعب مختلف
دادگاه صادر گردیده که موجب با تألیف و سردکی شرکت های عضو این انجمن و سایر شرکت های که در دوره افاده ترین تقاضای مین عزیزان ایران
برسانندگی و عمران و آبادی کشور مشغول شده است لذا با تأیید کمیته احکام فوق بر پوست تماشای طرح موضوع در هیات عمومی دیوان عالی
کشور جهت صدور رای وحدت رویه با رعایت وجوایست حکم صادره از شعبه ۲۷ دادگاه تجدید نظر استان تهران را صادر.

بتم هشتم
مصدقین
ع

اشاره: عدم پرداخت بهنگام صورت وضعیت شرکتهای پیمانکاری مجری پروژههای عمرانی آثار سوء و تبعات زیان بخشی در هستی اجتماعی ایجاد می کند. از طرفی عدم پرداخت باعث می شود که مجریان پروژهها نتوانند به تعهدات خود در قبال زنجیره های تأمین منابع انسانی و سازمانهای دریافت کننده مطالبات تکلیفی عمل نمایند و استمرار روند این قبیل امور به متلاشی شدن شرکتهای و بیکاری نیروی کار آنها منجر می شود. در این زمینه معاون وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی به معاونت وزارت صنعت و معدن و تجارت ارسال داشته اند که جهت اطلاع خوانندگان عیناً درج می شود.

بسم تعالی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

شماره:.....
تاریخ:.....
پیوست:.....

باسمه تعالی

«اللهم صل علی محمد و آل و عجل فرجهم»

جناب آقای صالحی نیا

معاون محترم امور صنایع و اقتصادی وزارت صنعت، معدن و تجارت

سلام علیکم، پیرو مکاتبات شماره ۶۶۱۴۱ مورخ ۸۸/۷/۴، ۱۰۹۶۷۴ مورخ ۸۸/۱۰/۲۸ و ۶۶۵۲۱ مورخ ۸۹/۷/۱۲ در خصوص مشکلات شرکتهای و پیمانکاران بخش خصوصی طرف قرارداد با دستگاههای دولتی اهم از واحدهای عمرانی، تأمین کنندگان قطعات و مواد اولیه، خدمات عمومی و... که عمدتاً به دلیل عدم پرداخت به موقع صورت وضعیتها و مطالبات از سوی دولت دچار مشکلات عدیده نقدینگی مانند تعویق در پرداخت حقوق کارگران و بعضاً اخراج و بیکاری آنها و تعطیلی واحدهای تعویق در پرداخت اقساط بدهیهای بانکی، تأمین اجتماعی، دارایی، کمبود نقدینگی در خرید مواد اولیه و سرمایه در گردش و... می گردند و باتوجه به اینکه علت اصلی اتفاقات فوق عمدتاً عدم پیش بینی منابع مالی از جهای دستگاههای دولتی در بودجه سنواتی خود بوده و از سوی دیگر تأثیرات نامطلوب این امر بر وضعیت کارگران و تولید واحدها و بعضاً بروز تنشهای کارگری مشهود می باشد، خواهشمند است باتوجه به ایام تنظیم بودجه سنواتی دستگاهها برای سال جاری، دستور فرمائید موضوع در دستور کار جلسات اصلی کارگروه قرار گرفته و ضمن اعلام به دستگاههای موصوف، با مذاقه در این امر و پرداخت بدهی شرکتهای و پیمانکاران بخش خصوصی از بروز مشکلات فوق الذکر جلوگیری به عمل آید.

ابراهیم نظری جلالی

معاون امور صنایع و اقتصادی
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

در میزگرد رادیویی مطرح شد:

قانون کار در جهت حمایت از مفهوم کار باشد

بحث کار و مناسبات کارگری یکی از بحثهای جدی در دنیای اخیر است که با ظهور صنعت گره خورده است. در کشور ما نیز طی چند دهه اخیر مناسبات کار مورد توجه دولت و بخش خصوصی قرار گرفته است. در برنامه «بحث روز» که به مناسبت هفته کارگر از «رادیو تهران» بخش شد، مناسبات فعلی کار و شرایط کارگران با توجه به بحران اقتصادی دنیا مورد بررسی قرار گرفت.

مهمانان این برنامه **مهندس محمد عطار دیان و آقای حمید حاج اسماعیلی** بودند که مهندس محمد عطار دیان به عنوان عضو شورای عالی کار، دبیر کل کانون انجمنهای صنفی کارفرمایی ایران، نماینده کانون عالی کارفرمایی در شورای عالی اشتغال و نماینده هیات ایرانی کارفرمایی اعزامی به کنفرانس بین‌المللی کار در این میزگرد حاضر بود و آقای حاج اسماعیلی به عنوان کارشناس روابط کار، رئیس انجمن صنفی پرتوکاران پزشکی تهران و نماینده کارگران در هیاتهای تشخیص و حل اختلاف شرکت کرده بود.

در مورد آنها جداگانه بنویسد تا شورای عالی کار به بررسی و تصمیم‌گیری در مورد آنها بپردازد.

یکی از مهم‌ترین مسائل مورد بحث این بود که کارگر حق داشت در هر لحظه‌ای که می‌خواست کار را زمین بگذارد و کارگاه را ترک کند. در این حالت علی‌رغم این که کار زمین می‌ماند کارفرما مجبور به پرداخت مزایای وی می‌شد ولی وقتی کارفرمایی می‌خواست به هر دلیل با کارگر خود کار نکند موفق به این کار نمی‌شد و حتی اگر کارگر عنصر نامناسبی برای کار بود رای صادر شده وی را بر سر کار برمی‌گرداند. اصولاً به همین دلیل کارفرماها قید استخدام کارگران را مگر با قرارداد موقت زده بودند و این مشکل بزرگی بود که جلوی اشتغال را می‌گرفت. در بررسی پیش‌نویس جدید، کانون عالی کارفرمایی پیشنهاد داد ترک کار از طرف کارگر با اخطار یک ماهه قابل قبول باشد، و کارفرما هم بتواند با چنین اخطاری کارگر را مرخص نماید.

مسئله بعدی عیدی بود که کارگران معتقد بودند مبلغ کمی در پیش‌نویس پیشنهاد شده ولی کارفرمایان همان مبلغ قانون کار فعلی را قبول داشتند که طبق آن دو یا سه ماه دستمزد به کارگر داده می‌شد. به هر حال در این مورد هم توافق شد. مورد دیگر این بود که اگر کارگری بازداشت شد تا محکوم نشده، هر وقت از بازداشت بیرون آمد می‌تواند بر سر کار برگردد که

نمایندگان کارگری گفتند همین قانون بماند ولی گروه کارفرمایی حداقل زمانی را پیشنهاد داد که اگر بازداشت بیشتر از آن طول کشید کارفرما بتواند کارگر دیگری را جایگزین وی کند.

مهندس عطار دیان خاطرنشان کرد: در مجموع من فکر می‌کنم اگر قانون اصلاح شده اجرایی شود تا حد زیادی به روند تولید کمک کند. البته کارفرماها کارگران را شریک تولید می‌دانند و بر خلاف

در ابتدای این میزگرد مهندس محمد عطار دیان دبیر کل کانون انجمنهای صنفی کارفرمایی ایران درباره اصلاح قانون کار گفت: کانون عالی کارفرمایی اعتقاد دارد قانون نباید حمایتی و در جهت تمسیت امور باشد و باید به نفع اصل کار و تولید باشد به طوری که باعث توسعه و پیشرفت کشور شود و مشکلات کار و تولید را حل نماید. یکی از مشکلات قانون فعلی کار به شکل حمایتی نوشته شدن آن بود که حمایت بی‌قید و شرط از کارگران را مدنظر داشت و گاه این حمایت نامعقول مورد سوءاستفاده قرار می‌گرفت. همین امر باعث شد تا به مرور زمان همه کارشناسان و مسئولان امر درباره تجدیدنظر در قانون کار صحبت کنند. راهی که برای اصلاح این قانون انتخاب شد این بود که کانون عالی کارفرمایی و تشکلهای کارگری کشور در این مورد به مذاکره بنشینند و با توافق دوجانبه موارد تجدید نظر در قانون را تهیه کنند که البته پیش‌نویس این اصلاح توسط وزارت کار تهیه و حدود ۷۰-۸۰ ماده در آن تجدید نظر شده بود که بعد از بحثهای مفصل در اختیار ما قرار گرفت.

کانون عالی کارفرمایی و سه تشکل کارگری شامل شورای اسلامی کار، کانون عالی انجمنهای صنفی کاری ایران و مجمع نمایندگان کارگری جلسات متعددی برگزار کردند و بعد از بررسی تمام مواد قانون، نتایج آن را برای وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

ارسال کردند که آقای وزیر و معاون روابط کار ایشان قول دادند نظرات گروههای کارفرمایی و کارگری را مورد توجه قرار دهند که امیدواریم این نظرات اعمال شده باشد. مذاکرات در تمام مواد به توافق انجامید و فقط در مورد ۷ ماده توافقی صورت نگرفت که قرار شد هر تشکلی نظرات خود را

یکی از مشکلات قانون فعلی کار به شکل حمایتی نوشته شدن آن بود که حمایت بی‌قید و شرط از کارگران را مدنظر داشت و گاه این حمایت نامعقول مورد سوءاستفاده قرار می‌گرفت. همین امر باعث شد تا به مرور زمان همه کارشناسان و مسئولان امر درباره تجدیدنظر در قانون کار صحبت کنند.

تئوریهای قرن ۱۹ و اوایل قرن ۲۰ که این دو گروه را دشمنان آشتی‌ناپذیری دانستند، کارگر و کارفرما لازم و ملزوم یکدیگرند و چنانچه تجربه نشان داده است کارگاههایی که مسالمت‌آمیز اداره شده‌اند موفق بوده‌اند.

آقای حمید حاج اسماعیلی، کارشناس روابط کار نیز درباره پیش‌نویس قانون فعلی کار گفت:

در ایران به دلیل فعالیت سه تشکل مختلف مواضع کارگری کاملا منسجم نیست. در بین گروههای کارگری به دلایل متعدد و از زوایای گوناگون اختلاف نظر وجود دارد. بنابراین اگر من موضوعی را اعلام می‌کنم تا حدی متفاوت با مواضع بقیه افراد است.

یکی از موارد مهم در اصلاح قانون کار استاندارد کردن نهاد کارگری در ایران بود. خوشبختانه دولت در حال حاضر در خصوص ترویج انجمنهای صنفی اهتمام لازم را دارد. کارفرمایان تاکید داشتند که نهاد کارگری متمرکز باشد و انجمنها را به رسمیت بشناسند. گروههای کارگری نیز تا حدی این امر را تائید کردند البته بین سه تشکل توافق کامل در این باره نبود. اما در نهایت به نظر می‌رسد سازمانی به وجود خواهد آمد که کارگران در قالب آن فعالیت کنند. موضوع دیگری که محل چالش بود بحث قراردادهای بود که به نظر من دوران قراردادهای دائم به پایان رسیده است و حقوق کارگران با بستن قرارداد دائم محقق نمی‌شود. اصلا ماهیت هر قرارداد زمان و مشروط بودن آن است که قرارداد بدون آن معنا ندارد، در غیر این صورت قراردادهای شفاف‌تری کیفیت می‌کند. البته این مورد هنوز محل اختلاف است و توافقی در مورد آن صورت نگرفته است، به نظر می‌رسد دولت هم موافق با نوشتن قرارداد مدت‌دار با توجه به شرایط کارگاهها، کارفرمایان و کارگران است. احتمالا مجلس هم از این امر حمایت می‌کند.

مسئله بعدی اخراج کارگران بود. در پیش‌نویس قانون کار آمده بود اگر کمیته انضباطی که در کارگاه تشکیل می‌شود رای به اخراج کارگر بدهد دادگاه نباید وارد مسئله شود یا اگر وارد می‌شود باید به حکم کمیته استناد کند، در این مورد ابهام وجود داشت و توافق شفاف‌تری شکل نگرفت. البته ما با تشکیل کمیته انضباطی در محل کارگاه موافق هستیم چون می‌تواند اختلاف کارگر و کارفرما را بدون دخالت دولت حل کند به شرطی که نماینده کارگران نیز در این کمیته حضور داشته باشد.

بحث مزد و عیدی بحث چالش‌برانگیزی است که باید بستر اصلاح آن در کشور فراهم شود. این امور که به معیشت کارگران مربوط است باید با بحث کارشناسی و در نظر گرفتن شرایط کشور مورد بازنگری قرار گیرد. اگر ما مزد مکفی به کارگر بدهیم حتی بحثهای جانبی مثل سهام عدالت به حاشیه رانده می‌شود. با ایجاد ثبات اقتصادی و بهبود وضعیت اشتغال در کشور قیمت اجناس و مسکن منطقی شده و تولید رونق می‌یابد. در نتیجه کارفرما از سرمایه خود سود کافی برده علاوه بر پرداخت مزد مکفی، بهر موری کارگر را مدنظر قرار می‌دهد. کارگاههای کوچکی وجود دارد که ۵۰ درصد کارگران کشور در آنها شاغل هستند ولی متاسفانه قرارداد یا نظارتی در مورد آنها وجود ندارد و به طبع آن حقوق و ایمنی و بهداشت کافی مورد اغفال واقع می‌شود. دولت موظف است به این کارگاهها توجه کند وگرنه در کارگاههای بزرگ به علت تولید ثروت کافی و نظارت بیشتر، حداقلها رعایت می‌شوند. در واقع این دولت است که باید ضمانت لازم را بر اجرای قانون کار اعمال کند. به هر حال ضمانت قانون کار مهم است چون حتی اگر قانون اصلاح شود و قانون

خوبی باشد اما نظارت مناسب بر اعمال آن صورت نگیرد وجود آن بی‌فایده می‌نماید.

مهندس عطاردیان در ادامه گفت:

قانون باید درست نوشته شود تا حق و حقوق دو طرف حفظ شود. بی‌شک اگر کارگر آدم خوبی باشد ولی توان انجام کاری را نداشته باشد و در کارگاه به عنوان عنصر نامطلوب بماند به کار لطمه می‌زند و کارفرما مجبور است او را از کار کنار بگذارد. قانون باید در این مورد از کارفرما حمایت کند، در مورد کارگر هم حمایتهای قانونی لازم است. وقتی قانون این موارد را روشن کند مدیریت مختل نمی‌شود و امور به خوبی اداره می‌شود. در مورد کارگاههای کوچک هم، دولت نمی‌تواند برای هر فرد یک ناظر بگذارد. در این باره باید اقتصاد بیمار کشور درمان شود و فرهنگ‌سازی صورت گیرد تا کارفرما بداند رعایت حداقلها است که می‌تواند منافع واقعی‌اش را برآورده کند. باید فرهنگ‌سازی صورت گیرد تا رعایت حقوق دیگران وظیفه انسانی و اجتماعی هر فردی باشد وگرنه افرادی هستند که رفتارهایی خلاف قانون می‌کنند و جریمه آن را نیز می‌پردازند. به نظر من ضمن این که قانونها باید درست باشند و ناکارآمدی آنها به مرور مرتفع شود، پایبندی به قانون جاری کشور باید در اولویت قرار گیرد.

مهندس عطاردیان در ادامه عنوان کرد:

چرا این همه جنس از چین وارد کشور می‌شود؟ چرا صنعت کفش کشور به چنین وضعی افتاده است؟ متاسفانه اقتصاد ما بیمار است، برنامه استراتژیکی برای اشتغال نوشته نشده است، سیستم پخش یارانه در بین مردم نیز سیاست درستی نبود. در اصل هدفمندی یارانه‌ها برای حفظ منابع طبیعی بود ولی متاسفانه پول نفت برای پیشرفت تولید و توسعه کشور به کار نرفت و به طور مستقیم بین مردم تقسیم شد. این تقسیم نقدینگی در حالی صورت گرفت که بدهی کلان دولت به بسیاری از سازندگان و پیمانکاران کارهای تولیدی را در آستانه تعطیلی قرار داد.

چنانچه مستحضرید، نباید پول نقد بی حساب و کتاب در جامعه پخش شود. در کشورهای دیگر که حداکثر ۲۰ تا ۲۵ درصد درآمد افراد صرف اجاره می‌شود وقتی فردی توان پرداخت آن را ندارد دولت برای کمک به وی این مبلغ را به حساب صاحبخانه می‌ریزد ولی این پول را به طور مستقیم وارد بازار مصرفی نمی‌کند.

آقای حاج اسماعیلی در پایان و در تائید سخنان مهندس عطاردیان با تاکید روی این مطلب که متاسفانه بحث کنترل واردات در ایران مورد اغفال واقع شده است، افزود:

در ایران فردی که از کارگر یا کارفرما دفاع می‌کند مبنا را تئوریهای لیبرالی و مارکسیستی نمی‌گذارد، مرجع وی قانون اساسی، قانون کار، قانون مدنی و استانداردهای سازمان بین‌المللی کار است که در ایران نیز پذیرفته شده است. کارگران ما دو دغدغه جدی دارند یکی درباره امنیت شغلی آنها که در اثر شرایط بد تولید به وجود آمده است و دیگری معیشت خانواده کارگری که در اثر گرانی با مشکل مواجه شده است.

در پایان این برنامه، مجری با اشاره به این که گاهی اوقات شاهد عدم مراعات حد و مرزها از طرف هر دو طرف هستیم، گفت: در برخی کارگاهها حداقل حقوق را به کارگران نمی‌دهند و می‌گویند در صورت اعتراض اخراج می‌شوند. در جاهایی هم کارگر ناکارآمد و آسیب‌رسان است و کارفرما نمی‌تواند با او برخورد کند. به نظر می‌آید عدم رعایت خط و خطوط از هر دو طرف وجود دارد. تفاهم روی حرکت در مسیر قانون، رعایت مر قانون و رعایت حداقلها که بر مبنایی منطقی تدوین شده است می‌تواند منافع هر دو گروه را تامین کند.

در میزگرد نشریه آینده نگر ارگان اتاق بازرگانی، صنایع و معادن ایران بررسی شد **چشم انداز بازار مسکن و تاثیر آن بر اقتصاد سال ۹۱**

میزگرد بررسی چشم‌اندازهای مسکن ایران در سال ۹۱ و تاثیر آن بر اقتصاد ایران با حضور کمال اطهاری کارشناس اقتصاد و مسکن، مهندس ایرج رهبر رئیس کانون سراسری انبوه‌سازان و مهندس فریدون خزاعی قائم‌مقام دبیر انجمن شرکت‌های ساختمانی در اتاق بازرگانی تهران برگزار شد. دیدگاه و نقطه‌نظرهای ارائه شده در این میزگرد نشان داد که هر سه کارشناس اقتصادی و فعال حوزه مسکن چشم‌انداز مثبتی پیش روی صنعت مسکن در ایران نمی‌بینند و معتقدند این چشم‌انداز منفی تاثیر نامطلوبی نیز بر کل اقتصاد ایران خواهد داشت؛ همچنانچه کمال اطهاری تاکید دارد: «اگر روند سیاستگذاری‌ها به همین شکل پیش رود در آینده بخش مسکن که امروز تا سر در گل فرو رفته تا یک سال آینده به طور کامل در گل و لای تصمیم‌گیری‌های نادرست مسوولان فرو خواهد رفت.» ورشکستگی پیمانکاران و مشاوران و سرمایه‌گذاران در این بخش در شرایطی اتفاق افتاده که هنوز سیاست منسجمی از سوی دولت برای دستگیری از بخش خصوصی اندیشیده نشده چنانچه مهندس خزاعی تاکید دارد که به جای برنامه ۵ ساله و چشم‌اندازهای بلند مدت باید برنامه‌های ضربتی و زود هنگام برای خروج بازار مسکن از وضعیت فعلی ببندیشیم اگر نه آنقدر دیر می‌شود که دیگر وقتی برای جبران نمی‌ماند.

مهندس ایرج رهبر نیز با تاکید بر اینکه دولت نباید تمام سیاستگذاری‌های خود را محدود به قشر خاصی از جامعه کند تاکید دارد که انجمن انبوه‌سازان به منظور خروج از بن بست رکود تورمی در بخش مسکن و ایجاد رونق در بازار پیشنهاداتی را با وزیر مسکن در میان نهاده که امید است، به ثمر رسد. به هر شکل در سخنان هر سه این متخصصان و کارشناسان حوزه مسکن چشم انداز امیدوارکننده‌ای نسبت به آینده صنعت مسکن در کشور ترسیم نشد. فقدان ارتباط بخش دولتی و خصوصی و بهره‌مندی بخش دولتی از دیدگاه بخش خصوصی، حضور افراد فاقد تخصص در پست‌های کلیدی بخش مسکن و تصمیم‌گیری‌های نادرست و بدون برنامه راه، وضعیت نابسامان مسکن در بودجه ۹۱، تنظیم بخش‌های مرتبط به مسکن برنامه توسعه پنجم از روی برخی پایان‌نامه‌های دانشجویی و ارائه سیاست نادرست وام مسکن به جای سیاستگذاری در نظام مالی و بانکی از دیگر مسائلی است که شرکت‌کنندگان در میزگرد آن را ارزیابی کردند. این میزگرد را با هم مرور می‌کنیم.

پیش از آنکه بخواهیم نسبت به ترسیم چشم اندازی از وضعیت مسکن در سال آینده اقدام کنیم، بهتر است تا مروری کوتاه بر سیاست‌هایی داشته باشیم که اتخاذ آن در سال ۹۰ چالش‌هایی را پیش روی فعالان حوزه صنعت قرار داده تا پس از بررسی آن وارد بخش ترسیم چشم انداز شویم. فکر می‌کنید چه سیاستگذاری‌های نادرستی در بازار مسکن ایران در سال ۹۰ از سوی مسوولان به کار گرفته شد؟

کمال اطهاری: بگذارید با این سخن آغاز کنم که بازار مسکن در ایران به دخالت سنجیده دولت نیازمند است. به هر شکل مسکن نیاز پایه است و دایره شمول و تاثیرگذاری آن گسترده است و در تولید و یا کاهش انواع مسائل اجتماعی و آسیب‌ها تاثیرگذار است. در سال ۱۳۹۰ در بخش مسکن، سیاست سنجیده‌ای حاکم نبود و تنها می‌توان تداوم همان روند سال‌های پیش بر بازار مسکن را شاهد بود آنچنانکه شهرهای بزرگی مانند تهران اسیر رانت تراکم فروشی شده‌اند. نکته قابل تأمل دیگر در ارزیابی وضعیت بازار مسکن در ایران این است که مسکن نتوانست ارزش‌داری خود را حفظ کند. چنانچه در سال‌های رونق شاهد بودیم که مسکن به عنوان دارایی مطرح بود و سقوط بخش مسکن با بالا رفتن بهای ارز و سکه که ناشی از سیاست‌های اقتصاد کلان کشور و مقولات سیاسی بود، موجب شد تا رفته رفته مسکن به عنوان یک دارایی ارزش خود را از دست داده و دیگر برای سرمایه‌گذاری با استقبال مواجه نشود. به دنبال رجحان نقدینگی در بازار، افراد برای حفظ ارزش پول خود و نوعی سرمایه‌گذاری صوری به سمت خرید ارز و سکه می‌روند. مسکن در این شرایط وارد رکودی می‌شود که در

سال ۹۰ با بالا رفتن قیمت ارز و سکه و تزریق نقدینگی به یارانه‌ها شاهد آن بودیم. چنانچه آمار نشان می‌دهد قیمت ارز در سال ۹۰، ۸۰ درصد افزایش یافت در شرایطی که مسکن در شرایط بی‌رونقی تنها ۲۵ تا ۳۰ درصد رشد یافته و رکود تومی بر بازار مسکن حکمفرما بود. از سوی دیگر در کشور نوعی انبوه‌سازی - آنچه در قالب طرح مسکن مهر اجرایی شد - داریم که نمی‌تواند به نیاز مصرفی شهروندان پاسخگو باشد. مسکن مهر به دلیل فقدان زیرساخت‌ها نتوانست خواسته مردم را تامین کند. اتفاق دیگر در سال ۹۰ هم این بود که اجاره‌بها بالا رفت اما رونقی در حوزه مسکن رخ نداد. به این ترتیب می‌توان اینطور گفت که مسکن فروافتاده‌ترین بخش در اقتصاد ایران در سال ۹۰ بود.

آقای رهبر ارزبایی شما از آنچه بر بازار مسکن در سال گذشته رفت، چیست؟ البته شما در جایگاه رییس انجمن انبوه‌سازان ایران قرار دارید و تحلیل‌تان نیز بدون تردید با سیاست‌گذاری‌های دولت که هم‌راستا با منافع فعالان بخش انبوه‌سازان مسکن بوده همراه خواهد بود. اما به طور خاص می‌خواهم نظر‌تان را درباره سیاست‌های دولت در سرازیر کردن بخشی از سرمایه‌ها به مسکن مهر بدانم.

ایرج رهبر: ۳۵ درصد بخش اقتصاد ملی ایران به رونق بازار مسکن و ساخت و ساز و امور عمرانی باز می‌گردد و این یعنی

بخش مسکن بسیار مهم و در خور توجه است. مسکن مهر هم به عنوان راهکاری برای اهمیت دادن به مساله اقتصاد مسکن در ایران مطرح شد. مسکن مهر در شرایط کنونی فرصتی برای خرید و فروش مسکن برای اقشار کم در آمد به وجود آورد تا وضعیت را از شرایط رکود خارج کند اما برخی نواقص در اجرای طرح موجب شد تا آن ایده نخست محقق نشده و در عمل مسکن مهر چندان پاسخگوی نیاز

جامعه نباشد. فقدان زیرساخت‌ها و تاسیسات زیربنایی مورد نیاز

در مسکن مهر از جمله دلایلی است که بر بی‌رونقی مسکن مهر تاثیرگذار بوده و متأسفانه با وجود تاکید صورت گرفته هنوز هم توسعه و ایجاد زیربنا در مسکن مهر به کندی پیش می‌رود. از کنار شهرک پرند که عبور کنید، بوی فاضلاب به مشام می‌رسد و آن وقت انتظار داریم که مردم برای زندگی - هر چند خوابگاهی - راهی این مناطق شوند. از سوی دیگر شفاف نبودن و متغیر بودن سیاست‌گذاری‌ها در حوزه مسکن به ویژه در مناطق شهرداری انبوه‌سازان را گیج می‌کند و رانت‌هایی در فروش تراکم ذیل برخی سیاست‌گذاری‌ها شکل می‌گیرد که ناعادلانه است.

کمال اطهاری: بگذارید در این بخش نکته‌ای درباره شهرهای جدید و مسکن مهر بگویم که در ادامه صحبت‌های آقای رهبر است. شهرهای جدید از وقتی برای مسکن مهر انتخاب شدند که چیزی بالغ بر ۷۰ درصد از ظرفیت و زمین‌اش فروخته شده بود اما یک درصد هم شرایط استقرار شهروندان در آن به وجود نیامده بود. به این ترتیب شما با مسکن مهر باری بر دوش شهرهای جدید می‌گذارید. مسکن مهر منهای تسهیلات زیربنایی، حمل و نقل سریع و دیگر موارد مورد نیاز ثمری نخواهد داشت. ای کاش دولت به جای اینکه حجم عظیم چگالی را از صندوق ذخیره ارزی به مسکن مهر واریز می‌کرد به وظیفه اصلی‌اش بر می‌گشت که همان توسعه است و باید در حوزه زیرساخت‌ها اقدامات لازم را انجام می‌داد. اگر زیرساخت مناسب در این شهرک‌ها به وجود می‌آمد، افراد بدون تبلیغ دولت خودشان به سمت استفاده از شهرک‌ها سوق داده می‌شدند. البته اجرای طرح مسکن مهر موجب شد که به طور موقت جلوی رکود در بازار مسکن گرفته شود اما معضل سرجای خودش باقی ماند. همین مسکن مهر تا چند سال آینده بدون آنکه کسی در آن ساکن شود، به بافتی فرسوده تبدیل خواهد شد.

آقای رهبر فکر نمی‌کنید ورود دولت به بافت فرسوده به جای سرمایه‌گذاری در بخش مسکن مهر می‌توانست چشم‌انداز مناسب‌تری را پیش روی ما قرار دهد؟

ایرج رهبر: همینطور است. تازه متوجه شدند که چرا بافت‌های فرسوده را ساماندهی نکردند و اعتبارات را به مسکن مهر سپردند. اعتبار مسکن مهر به راحتی می‌توانست در بافت فرسوده تزریق شده و این بافت در خطر را زنده کند. به ویژه اینکه همواره نام زلزله در کنار بافت‌های فرسوده ماه‌ها هشدار دهنده است. به هر شکل دولت ساماندهی بافت فرسوده را جدی نگرفت. اما به هر حال نگاه من با وجود دیدن همه نقدها این است که در مسکن مهر اتفاق‌های خوبی هم افتاد. ما به این ترتیب وارد حوزه ساخت و ساز شده و به جایگاهی برای سرمایه‌گذاری رسیدیم.

کمال اطهاری: البته این را هم باید بگویم که حضور در بافت فرسوده با طرح تفصیلی فعلی ممکن نیست و اگر شدنی بود تا به امروز انجام

کمال اطهاری:
مسکن مهر به دلیل فقدان زیرساخت‌ها نتوانست خواسته مردم را تامین کند. اتفاق دیگر در سال ۹۰ هم این بود که اجاره‌بها بالا رفت اما رونقی در حوزه مسکن رخ نداد. به این ترتیب می‌توان اینطور گفت که مسکن فروافتاده‌ترین بخش در اقتصاد ایران در سال ۹۰ بود.

و علم و سابقه ایرانی و بخش خصوصی اعتماد کنیم و حمایت‌کننده آن باشیم به آسانی می‌توان در همین شرایط تنش بین‌المللی و پر رنگ شدن تحریم‌ها نیز حرف‌هایی برای گفتن داشت. در دنیا ساختمان‌هایی وجود دارد که به طور کلی از آجر ساخته شده است و من در سوئیس ساختمان‌هایی با عرض سه تا چهار متر دیدم که با گل پخته ساخته شده بودند. این‌ها جواب‌هایی بومی است. یکی دیگر از چالش‌های ما در سال ۹۰ که البته تداوم سیاست‌های اشتباه سال‌های گذشته در بخش مسکن بود، این بود که همچنان ما به قوانین تنظیم

شده‌ای در بخش اجاره دست نیافته‌ایم و این مساله به شدت آثار و تبعات روانی برای شهروندان ما به دنبال خواهد داشت. شهروندانی که به احساس ناتوانی برای مالکیت خانه و همچنین اجاره آن می‌رسند و تمام روز فکر و ذهنشان مشغول افزایش اجاره‌بها و ناتوانی در خرید خانه است، به شیوه درستی زندگی کنند و در مورد کار بهره‌وری داشته باشند.

ایرج رهبر: در همین زمینه سال‌ها پیش خانم مینو رفیعی تحقیقی در بخش مسکن انجام دادند که نشان می‌داد یک شهروند ایرانی با متوسط حقوق ۴۰۰ تا ۵۰۰ هزار تومان دست کم ۱۲۰ سال زمان نیاز دارد تا بتواند خانه‌دار شود.

کمال اظهاری: در تأیید سخنان آقای خزاعی در ارتباط با دور زدن تحریم‌ها به اتکای مسکن باید بگویم که حرف درستی می‌گویند. اما باید ساز و کار و برنامه‌ریزی منسجمی در بخش مسکن اتخاذ شود تا این مساله اتفاق افتد. چنانچه در شرایط کنونی شاهد هستیم که تحریم‌ها اتفاقاً آسیب زیادی بر اقتصاد مسکن به وجود آورده است. همانطور که آقای رهبر به درستی اشاره داشتند، رونق اقتصادی به شدت از وضعیت صنعت مسکن تاثیر پذیراست. چنانچه ۳۵ درصد از سطح تشکیل سرمایه در

مهندس فریدون خزایی:
سرمایه‌گذاری در بخش مسکن در شرایطی به فراموشی سپرده شده که اتفاقاً در شرایط تحریم‌های بین‌المللی این بخش مسکن است که کمترین ضربه را می‌بیند و به همین خاطر می‌توان از پتانسیل‌های مختلف این بخش و به ویژه تاثیر آن در اشتغال‌زایی استفاده کرد.

شده بود. برای ورود به بافت‌های فرسوده نیازمند تعریف نظام جدیدی به لحاظ مالی، مدیریت و شهرسازی هستیم و اگر این نظام ایجاد نشود، به جای اینکه راه‌گشا باشد، گره را کورتر خواهد کرد. غیاب این نظام جدید را در مسکن مهر مشاهده کرده‌ایم. باید این نظام آماده شود.

فریدون خزاعی: اجازه بدهید صحبت‌هایی را به سخنان آقای رهبر اضافه کنم. می‌دانید که مسکن مهر ما کپی‌برداری شده از الجزایر است. اما متأسفانه

سیاستی واحد برای ساخت همین مسکن در کشور دنبال نمی‌شود، چنانچه مسکن مهر پرند، پردیس و هشتگرد هر کدام با مشخصاتی متفاوت از دیگری ساخته می‌شوند. اما در الجزایر ویژگی ساخت خانه‌های ارزان قیمت از الگو و پلان مشخصی پیروی می‌کند و شاهد تلاش همه جانبه برای ساخت هر چه ارزان‌تر مسکن هستیم. پنج سال پیش هزینه ساخت هر متر مربع از مسکن ارزان در الجزایر، ۴۰۰ هزار تومان بود و متخصصان مسکن از کشورهای مختلف با همین قیمت در حال ساخت و ساز بودند. البته مسابقه‌ای میان کشور برای ارزان کردن هر چه بیشتر قیمت مسکن برگزار شده بود و رقابت شدیدی میان چینی‌ها و ترک‌ها وجود داشت. چنانچه به خاطر دارم، دولت چین در آن پروژه‌ها از زندانیان چینی به عنوان کارگر با ماهی ۵۰ دلار استفاده می‌کرد. یک نکته کلیدی دیگر در بخش انبوه‌سازی این است که ساخت مسکن انبوه با مسکن منفرد تفاوت اساسی دارد و ما باید آن را با صنعتی‌سازی حل کنیم. ما به آسانی می‌توانیم الگوی صنعتی‌سازی مسکن ارایه کنیم چرا که توان مهندسی آن در ایران وجود دارد. باید به سمتی برویم که متخصص انبوه‌ساز با تجربه و گرید مشخص در کشور تربیت شود و البته صلاحیت او نیز تنها باید از سوی انجمن‌ها تأیید شود. با همه این مشکلاتی که در بخش مسکن کشور وجود دارد، تنها امیدوارم که بخش شبه دولتی وارد بازار نشود. نمی‌دانم این بخش تا چه میزان وارد بازار شده، اما تنها آرزوی من است که این اتفاق نیفتد. چرا که دیگر بخش‌های عمرانی ضربه شدیدی از نحوه ورود بخش شبه دولتی دیده‌اند. سرمایه‌گذاری در بخش مسکن در شرایطی به فراموشی سپرده شده که اتفاقاً در شرایط تحریم‌های بین‌المللی این بخش مسکن است که کمترین ضربه را می‌بیند و به همین خاطر می‌توان از پتانسیل‌های مختلف این بخش و به ویژه تاثیر آن در اشتغال‌زایی استفاده کرد. چون شما بدنبال بحث درباره چشم‌انداز اقتصاد در سال ۹۱ هستید، من به تأکید می‌گویم که ما با اتکای به مسکن می‌توانیم به آسانی تحریم‌ها را دور بزنیم به شرط آنکه بومی‌سازی کنیم و بدین ترتیب چشم‌انداز مطلوبی را در اقتصاد ۹۱ نظاره‌گر باشیم. بنابراین اگر به هوش

بخش مسکن است و این بخش می‌تواند سایر حوزه‌های اقتصادی را نیز به تحرک وا دارد. باید به سمتی پیش رویم که سیاست

مشترکی را اتخاذ کنیم. ما این مجموعه را باید به شکل ماتریسی ببینیم. به عنوان کشور نفتی و دارا بودن رژیم اقتصاد کلان باید برنامه‌های بلند مدت داشته باشیم اما متاسفانه فاقد برنامه‌ریزی هستیم. ساز و کار بازار باید به درستی سیاستگذاری شود. متاسفانه مرور چند دهه فعالیت اقتصادی در حوزه مسکن نشان می‌دهد که هر کسی توانسته برای کسب درآمد وارد

بازار مسکن شود، بی آنکه نظارت و مدیریتی لحاظ شود. چنانچه شاهد بودیم که در برنامه توسعه سوم سیاست‌های نادرستی در حوزه مسکن با وجود انتقادات صورت گرفته اتخاذ شد. پژوهشی سال‌ها پیش در سوئد نشان داد که رشد صنعت ساختمان این کشور در مقایسه با دیگر کشورها، کمتر است. بررسی‌ها نشان داد که دلیل این عقب افتادگی وجود رانت خواری در بخش‌هایی از صنعت ساختمان سوئد است.

آقای اطهاری بودجه ۹۱ تصویب شده و برنامه توسعه پنجم نیز به عنوان یک سند بالادستی در عرصه مسکن تنظیم شده، فکر می‌کنید این اسناد تا چه میزان مبتنی بر نیاز جامعه و دانش فنی و مهندسی بخش مسکن تدارک دیده شده است و چه چشم اندازی را پیش روی ما می‌گذارد؟ به ویژه اگر بخواهید آن را با برنامه چهارم توسعه مقایسه کنید؟
کمال اطهاری: در برنامه توسعه پنجم نام هیچیک از افرادی که در برنامه توسعه چهارم حضور داشتند، به چشم نمی‌خورد. متاسفانه دانش فنی بدینسان از یک دوره به دوره دیگر منتقل نمی‌شود و در وزارتخانه‌های مربوط کارمندان رده پایین به دلایل و انتساباتی به مدارج و سمت‌های بالایی رسیده‌اند و در عین

حال فاقد توان تصمیم‌گیری مثبت اند. متاسفانه کادر کارشناسی جدی در تدوین برنامه توسعه پنجم وجود نداشت. برنامه‌های

مندرج در توسعه پنجم برگرفته از متن پایان‌نامه‌های دانشجویی و البته بیشتر کپی‌برداری از همان برنامه چهارم به شکل غیر حرفه‌ای بود. برنامه توسعه پنجم در بخش مسکن در واقع چیزی به دانش مسکن و ساخت و ساز و سرمایه اجتماعی و کارشناسی ما نمی‌افزاید. متاسفانه هر چه می‌گذرد تدوین برنامه‌ها، جعلی‌تر می‌شود. به قول شایگان «مرقع‌کاری» است. به هر شکل پایان‌نامه‌ها نمی‌تواند مبنای

سیاستگذاری اقتصاد کلان کشور باشد و نمی‌توان مجموعه عظیم مسکن را در آن وارد کرد. اقتصاد مسکن از کار در ابعاد کارشناسی گرفته تا تولیدکننده و مصرف‌کننده در مرتبه دوم اهمیت اقتصادی کشور ما قرار گرفته است. وقتی برنامه‌ریزی دموکراتیک نباشد بدون شک با شکست مواجه می‌شود. به ویژه وقتی شما برنامه را کپی می‌کنید و آن برنامه نیز فاقد سوییچ‌های اجتماعی است دیگر نمی‌تواند راه به جایی برد. نتیجه این روند، چشم اندازی منفی را پیش چشم ما می‌گذارد. به طور مشخص در مورد مسکن مهر باید بگوییم که دولت با وارد کردن منابع مالی در این بخش سطح تورم موجود در بازار را افزایش داده است. چرا که نقدینگی و سرمایه‌گذاری‌اش را به بخشی تزریق کرده که اصولاً قابل خرید و فروش نیست و ذاتاً تورم زاست.

ایرج رهبر: بخش تاثیرگذار در اقتصاد کلان کشور همان صنعت مسکن است. اصل ۳۱ قانون اساسی نیز دولت را مکلف به تامین سرپناه برای طبقه‌های اجتماعی مختلف کرده است. اما معضل مسکن تنها در همین عدد و آمار و ارقام خلاصه نمی‌شود و متاسفانه تبعات منفی روحی و روانی بسیاری بر شهروندان می‌گذارد که در بخش‌هایی غیرقابل جبران است. فلسفه ورود دولت به مسکن مهر این بود که ۴۰ درصد قیمت آپارتمان از قیمت زمین شکل می‌گیرد. بنابراین ورود دولت و واگذاری زمین رایگان قرار بود راهکاری برای پایان دادن به مشکلات اقشار کم درآمد با حذف قیمت زمین و کاهش هزینه‌های ساخت باشد. شهر جدید پردیس، پرنده و هشتگرد به عنوان شهرک‌های پیرامونی تعریف شدند و قرار بود جمعیت ۵۰۰ هزار نفری ساکن داشته باشند. اما وقتی که دولت دید که از ۵۰۰ هزار نفر پیش‌بینی شده برای اسکان در این شهرک‌ها تنها اسکان ۵۰ هزار نفر محقق شده به تبع به فکر جانمایی مسکن مهر در همین شهرک‌ها افتاد. شهرک‌های پیرامونی با کارکرد خوابگاهی از الگوی آلمانی پیروی می‌کند با این تفاوت که در آلمان پیش از هر کاری زیرساخت‌های حمل و نقل آسان به شهر مورد توجه قرار گرفته بود. اما در ایران مساله حمل و نقل و رفت و آمد از شهرک‌ها به تهران مورد بی توجهی قرار گرفت و همین مساله با کاهش استقبال شهروندان برای

مهندس ایرج رهبر:
فلسفه ورود دولت به مسکن مهر این بود که ۴۰ درصد قیمت آپارتمان از قیمت زمین شکل می‌گیرد. بنابراین ورود دولت و واگذاری زمین رایگان قرار بود راهکاری برای پایان دادن به مشکلات اقشار کم درآمد با حذف قیمت زمین و کاهش هزینه‌های ساخت باشد.

شود، نشانه‌هایش دیرتر در صنایع دیگر بروز می‌یابد اما وقتی این نشانه‌ها بروز کند، فاجعه‌آفرین خواهد بود. مسکن ما تا زانو در گل فرو رفته و اگر وضع را همینطور رها کنیم تا چندی دیگر کاملاً در گل فرو خواهد رفت.

ایرج رهبر: پیش‌بینی آینده مسکن از هر زاویه‌ای دشوار است. چرا که ما به عنوان انجمن انبوه‌سازان شاهد بسیاری از اتفاقات هستیم و به تبع آن وضعیت چندان مساعدی را نیز ترسیم نمی‌کنیم. اما به هر شکل هنوز هم امیدوارانه پیشنهادها را برای بهبود وضعیت موجود به بخش دولتی ارائه می‌کنیم. در طرح پیشنهادی ما دهک‌های توانمند جامعه مورد نظرند که از سویی نمی‌خواهند وارد مقوله مسکن مهر شوند و اعتبارات مالی بیشتری برای خرید و تملک خانه در اختیار دارند و از سوی دیگر به تسهیلات دولتی علاقه‌مندند و دولت با حمایت از این گروه هدف نیز می‌تواند تحرکی دیگر به بازار مسکن ببخشد و آن را از حالت رکود خارج کند. ارائه تسهیلات بانکی و تزیق برخی منابع مالی به این بخش می‌تواند از جمله سیاست‌های مالی دولت در این راستا باشد. دغدغه‌های پیش روی انبوه‌سازان در همین حال نیز تورم موجود در بازار و مصالح ساختمانی است که هر لحظه آسیب‌های جدی‌تری را متوجه انبوه‌سازان می‌کند. افزایش قیمت تمام شده مسکن در شرایطی به دنبال وضعیت تورمی در بازار اتفاق می‌افتد که متناسب با آن افزایش قیمت مسکن اتفاق نیفتاده است.

فریدون خزاعی: وضعیت آینده مسکن اصلاً خوب نیست. همانطور که وضعیت امروز مسکن نیز خوب نیست. باید برنامه شش ماهه بگذاریم و تا پیش از اینکه این بیماری مسری و عفونی به دیگر بخش‌ها نفوذ کند به سرعت جلوی پیشرفت بیماری را بگیریم. به طور مشخص ممکن است که سرمایه‌دار کم داشته باشیم اما سازنده خوب زیاد داریم. سوال این است که در این شرایط چرا بانک‌های ما وارد این کار نمی‌شوند تا از ابتدای کار با پیمانکار وارد کار شده و همراهش باشند؟ انباشته شدن پول در بانک‌های ما به زبان توسعه کشور است و هر طور شده باید این پول‌ها را در بازار و صنعت وارد کرد. اقتصاد ما در شرایط کنونی به راهبری نیاز دارد. راهبری که چشم‌اندازی روشن و مبتنی بر واقعیت را ترسیم کند.

حضور در این مناطق همراه شد. نکته این است که اگر می‌خواهید الگوی آلمان را فراهم کنید باید حمل و نقل و مترو و دیگر وسایل نقلیه را تامین اعتبار کرده و به مرحله اجرا درآوردید تا دست کم انگیزه مردم برای خرید خانه و استقرار در این مکان‌ها بیشتر شود. **فریدون خزاعی:** درحالی‌که صنعت ساخت و ساز ایران با این همه مشکلات مواجه است می‌بینیم که وزارت راه و شهرسازی در هم ادغام می‌شوند که اشتباه بزرگی بود. چرا که وزارت مسکن به تنهایی قادر به اداره امور نبود و حالا دو وزارتخانه باید در یک نهاد فعالیت کنند. ما این مسئله را رسماً به اتاق ایران نوشتیم و یادآوری کردیم که دنیا به سمت کوچک و تخصصی‌تر کردن سازمان‌ها می‌رود و آن وقت ما در ایران دو وزارتخانه را در هم ادغام می‌کنیم.

بر اساس تمام نکات پیش گفته، بازار مسکن در سال ۹۱ با چه فراز و فرودهایی رو به رو خواهد بود و آیا اصولاً می‌توان به آینده این صنعت در سال آینده امیدوار بود. کمی درباره چشم‌انداز سال ۹۱ صحبت کنیم.

کمال اطهاری: در سال آینده بازار مسکن ما تحت هر شرایطی بازار پر رونقی نخواهد بود چرا که تنش زدایی داخلی و خارجی فرایندی دارد که باید طی شود و این مساله به دیپلماسی و سیاست‌های داخلی و خارجی کشور ما باز می‌گردد که در هیچکدام نشانه‌های مثبتی به چشم نمی‌خورد. سه سال پیش من ورود مسکن به مرحله رکود تورمی را پیش‌بینی کردم حال آنکه همه می‌گفتند مسکن رو به رونق می‌رود. استادان برجسته اقتصاد سنجی وضعیت ده سال مسکن را در سیستم‌های اقتصادسنجی آورده بودند و بر اساس آن از رونق بازار مسکن خبر داده بودند. اما شرایط عمومی کشور در آن فاکتورها نیامده بود. متأسفانه کسی توجه نمی‌کند که تا چندی دیگر رجحان نقدینگی در شرایط سیاسی ناروشن مشکل ایجاد خواهد کرد. بنابراین چشم‌انداز بخش مسکن ما در سال ۹۱ چندان امیدوارکننده نیست. با ساز و کار در نظر گرفته شده در مسکن مهر نیز ما راه به جایی نخواهیم برد و دولت باید با تاکید بر مشارکت کارشناسی یک بار هم که شده اقدامات تکراری و بی‌ثمری مانند افزایش سقف وام را از دستور کار خود خارج کند و به گروه‌های کارشناسی و متخصص در حوزه مسکن روی بیاورد. متأسفانه شرکت‌های مشاور و پیمانکار زیادی در حال ورشکستگی به سر می‌برند و اگر دولت زودتر به فکر تغییر نباشد، وضعیت از این چه هست بدتر خواهد شد. چه باید کرد؟ باید این بار به جای پیگیری سیاست‌های ورود به بخش مسکن مهر تلاش شود تا نسبت به بهسازی بافت فرسوده کشور اقدام شود. ساختمان‌هایی مبتنی بر دانش مهندسی و سیستم صرفه‌جویی ساخته شود که در این شرایط هم بازار خوبی برای انبوه‌سازان و مشاوران و پیمانکاران به وجود خواهد آمد و هم میلیاردها دلار صرفه‌جویی برای آینده اقتصاد در تحریم ایران به وجود می‌آید و در کنار آن نیز افزایش رشد اشتغال در کشور محقق شود. مسئولان باید این بار به جای تعجیل همیشگی، مکثی کنند و عمق فاجعه را دریابند. بازسازی بافت فرسوده نباید اینطور باشد که تنها ماکت را عوض کنیم مانند موردی که در پروژه نواب شاهد بودیم و طرح در نهایت به افزایش آمار آسیب‌های اجتماعی انجامید. صنعت مسکن اگر زمین‌گیر

مدیر گروه تخصصی مسکن مطرح کرد:

تشکیل زیر گروه‌های تخصصی رمز ماندگاری شرکت کیسون

در هزاره سوم و مدیریت نوین، شرکت‌های موفق را به دوچرخه‌سواری تشبیه می‌کنند که برای حفظ تعادل و ادامه حرکت خود می‌بایستی مدام رکاب بزنند و خود را با اتفاقات دنیای بیرون هماهنگ و همگام کنند. شرکت کیسون یکی از این نوع شرکت‌هاست که با تشکیل زیر گروه‌های تخصصی خود را با شرایط جهانی تطبیق داده است.

مهندس احمد افطسی، مدیر گروه تخصصی مسکن در شرکت کیسون است. وی متولد سال ۱۳۲۴ اراک و تحصیل کرده دانشکده فنی است که کار خود را همزمان با دوران تحصیل شروع کرد و فعالیت جدی خود را بعد از انقلاب در شرکت نوساختمان ادامه داد. بعدها به گروه کیسون پیوست تا این شرکت را در راستای رسیدن به هدف عمده خود یعنی تبدیل شدن به پیمانکار عمومی یاری دهد. با توجه به وسعت شرکت و حجم زیاد کار، شکل‌گیری گروه‌های تخصصی در این شرکت اجتناب‌ناپذیر می‌نمود. اولین گروه تخصصی، گروه طرح و ساخت مسکن بود که پیش در آمد تشکیل گروه‌هایی مانند گروه آب و فاضلاب، سوپل و ساختمان، نفت و گاز و پتروشیمی شد. هدف از ایجاد این گروه‌ها فشرده کردن هسته مرکزی شرکت و سپردن کارها به گروه‌های تخصصی بود تا کیسون بتواند شرکتی بین‌المللی و به روز باشد. در حال حاضر سیاست‌گذار یهای کلان در هسته اصلی کیسون مشخص می‌شود و موارد کاری و اجرایی به گروه‌ها واگذار شده است. برای آشنایی با تجربه موفق این شرکت در زمینه گروه‌های تخصصی و در جهت آشنایی بیشتر اعضای انجمن شرکت‌های ساختمانی با همدیگر و مسائل و مشکلات مبتلا به آنها، به گفتگو با مدیر گروه تخصصی مسکن کیسون نشستیم که توجه خوانندگان محترم ما همان‌ها را به خواندن مشروح این گفتگو دعوت می‌نمایم.

است که طی آن کیسون می‌کوشد تمام نیازهای شهری را تعریف و پیاده نماید. این شرکت سعی دارد در هر پروژه‌ای که شروع می‌کند کل تاسیسات زیربنایی آنرا چون نیروگاه‌های برق و سیستم فاضلاب و ساختمان‌های جنبی را طراحی و اجرا نماید و از انرژی غیر فسیلی هم در این پروژه‌ها استفاده کند. شرکت کیسون به مسئله HSE یعنی ایمنی، سلامت و محیط زیست اهمیت می‌دهد. هر کدام از این موارد گستره‌ای را در بر می‌گیرد تا جایی که نیروی قابل ملاحظه‌ای در این بخش‌ها فعال هستند از جمله در مورد سیستم‌های کنترل کیفی نیرویی بالغ بر صد نفر در این شرکت فعالیت می‌کنند.

پروژه مسکن مهر از چه لحاظ برای شرکت کیسون جذابیت داشت؟

افراد شاغل در حرفه مهندسی ذاتا عملگرا هستند و چیزی که در مورد مسکن مهر برای مدیران و مهندسان کیسون جذاب بود پتانسیل این پروژه برای در اختیار گذاشتن علم، تکنولوژی و هنر مهندسی در در اختیار اقبال کم درآمد بود که برای اولین بار و در مقیاس وسیع صورت گرفت. به نظر می‌رسید همیشه تکنولوژی و دستاوردهای مهندسی فقط در اختیار طبقه مرفه جامعه قرار دارد اما در این پروژه به ما فرصت داده شد تا هنر و هویت خود را در خدمت ساخت سازه‌هایی قرار دهیم که اقبال کم درآمد از آن استفاده خواهند کرد. این سازه‌ها عموما دارای کیفیتی بالاتر از کیفیت خانه‌هایی است که مهندسان در آن ساکن هستند و همین امر باعث ایجاد احساس رضایت در مهندسان و مدیران شرکت‌ها شد. روزگاری ما معتقد بودیم رابطه کارفرما و پیمانکار باید رابطه‌ای برد-برد باشد اما امروزه به این نتیجه رسیده‌ام که این رابطه یک رابطه سه طرفه است که باید در آن هم کارفرما، هم پیمانکار و هم کسانی که برای آنها ساختمان ساخته می‌شود راضی باشند.

به نظر من چنین اقداماتی علاوه بر ارتقای استانداردهای مهندسی، باعث بالا رفتن توقع و انتظارات ساکنان این ساختمان‌ها از جامعه شده و در دراز مدت به تحولات عمیق و مثبت اجتماعی می‌انجامد. علاوه بر این در این خانه‌ها معیارهای مختلفی از جمله کم بودن هزینه‌های نگهداری، حفظ انرژی با عایق‌های حرارتی، رعایت بهداشت و اصول مهندسی و پایبندی به قسم‌نامه مهندسی لحاظ شد. ضمن اینکه تلاش شد در کنار

فعالیت گروه تخصصی مسکن در شرکت کیسون چگونه آغاز شد؟ و شرح وظایف آن چه بود؟ آیا چنین گروه تخصصی در شرکت‌های نظیر هم وجود دارد؟

گروه طرح و ساخت مسکن دو سال قبل تشکیل شد. البته تفکر ایجاد این گروه از مدت‌ها قبل وجود داشت و به دلیل نبودن زمینه‌های اجرایی و عینی آن، تشکیل آن به تعویق افتاد. علیرغم فراز و نشیب‌های زیاد به دلیل وجود پتانسیل مهندسی زیاد در ایران، تجربه‌های نظیر این تجربه را می‌توان در شرکت‌های دیگر نیز سراغ گرفت. تشکیل گروه‌های تخصصی مختص به شرکت ما نیست و بیشتر شرکت‌های بزرگ در نهایت به سمت ایجاد شرکت‌های مادر تخصصی (هلدینگها) گرایش می‌یابند. با گسترش نظام اطلاعاتی دنیا و دسترسی به اینترنت اغلب شرکت‌ها به اطلاعات و روش‌های نوین دسترسی دارند و از آنجایی که ظرفیت لازم در کشور وجود دارد بسیاری از شرکت‌ها به فکر ایجاد گروه‌های تخصصی افتاده‌اند اما اجرایی کردن آن به دلیل دولتی بودن اقتصاد ما کمی دشوار می‌نماید. همین امر کار بخش خصوصی را مشکل می‌کند چون زمینه‌های رشد و تعالی در شرایطی که اقتصاد دولتی وجود دارد به سختی فراهم می‌شود. به هر حال شرکت ما قدم در این راه گذاشته، به خصوص این که تجربه تشکیل گروه‌های تخصصی در کیسون تجربه موفقی بوده است. این شرکت در جهت دستیابی به بهترین شیوه‌های فنی و مهندسی دنیا فعالیت می‌کند و بزرگترین دستاورد خود را آگاهی از حجم نادانسته‌های خود می‌داند که گام اول برای آغاز هر تحولی است و می‌تواند این شرکت را به یک شرکت بین‌المللی تبدیل کند.

درباره پروژه‌های مسکن شرکت کیسون توضیح داده، روند اجرایی پروژه‌های مسکن مهر را که در دست دارید تشریح نمایید.

در درون کشور پروژه‌های مختلفی از جمله مسکن مهر پرنده را در دست اجرا داریم که ابتدا قرار بود ۴۰ هزار واحد باشد ولی به دلایل مختلف به ۱۶ هزار واحد محدود شد، در کرمانشاه نیز حدود ۵ هزار واحد در شرف اتمام داریم. در پروژه‌های خارج از کشور نیز پروژه‌ای در ونزوئلا داریم که حدود ۱۰ هزار واحد در سه شهر مختلف است. علاوه بر این سعی داریم اجرای پروژه‌هایی با حجم بالا را در کشور عراق عهده‌دار شویم که از جمله آنها شهری ۶ هزار واحدی با کلیه تاسیسات آن است. البته این پروژه‌ها فقط در حوزه مسکن نیست و به نوعی شهرسازی

کارها، سرعت قابل ملاحظه و انسجام شرکت از دلایل عمده‌ای است که کیسون را در برابر مشکلات موجود محفوظ نگه داشته است.

در مورد تاثیر هدفمند کردن بارانه‌ها بر پروژه‌های عمرانی چه نظری دارید؟ پیشنهادی در مورد فاز دوم هدفمندی بارانه‌ها دارید؟
- پولی که افراد به دست می‌آورند باید حاصل تلاش، کار، اندیشه و ارائه ارزشی باشد. اصولاً من این نحوه پرداخت بارانه‌ها را درست نمی‌دانم. افراد باید عادت کنند با کار خودشان پول در بیاورند. جبران خلیل جبران در این مورد می‌گوید: «کار تجسم عشق است، لیکن شما را توان آن اگر نباشد که کار خود به عشق درآمیزید پیوسته بار وظیفه‌ای را بی‌رغبت بر دوش می‌کشید. زنهار! دست از کار بشوید و بر آستان معبدی بنشینید و از آنان که به شادی تلاش می‌کنند صدقه بستانید».

با توجه به شرایط اقتصادی موجود در کشور وضعیت بخش خصوصی را چگونه ارزیابی می‌کنید؟
تمام واحدهای خصوصی ما زیر چتر نظامات دولتی است و این به صورت عادت در آمده است. بخش خصوصی فکر می‌کند باید از دولت تغذیه کند، بخش دولتی هم می‌اندیشد اگر امکانی در اختیار بخش خصوصی قرار می‌دهد به این بخش لطف می‌کند. در حالی که این بخش خصوصی است که باید به دولت کمک کند و دولت است که باید درصدد جذب این کمک و همکاری برآید. متأسفانه تعریف بخش دولتی از همکاری و همراهی تعریف یک جانبه‌ای است. وقتی همه چیز در اختیار بخش دولتی است بخش خصوصی چندان فضای برای فعالیت ندارد هر چند این بخش به دلیل ماهیت خاص خود از هر روزنه‌ای برای مشارکت

و فعالیت اقدام می‌کند. البته من آینده بخش خصوصی را روشن ارزیابی می‌کنم چرا که حرکت اقتصاد از حالت دولتی به حالت خصوصی، تحولی گریزناپذیر است. روزگاری نه چندان دور سرمایه‌داران و دولتهایی که روی مواد خام نشسته بودند قدرت را در دست داشتند اما امروزه تخصص و اطلاعات حرف اول را می‌زند و اگر بخش خصوصی بتواند در زمینه توسعه منابع انسانی و کسب مهارت‌های لازم پشتکار داشته باشد جایگاه خود را در معادلات اقتصادی خواهد یافت.

در مورد حرفه مهندسی چه نظری دارید؟
- شرکتهای مهندسی سالیان سال است برای بقای خود دست و پا می‌زنند. حرفه مهندسی کار قشنگی است مخصوصاً وقتی که یک بیابان تبدیل به یک شهر می‌شود و فرد به عنوان بانی این آبادانی شاهد آن است. همین رضایت کاری ما را به ادامه فعالیت خود وامی‌دارد، فعالیتی که نتیجه آن را در آبادانی گوشه و کنار مملکت می‌بینیم و به ادامه کار خود امیدوار می‌شویم.

کار اجرایی به آموزش نیروی انسانی شاغل در اجرای پروژه‌ها هم توجه شود و برای توسعه انسانی پایدار بودجه مخصوصی در نظر گرفته شود.

انتقادهایی از نحوه اجرای پروژه مسکن مهر به گوش می‌رسد. شما در این مورد چه نظری دارید؟

- بالغ بر صد شرکت در پروژه‌های مسکن مهر فعال هستند اما شرکت ما از بدو امر بر این اعتقاد بود که در هر پروژه‌ای باید مسائل زیربنایی را در نظر گرفت و به فکر تاسیسات جنبی و رفاه مصرف کننده بود. متأسفانه فاضلاب مسکن مهر پوند یکی از مشکلات آن است که ما سعی کردیم برای حل آن اقدام کنیم. به همین منظور تصمیم گرفتیم تاسیسات تصفیه فاضلاب و برگشت فاضلاب ایجاد کنیم تا لااقل در محدوده کار شرکت ما این مشکل مرتفع شود. البته تغییرات زیادی در نگرشها و سیاستهای کلی وزارت مسکن و راهسازی نیز به وجود آمده است و مسئولان پذیرفته‌اند که بهتر است در پروژه‌های بزرگ تاسیسات زیربنایی توسط سازنده‌ها لحاظ شود.

چه تجهیزاتی مدرن و تکنیک‌های پیشرفته جهانی در پروژه‌های شرکت کیسون استفاده شده است؟ آیا شما از روش‌های صنعتی‌سازی در پروژه‌های خود استفاده می‌کنید؟

- واحدی به نام واحد توسعه و تکنولوژی در شرکت کیسون وجود دارد که یکی از وظایف آن دقت در بهینه‌سازی روشها و بازبینی آنها است. این واحد موظف است هر پیشنهاد و نقدی را درباره روشهای شرکت مورد بررسی قرار دهد چرا که به قول عین‌القضات همدانی: «عادت، عظیم کمینگاهی است شیطان را و کم آدمی را بینی در وجود که از شیطان عادت، زخمی، دو زخم، ده زخم، و هزار زخم ندارد و لایل، خود اغلب خلق در زیر شیاطین عادت‌اند و افتاده ایشانند». خو کردن به عادت بدترین اتفاق ممکن است، بنابراین شرکت ما تلاش دارد از افتادن در دام روزمرگی و خودشیفتگی در امان بماند و به طور مداوم روشهای جدید را مورد بررسی قرار دهد، هر چند متأسفانه کارفرماها در مورد کارهای

ارجاعی به حدی عجله دارند که جایی برای بازبینی‌های اساسی نمی‌گذارند. با این همه مدیران کیسون علاقمندند جریان روان اطلاعاتی در کل شرکت جاری باشد و در نهایت این اطلاعات به آگاهی تبدیل شود تا شرکت در هر پروژه‌ای نسبت به پروژه قبلی کیفیت بهتری را ارائه دهد.

به نظر شما مشکلی در

مورد قانون مناقصات و نحوه برگزاری آن در ایران وجود دارد؟ و برای برون رفت از این مشکلات چه تدبیری باید اندیشید؟

- در قراردادهای مناقصات شرایط متوازن و متعادلی وجود ندارد و هنوز هم کارفرماها دست بالا را دارند که شرایط بد و نامنی را برای پیمانکارها فراهم می‌کند. پیمانکارها هم به دلایل گوناگون در مسابقه‌ای که زمانی به آن «مسابقه مرگ» گفته می‌شد شرکت می‌کنند. از طرفی بسیاری از تامین‌کننده‌های مواد اولیه، بهای کالاهای خود را به سرعت بالا می‌برند که در نتیجه شرکت‌هایی که از تعدیل درستی بهره‌مند نیستند آسیب می‌بینند. تورم سنگین، اقتصاد دولتی، تاثیر هدفمندی روی انرژی و حمل و نقل، و تحریم‌ها چیزهایی نیستند که فقط در روزنامه‌ها و رادیو-تلویزیون از آنها صحبت شود بلکه واقعیهایی هستند که روی تک تک مناسبات اقتصادی و اجتماعی تاثیر می‌گذارد. شرکت ما هم از این مشکلات در امان نیست اما به دلیل تعهدی که دارد سعی می‌کند پروژه‌های در دست اجرای خود را با کیفیت مطلوب به پایان برساند. تنوع فوق‌العاده

واحدی به نام واحد توسعه و تکنولوژی در شرکت کیسون وجود دارد که یکی از وظایف آن دقت در بهینه‌سازی روشها و بازبینی آنها است. این واحد موظف است هر پیشنهاد و نقدی را درباره روشهای شرکت مورد بررسی قرار دهد

سخنی با اعضای محترم انجمن های صنفی پیمانکاری

پیرامون قیمت گذاری پروژه های عمرانی

مهندس رضا طیب زاده

مدیر فنی شرکت تهران جنوب

برگزاری «همایش هم اندیشی نظام قیمت گذاری پروژه ها» در سوم و چهارم اسفند ماه سال ۱۳۹۰، توسط شرکت نشر فن در محل تالار علامه امینی دانشگاه تهران، فرصتی برای نقد و بررسی روشهای قیمت گذاری فراهم نمود. لازم می داند با مروری بر دلایل پیشنهاد و برگزاری این هم اندیشی و ارزیابی شرکت کنندگان از مباحث ارائه شده در این نشست نکاتی را به شرح ذیل برای بازخوانی دست اندرکاران عرصه سازندگی و توسعه کشور به ویژه انجمن های محترم صنفی پیمانکاری تقدیم نمایم:

بخش بوده است؟ آیا تاکنون این روش قیمت گذاری پاسخگوی نیازهای پروژه های عمرانی در کشور بوده است؟ در صورت پاسخ مثبت چه اصلاحات و تمهیداتی به جهت بکارگیری بهتر و منطقی تر این روش در آینده بایستی بکار گرفت؟ و در صورت پاسخ منفی، کدامین روش را بایستی جایگزین نمود؟

● در فضای بین المللی برای پروژه های مختلف عمرانی و با سطح و حجم های مختلف و البته با نگاه به نظام های مختلف اجرایی پروژه (دو عاملی و سه عاملی)، روش قیمت گذاری بهینه و منطبق با شرایط واقعی کار کدام است؟ در صورت امکان، استفاده از این روش ها و با توجه به قوانین و ضوابط جاری بالا دستی کشور، ضوابط بین المللی به چه صورت بایستی تعریف و بکار گرفته شود؟

● در بند ۵ قسمت الف ماده ۱۳ قانون مناقصات مستقیماً اشاره به تعیین برآورد هزینه اجرائی پروژه ها برای منضم نمودن به اسناد و مدارک مناقصه شده است. مناقصه گذار بایستی به همراه اطلاعات پروژه این برآورد را نیز حسب ضوابط جاریه به همراه سایر اطلاعات پروژه در اسناد مناقصه ارائه نماید و متقابلاً مناقصه گر نیز می بایستی پیشنهاد های مالی خود را در (پاکات مالی) ارائه دهد. حال سؤال این است که آیا با توجه

الف: در بیش از ۴۰ سال تجربه کاری در فضای اجرای پروژه های عمرانی، همواره شاهد بحث و جدلهای پایه ای و اساسی بین کاربران و بازیگران اصلی در اجرای پروژه های عمرانی (کارفرما/ مشاور/ پیمانکار) در خصوص روش قیمت گذاری پروژه ها بوده ایم. این مباحث به ویژه در بین جمع پیمانکاران و انجمن های صنفی شرکت های پیمانکاری از یک طرف و سازمان برنامه و بودجه، سازمان مدیریت و برنامه ریزی قبل و معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی فعلی از طرف دیگر، به طور پیوسته ادامه داشته است. در این رابطه هر یک از طرفین، طرف مقابل را به عدم رعایت ضوابط و یا قبول واقعیت ها در نظام قیمت گذاری پروژه ها مورد خطاب و پرسش قرار داده اند. نگاه های ذیل در طول سالیان گذشته جاری و مورد سوال است.

● با توجه به اینکه قبل از انتشار فهرست بهای پایه توسط سازمان برنامه و بودجه در گذشته ناهمگونی جدی در روش قیمت گذاری و خصوصاً در برخی از ردیف های کار فهرست بها در پروژه های عمرانی حتی در یک منطقه و استان در کشور به وضوح دیده می شد و این ناهماهنگی کماکان نیز ادامه دارد، چه باید کرد؟

● فهرس بهاء پایه منتشره تا چه میزان در شکل گیری قیمت گذاری پروژه های عمرانی کشور در طی سالهای گذشته اثر

شده است، و رتبه مورد ۲ (اهمیت و ضرورت طرح موضوع) با اخذ ۴/۷۵ از ۵ یعنی با سطح اطمینان ۹۵ درصد مورد استقبال حاضران بوده است.

ت: علیرغم اطلاع‌رسانی همه‌جانبه در مدت ۹ ماه توسط برگزارکننده این هم‌اندیشی، حضور بخش‌های مختلف پیمانکاری عضو "شورای هماهنگی تشکلهای صنفی و حرفه‌ای کشور" در همایش کم‌رنگ بود که جای نگرانی است. **این در حالی است که از سه بازیگر اصلی حاضر در اجرای پروژه‌های عمرانی حداقل بخش پیمانکاری بیشترین تأثیر را در موضوع قیمت‌گذاری پروژه‌ها متحمل می‌شود.**

اینجانب تا کنون بعنوان یکی از حامیان انتشار فهرس بهای پایه با شرایط حال در نوشته‌ها و خصوصاً مقالات اخیر دلایل و دیدگاه‌های خود را ارائه نموده‌ام^(۱) و متقابلاً این بار نظرات و سئوالات ذیل را به کارشناسان محترمی که بدنبال انتشار فهرس پایه بصورت Blank می‌باشند تقدیم نموده و درخواست دارم برای تدقیق شرایط موجود به این بحث کلان و مهم وارد شده تا در نهایت امر بتوان بهترین گزینه را برای طرح‌های عمرانی کشور تعیین و به مسئولان ذیربط ارائه داد و لذا پرسش‌های ذیل را در صورت حذف یا تغییر در شرایط موجود قیمت‌های پایه در پیش روی می‌بینم و معتقدم بایستی پاسخ‌های صحیح و در خور به آنها داده شود.

■ آیا کاربران قیمت‌های پایه خصوصاً بخش کارفرمایی و مهندسان مشاور در اقصی نقاط کشور و با پروژه‌های مختلف عمرانی با ابعاد و سطح‌های گوناگون هر یک به تنهایی قادر به ایجاد یک "متر" اندازه‌گیر می‌باشند تا بتوانند قیمت‌های پیشنهادی مناقصه‌گران را ارزیابی نموده و قیمت بهینه را انتخاب و ملاک اجرای کار پروژه قرار دهند؟

■ با حذف قیمت‌های پایه یعنی حذف شرایط، حال کدامین روش جایگزین عملی و مناسب با توجه به شرایط و توانمندیهای کارفرمایان و پس از آن مشاوران و پیمانکاران برای اجرای پروژه‌ها در سطح و ابعاد مختلف و با توجه به تفاوت‌های بسیار آشکار در توانمندیهای بازیگران حاضر در اجرای پروژه‌های عمرانی توصیه می‌شود؟

■ در صورت عدم انتشار قیمت پایه و در پی آن عدم ابلاغ شاخص‌های تعدیل توسط دولت، کدامین روش جایگزین برای پاسخگویی به نوسانات قیمت در اجرای پروژه‌های عمرانی با

به روش‌ها و نظام‌های مختلف اجرای پروژه‌ها (روش‌های سه‌عاملی و دو‌عاملی) فهرس‌های منتشره نظام فنی / اجرایی با شرایط حال و با ارائه و بکارگیری شرح کار و احجام و بدون واحد بها (Blank) در مناقصه‌ها ارائه شود؟ در صورت پاسخ مثبت به این نگاه، محاسن و معایب آن در همه پروژه‌های عمرانی در کشور با سطح و ابعاد مختلف و با سطح و اشراف متفاوت کاربران مختلف آن به چه صورت است؟ و آیا با قوانین جاری و بالا دستی در تضاد نمی‌باشد؟

● **و بالاخره پرسش کلیدی و اصلی این است که نگرش و روش صحیح که طرفین بایستی منطقاً با آن هم نظر باشند و پاسخگوی منافع ملی باشد کدام است؟**

ب: عده‌ای از صاحب‌نظران این عرصه در طی سالیان گذشته به عنوان طرف مخالف در ارائه قیمت‌های پایه با شرایط حال معتقدند که روش تعیین و ارائه قیمت‌های پایه با محدودیت‌های آن (Free zed Price) و در پی آن اعمال شاخص‌های تعدیل در طول اجرای کار توسط دولت تاکنون پیامدهای ذیل را موجب شده است:

■ این روش اصولاً خلاقیت در قیمت‌گذاری پروژه را از اعضای حاضر در آن یعنی کارفرما/ مشاور و خصوصاً پیمانکار سلب نموده است و در این شرایط هیچ یک از طرفین خصوصاً پیمانکاران به هنگام دادن پیشنهاد قیمت غور و مطالعه کامل در تعیین هزینه پروژه را هم در بخش هزینه‌های مستقیم کار (Direct Cost) و هم در بخش هزینه‌های غیرمستقیم و بالاسری (Indirect Cost) نمی‌نمایند.

■ ارائه تنها احجام و مقادیر در اسناد مناقصات و ارائه جدول فهرست‌بها به صورت Blank این مزیت را دارد که پیمانکاران بایستی اجباراً خود نسبت به برآورد کار اقدام نمایند. در این ارتباط متقابلاً کارفرما و مهندس مشاور نیز اجبار به رفتن فضای تعیین قیمت کار و تعیین یک "متر" برای مقایسه قیمت‌های دریافتی در مناقصات را خواهند داشت.

■ در قراردادهای جاری و از ابتدا یکی از طرفین قرارداد (پیمانکار) این اختیار را به طرف دوم یعنی کارفرما و دولت تفویض نموده است که اثرات نوسانات قیمت در طول اجرای کار (تعدیل) توسط دولت تعیین و اعلام شود و عملاً طرف مقابل یعنی پیمانکاران دخالتی در این امر ندارند و از طرفی پیمانکاران معتقدند که شاخص‌های تعدیل‌ها عموماً با واقعیت‌های حاکم بر اجرای کار منطبق نبوده و هزینه واقعی کار را پوشش نمی‌دهند.

ب: شرکت‌کنندگان حاضر در همایش فعالانه در نظرسنجی به عمل آمده توسط برگزارکننده شرکت کرده و به بیست مورد پرسش پاسخ دادند که هفت مورد مهم آن شامل: ۱- مجموعه مقالات ۲- اهمیت و ضرورت طرح موضوع ۳- محورهای همایش ۴- دانش افزایی ۵- سخنرانی‌های کلیدی ۶- مقالات ۷- تسلسل منطقی مطالب بوده است. موارد یادشده با پنج رتبه از شماره ۵ "بسیار خوب" تا شماره ۱ "بسیار ضعیف" مورد ارزیابی قرار گرفت. نتیجه ارزیابی از نظرسنجی این هفت مورد اصلی با توجه به وزن و اثر آنها عدد ۴ یعنی شرایط "خوب" دریافت شد. این نتیجه‌گیری به این معنی است که از نگاه حاضران، همایش با نگاه خوب ارزیابی

شرایط کشور پیشنهاد می‌شود؟ و مهمتر اینکه چه ارگانی بایستی این مسئولیت را در کشور بعهده بگیرد؟ قطعاً نمی‌توان و نبایستی چنین وظیفه سنگینی را بعهده بخش‌های مختلف کارفرمایی و مجریان پروژه‌ها قرار داد.

■ در نبود "یک متر" صحیح (قیمتهای پایه) ارزیابی پروژه‌های عمرانی از منظر بودجه‌ریزی آنها با استفاده از کدامین روش صحیح برای دستگاه‌های اجرایی عملی است؟ و این فضا بایستی دارای چه گستردگی باشد که همه کارفرمایان با سطح و دانش مختلف و در انواع پروژه‌ها با سطح و حجم‌های متفاوت بتوانند به درستی مسیر کار را دنبال نمایند؟ و این امر نیز متقابلاً مورد قبول مدیریت کلان کشور منجمله سازمان مدیریت بعنوان مسئول بودجه‌ریزی و همچنین قوه مقننه به عنوان تصویب‌کنندگان آن باشد و مضافاً اینکه در صورت احاله این امر به دستگاه‌های اجرایی اصولاً دستیابی به این مورد نیاز به چه ساز و کار و تشکیلاتی در زیر ساخت های قوه مجریه و دستگاه کارفرمایی ما دارد؟

■ آیا در نبود یک سیستم "متر" و سیستم اندازه‌گیری مورد قبول همگان، ناهماهنگی و احتمالاً هرج و مرج در نظام قیمت‌گذاری در پروژه‌های کشور و در اقصی نقاط کشور به وجود نخواهد آمد؟ و آیا تغییر در شرایط حال تامین‌کننده خواسته‌های حامیان حذف قیمت‌های پایه و به منظور ۱- **پایین آوردن قیمت تمام شده پروژه‌های عمرانی ۲- ایجاد رقابت سالم تر بین مناقصه‌گران می‌انجامد؟**

ث- سخنی دوستانه با انجمن‌های محترم پیمانکاری

انجمن‌های عضو شورای تشکل‌های مهندسی صنفی و حرفه‌ای در کشور (۱۵ انجمن) خصوصاً انجمن محترم شرکت‌های ساختمانی با تجربه‌های طولانی نزدیک به ۷۰ سال در حرفه ساخت و ساز کشور بایستی به دیدگاه‌های ذیل توجه خاص فرموده و پاسخ‌های منطقی و در خور ارائه دهند.

■ تقریباً تمام فضای انتقادی قبلی انجمن‌های پیمانکاری در قبل و خصوصاً در طول سال‌های اخیر معطوف به وارد نمودن ایراد در نحوه قیمت‌گذاری پروژه توسط ذینفعان دولتی بوده است، ولی در مقابل شاهد ارائه یک راهکار یا روش صحیح و منسجم، هم از منظر قیمت‌گذاری کار (Pricing Model)، هم از منظر روش پرداخت (Method of Payment) و البته

منطبق با مشخصات فنی اجرایی پروژه توسط انجمن‌های محترم صنفی و پیمانکاری نبوده‌ایم. تنها مورد قابل ذکر در این بحث انتشار تجزیه بهای ردیف‌های فهرست بهاء ابنیه و فهرست بهای راه و باند در سالهای اخیر توسط سندیکای شرکت‌های ساختمانی و با اعمال پارهای اصلاحات در آنالیز در فضاهای کار بود که این امر نیز مورد اعتراض ذینفعان در سازمان برنامه وقت نیز قرار گرفت.

توضیح ۱- لازم است به سمع و نظر صاحب‌نظران گرامی موافق به ارائه فهرست بهای Blank به عنوان یک روش قیمت‌گذاری در مناقصات (Pricing Model) در نظام اجرای سه عاملی برسانم، که پیگیری این روش می‌تواند به صورت موردی (Pilot Plant) و البته در پروژه‌های خاص با حجم و سطح بزرگ و با حضور سه عضو حاضر در پروژه (کارفرما/ مشاور/پیمانکار) با توانمندی‌های بالاتر بکار گرفته شود و در فاصله زمانی فی‌المثل ۳ الی ۵ سال و دریافت بازخوردهای اجرا و تحلیل روش کار راه برای سایر پروژه‌های عمرانی در کشور با سطح و حجم مختلف و با توانمندی‌های متفاوت کارفرمایان/ مشاوران/پیمانکاران و در صورت شناخت چالش‌ها و مقبولیت این روش کار عمومیت داده شود.

توضیح ۲- لازم به یادآوری است که روش دریافت قیمت مناقصات به صورت Blank نیز در گذشته و در آئین نامه تعیین برنده مناقصه مورخ ۱۳۵۴/۴/۱۵ (بند الف اصلاحیه ۵۵/۱۲/۹ ماده ۹) نیز درج گردیده و به دستگاه مناقصه‌گزار اختیار داده شده بود که با تصویب سازمان برنامه و بودجه وقت نسبت به ارائه فهرست بهای Blank در مناقصات و دریافت قیمت عمل نماید.

توضیح ۳- منطقاً روش صحیح این است که عموماً پیمانکاران برای دادن پیشنهاد قیمت فهرست مقادیر مندرج در اسناد مناقصه را به صورت Blank مورد توجه قرار داده و واحد بهای پیشنهادی خود را با توجه به نرخ نامه نیروی انسانی، ماشین‌آلات و مصالح در منطقه عملیاتی پروژه محاسبه و با ضرب این واحد بها در احجام مندرج در جدول مقادیر، برآورد هزینه مستقیم کار (Direct Cost) را محاسبه و پس از آن نسبت به برآورد هزینه تجهیز و برچیدن کارگاه با توجه به شرایط منطقه عملیاتی اقدام و به جمع این دو مبلغ هزینه‌های سود و بالاسری پیمانکار و هزینه‌های مربوط به کسورات قانونی پروژه (بیمه، مالیات‌ها و نظایر آن) را اضافه و رقم پیشنهادی خود را در مناقصه ارائه می‌نمایند که این رقم ملاک تعیین ضرایب اضافه یا کسر مبلغ پیشنهادی پیمانکار (پلوس/مینوس) نسبت به برآورد هزینه اجرای کار پروژه مندرج در اسناد مناقصه خواهد بود. **در حقیقت چنانچه پیمانکاران با روش و نگاه صحیح نسبت به ارائه قیمت در پیشنهادات خود عمل نمایند. بایستی همان متدولوژی و روش Blank را به واقع تعقیب نمایند.**

■ انتقادهای بی‌وقفه انجمن‌های صنفی و پیمانکاری از ذینفعان مقابل، ارائه شده در مجلات و نشریات پیمانکاران در سال‌های اخیر نه تنها به تعامل با ذینفعان مقابل نینجامیده است بلکه بعضاً باعث عدم خرسندی طرف‌های مقابل (مسئولان محترم

تصمیم‌سازی این ضوابط را به طرفهای مقابل ارائه و توصیه نمایند و به نظر می‌رسد بخش خصوصی در این مورد تاکنون **عموماً** نظاره‌گر و شنونده بوده نه عامل ایجاد و ارائه راهکار و مسیر.

بخش خصوصی عمدتاً پس از نشر یا اعلام ضوابط و دستورالعمل‌ها توسط طرف مقابل اقدام به نقد و یا اعلام عدم خرسندی و گلایه خود را نموده است که ادامه این شرایط تاکنون پاسخ مثبت نداده است.

توضیح ۴- لازم به ذکر این نکته مهم می‌باشد که دستگاه‌های اجرائی و ذینفعان بخش دولتی نیز بایستی با قبول نمودن فکر تعامل با طرف مقابل یعنی پیمانکاران به نحوی عمل نمایند که متقابلاً پیمانکاران بتوانند برای حضور در فضای اشاره شده در سه بند اخیر فوق‌الذکر به درستی عمل نمایند و به بیان روشن‌تر این دولت و ذینفعان مقابل هستند که بایستی برای این تعامل بسترسازی نمایند.

توضیح ۵- انتظار از ذینفعان بخش دولت منجمله نظام فنی اجرائی کشور این است که نسبت به تهیه و تنظیم فهرست بهای شفاف و منطقی به نحوی عمل بفرمائید که از این رهگذر راهنمایی لازم به بخش پیمانکاری کشور البته با ایجاد فضا برای برگزاری مناقصات با روش سالم و همچنین دریافت قیمت‌های معقول به درستی فراهم گردد.

در خاتمه پیشنهاد می‌نمایم انجمن‌های محترم صنفی با نقد منصفانه شرایط حاضر، راهکارهای برون‌رفت از شرایط موجود که بعضاً موجب بروز مشکل و اختلاف در فضای نظام قیمت‌گذاری پروژه‌ها خصوصاً در روش دو عاملی گردیده است اهتمام لازم را به عمل بیاورند. **امیدوارم این مقاله با یک نگاه تعاملی ذینفعان موجب باز شدن باب بحث و مذاکره بعدی برای دستیابی به تعیین روشهای صحیح قیمت‌گذاری پروژه‌ها و باز نمودن فضا و ایجاد بستر لازم برای تثبیت جایگاه انجمن‌های فنی و مهندسی کشور برای حضور در تصمیم‌گیری‌های کلان در پروژه‌های عمرانی دوشادوش ذینفعان دیگر یعنی قوای مقننه و مجریه را فراهم نماید.** آرزو دارم سال نو سال موفقیت و توفیق بیشتر برای صنف تلاشگر و آبادگر در کشور عزیز ما باشد.

نظام فنی اجرایی و شورای عالی فنی) گردیده است و ماحصل آن بعضاً ایجاد یک فضای بی‌اعتمادی و در پی آن موجب عدم پذیرش نظرات صنف پیمانکاران توسط آنها گردیده است.

با توجه به پتانسیل‌های بالقوه حاضر در سازمان‌های مهندسی و مشاوره‌ای کشور در زیرمجموعه "شورای هماهنگی تشکلهای مهندسی، صنفی و حرفه‌ای کشور" بیش از ۷۰۰ شرکت مهندسین مشاور و بیش از ۱۶۰۰ شرکت پیمانکاری در تهران و ۳۰ کانون انجمن‌های شرکت‌های ساختمانی و تأسیساتی در استان‌ها و تهران که هر یک از آنها نیز خود دارای اعضای بسیاری در زیرمجموعه خود می‌باشند (طبق آمار موجود هم‌اکنون ۳۰ هزار شرکت پیمانکاری حقوقی و ۱۳۰ هزار پیمانکار حقیقی در سطح کشور فعال هستند) **به نظر می‌رسد این مجموعه بزرگ فنی و مهندسی در کشور می‌تواند به عنوان یک سازمان اثرگذار و تصمیم‌ساز در تهیه و تدوین قیمت‌های پایه و یا تعدیل‌های مرتبط با آنها و یا دستورالعمل‌ها و ضوابط مرتبط با حرفه پیمانکاری در کنار ذینفعان دولتی ایفای نقش جدی بنمایند.** این مهم تاکنون به هر دلیلی که خارج از بحث این مقاله است محقق نشده است.

نظر به اینکه اهمیت قیمت‌گذاری پروژه‌ها در بهینه کردن مدت اجرای پروژه‌ها نقش کلیدی و اساسی در سطح بین‌المللی دارد و هر ساله کنفرانس مشابهی با عنوان (Pricing Model) در سطح بین‌المللی برگزار می‌شود، آیا ناپیوستگی این فضا با مسئولیت و پیگیری انجمن‌های ذیربط حاضر در تشکلهای حرفه‌ای کشور به عنوان متولیان اصلی امر پیگیری و برای بسترسازی و تصمیم‌سازی بخش کارفرمایی و دولت برای حضور هر چه شفاف بخش خصوصی پی گرفته شود و اعضای محترم صنف پیمانکاری و صنعت احداث در این سمینارهای بین‌المللی فعال باشند؟

آیا صنف پیمانکاری بخش خصوصی تاکنون به صورت منطقی و عملی نسبت به ارزیابی و بازخوانی عملکرد خود در این مورد اقدامی نموده است؟ در صورت مثبت بودن این پاسخ چه قدم‌های عملی تاکنون برای طی نمودن مسیر راه با دولت و سایر ذینفعان برداشته شده است؟ آیا به صلاح نیست که با سرمایه‌گذاری و تشکیل زیرمجموعه‌های تخصصی در انجمن‌های محترم صنفی/مهندسی این پیگیری‌ها به درستی به عمل آید؟ **به باور نگارنده عدم مشورت با بخش خصوصی در صنعت احداث توسط دولت مردان چه قبل و چه پس از انقلاب را بایستی بعضاً در نگرش و رهیافت‌های بخش خصوصی و نهادهای صنفی پیمانکاری جستجو کرد.** چه تاکنون بخش خصوصی به هر دلیلی نتوانسته است شرایط مشارکت در تصمیم‌سازی را تأمین نماید.

انجمن‌های صنفی پیش‌قدم شده و قبل از اعلام و صدور ضابطه یا دستورالعمل یا قانون (توسط دولت و قوه مقننه) خود رأساً اقدام به تهیه و تدوین آنها نموده و با نگاه به بسترسازی و

برگی از تقویم اردیبهشت

شهادت فاطمه زهرا (س)

برای درک بیشتر از جایگاه والای صدیقه کبری حضرت فاطمه زهرا(س) از نوشته دکتر شریعتی با عنوان «فاطمه، فاطمه است» کمک می‌گیریم که از روی سخنرانی سال ۱۳۴۹ وی تدوین شده است. در این کتاب آمده است: وی در همه ابعاد گوناگون زن بودن نمونه شده بود. مظهر یک دختر، در برابر پدرش. مظهر یک همسر در برابر شویش. مظهر یک مادر در برابر فرزندانش. مظهر یک زن مبارز و مسئول در برابر زمانش و سرنوشت جامعه‌اش. وی خود یک امام است، یعنی یک نمونه مثالی، یک تیپ ایده‌آل برای زن، یک اسوه، یک شاهد برای هر زنی که می‌خواهد «شدن خویش» را خود انتخاب کند. او با طفولیت شگفتش، با مبارزه مداوم در دو جبهه خارجی و داخلی، در خانه پدرش، خانه‌ی همسرش، در جامعه‌اش، در اندیشه و رفتار و زندگیش، «چگونه بودن» را به زنان در گذرگاه تاریخ و استمرار آن از گذشته تا حال و از حال تا آینده آموخت، سیره بزرگ بانوی بشریت مملو از آموزه‌هایی است که مردان جهان نیز می‌توانند در حد توان خود از آن دریافت نمایند. این مصیبت بزرگ را به بشریت تسلیت و تعزیت عرض می‌نماییم.

شهادت مرتضی مطهری

مرتضی مطهری (۱۳ بهمن، ۱۲۹۸ فریمان - ۱۱ اردیبهشت، ۱۳۵۸ تهران) فیلسوف، متکلم و مفسر قرآن، عضو هیئت مؤتلفه اسلامی و از نظریه‌پردازان نظام جمهوری اسلامی ایران بود. وی قبل از انقلاب ۵۷ عضو انجمن سلطنتی فلسفه و استاد دانشگاه تهران بود. بعد از انقلاب به ریاست شورای انقلاب منصوب شد. حضرت امام خمینی (ره) علاقه زیادی به وی داشت، تا بدانجا که بعد از مرگش گفت: «مطهری پاره تن اسلام و حاصل عمر من بود». روز شهادت وی روز معلم نامگذاری شد.

یازده مه روز جهانی کار و کارگر گرامی باد

مناسبت اول مه به عنوان روز کارگر به این لحاظ بوده است که در چهارم ماه مه سال ۱۸۸۶، در چهارمین روز اعتصاب و تجمع کارگران آمریکایی در شهر شیکاگو، پلیس به روی آنان آتش گشود که شماری کشته، عده‌ای مجروح و بعداً چهارتن نیز اعدام شدند. کارگران اعتصابی خواستار تعدیل شرایط کار و کاهش ساعات روزانه کار از ده ساعت به ۸ ساعت بودند.

کارگر، در لغت به معنای کارکننده و کسی که در کارخانه یا کارگاه کار می‌کند و مزد می‌گیرد است، که در مقابل کارفرما قرار دارد. از نظر حقوقی «کارگر کسی است که به هر عنوان در مقابل دریافت حق‌السعی اعم از مزد، حقوق، سهم سود و سایر مزایا به درخواست کارفرما کار می‌کند» اما از منظری دیگر کارگر قصه غصه‌های بلندی است که همه آبادی‌ها بازتابی از همت والای اوست. پس در روز جهانی کار و کارگر ما نیز همگام با همه، توان دست‌های کارگران را می‌ستاییم و می‌گوییم: دست‌هایت که آینه تلاش روزگارت، پر برکت باد! ای سازنده‌ترین نقش هستی در قاموس آفرینش، روز کارگر مبارک..

بزرگداشت شیخ صدوق

شیخ صدوق (زاده ۳۰۶ - قم و درگذشته ۳۸۱ - شهر ری) از علمای شیعه در قرن چهارم و از بزرگان علم حدیث است. شیخ طوسی نوشته است که شیخ صدوق ۳۰۰ جلد کتاب تألیف کرده است و نجاشی ۱۹۸ کتاب از وی نام برده است. صدوق، به خوبی دریافته

بزرگداشت سعدی

نخستین روز اردیبهشت، روز بزرگداشت استاد سخن، شیخ اجل سعدی شیرازی است. ابومحمد مُصلِح بن عَبْدِالله مشهور به سعدی شیرازی شاعر و نویسنده پارسی‌گوی ایرانی، حدود ۵۸۵ یا حدود ۶۰۶ متولد و در ۶۷۱ یا ۶۹۱ هجری قمری درگذشت. مقام او نزد اهل ادب تا بدان جاست که به وی لقب استاد سخن داده‌اند. آثار منظوم و منثور سعدی عبارتند از: بوستان، گلستان، دیوان اشعار، رسائل نثر، هزلیات. شعر زیر از معروف‌ترین سروده‌های سعدی است که بر سردر سازمان ملل متحد نقش بسته است:

«بنی آدم اعضاء یکدیگرند
که در آفرینش ز یک گوهرند
چو عضوی ببرد آورد روزگار
دگر عضوها را نماند قرار».

بزرگداشت شیخ بهایی

بهاءالدین محمد بن حسین عاملی معروف به شیخ بهائی (زاده ۸ اسفند ۹۲۵ خورشیدی در بعلبک، درگذشته ۸ شهریور ۱۰۰۰ خورشیدی در اصفهان) دانشمند نامدار قرن دهم و یازدهم هجری است که در دانش‌های فلسفه، منطق، هیئت و ریاضیات تبحر داشت. در حدود ۹۵ کتاب و رساله از او در سیاست، حدیث، ریاضی، اخلاق، نجوم، عرفان، فقه، مهندسی و هنر و فیزیک بر جای مانده است. به پاس خدمات وی به علم ستاره‌شناسی، یونسکو سال ۲۰۰۹ را به نام او سال «نجوم و شیخ بهایی» نامگذاری کرد. حمام ساخت وی و فالی که از او به یادگار مانده در میان مردم زبانزد است.

بزرگداشت عمر خیام

چون مرده شوم خاک مرا گم سازید
احوال مرا عبرت مردم سازید

حکیم عمر خیام که بی‌شک از مفاخر ملی ایران و از نوابغ فلسفه جهان است، سال ۴۳۰ هجری در یکی از قریه‌های نیشابور متولد شد. گفته شده است حکیم ابوالفتح یا ابوحنیف عمر ابراهیم خیام که القابی نظیر خواجه امام، حجه‌الحق، سیدالحکما و فیلسوف‌العالم را به او نسبت داده‌اند، علاوه بر ریاضیات و نجوم، در علم حکمت و تفسیر و حدیث نیز مهارت داشته است. به روایتی خیام، حسن صباح و خواجه نظام‌الملک به سه یار دبستانی معروف بوده‌اند که در بزرگی هر یک به راهی رفتند. حسن رهبری فرقه اسماعیلیه را به عهده گرفت، خواجه نظام‌الملک سیاست‌مداری عظیم‌الشان شد و خیام شاعر و متفکری گوشه‌گیر گشت که در آثارش اندیشه‌های بدیع و دلهره و اضطرابی از فلسفه هستی و جهان وجود دارد. برپایه داستان سه یار دبستانی این سه در زمان کودکی با هم قرار گذاشتند که هر کدام به جایگاهی رسید آن دو دیگر را یاری رسانند. هنگامی که نظام‌الملک به وزیری سلجوقیان رسید به خیام فرمانروایی بر نیشابور و گرداگرد آن سامان را پیشنهاد کرد، ولی خیام گفت که سودای ولایت‌داری ندارد. پس نظام‌الملک ده‌هزار دینار مقرر برای او تعیین کرد تا در نیشابور به او پرداخت کنند.

میلاد فاطمه زهرا و روز زن

مادر، ای لطیف‌ترین گل بوستان هستی، ای باغبان هستی من، گاه رویدنم باران مهربانی بودی که به آرامی سیرابم کند. گاه پروریدم آغوشی گرم که بالنده ام سازد. گاه بیماری ام، طیبی بودی که دردم را می‌شناسد و درمانم می‌کند. گاه اندرزم، حکیمی آگاه که به نرمی زهارم دهد. گاه تعلیمم، معلمی خستگی‌ناپذیر و سخت‌کوش که حرف به حرف دانایی را در گوشم زمزمه می‌کند. گاه تردیدم، رهنمایی راه آشنا که راه از بیراهه نشانم دهد. مادر تو شگفتی‌خلقتی، تو لبریز از عظمتی؛ تو را سپاس می‌گویم و می‌ستایم. میلاد فرخنده و با سعادت اسوه تمام عیار مکارم و قله رفیع فضائل صدیقه کبری، حضرت فاطمه زهرا (سلام الله علیها) هفته بزرگداشت مقام زن و روز مادر را به همه مادران تبریک و تهنیت می‌گوئیم...

بود که بهترین شیوه برای حفظ و حراست از سخنان پیشوایان دین، برای آن که از تعرض محفوظ بمانند، انتقال آن به دلبستان مکتب اهل بیت است؛ از همین رو با پرورش شاگردان و طالبان دانش، به نگهداری و صیانت از این میراث گران بها پرداخت.

روز بزرگداشت شیخ کلینی

کلینی اولین محدثی بود که به جمع و نظم و ترتیب اخبار دینی پرداخت. کلینی (ابوجعفر محمد بن یعقوب بن اسحاق رازی) در روستای کلین از روستاهای قدیمی اطراف تهران در ۳۸ کیلومتری شهرری و نزدیک حسن آباد قم و در زمان امام عسکری (ع) به دنیا آمد به همین دلیل، وی را به لقب رازی، منسوب به ری هم می‌خوانند. وی صاحب کتاب «کافی» - یکی از کتب اربعه- است که در عقاید اسلامی مرجع مهمی برای محققین و علما به شمار می‌آید. به تصدیق شیخ مفید، کتاب «کافی» ارزشمندترین کتاب اسلامی و نفیس‌ترین کتاب شیعه است.

بزرگداشت فردوسی

دمیده از پگاهان عطرانگیز «توس»، چون خورشیدی که از مشرق عشق برمی‌آید تا مغرب وصال را با شکوه نامش پیوند بزند. از پس ابرهای تیره روزگار، روزگار «نابسامانی»ها، همچو خورشید، دمیده بود تا با چشمک نور، حواس مردمانی را به ضیافت آینه‌ای فراخواند که میان غبار غم، در حال فراموشی بود:

«بیا تا جهان را به بد نسپریم/بکوشش همه دست نیکی بریم
نباشد همی نیک و بد پایدار/همان به که نیکی بود، یادگار»

حکیم ابوالقاسم فردوسی توسی (زاده ۳۱۹ خورشیدی، درگذشته پیش از ۳۹۷ خورشیدی، در توس خراسان)، سخن‌سرای نامی ایران و سراینده شاهنامه حماسه ملی ایرانیان است. فردوسی را بزرگ‌ترین سراینده پارسی گو دانسته‌اند.

شگفتی‌های زیر آب

کشف باغ مرجانی در عمق آب‌های خلیج فارس

اشاره: بی‌شک خلیج فارس یکی از زیباترین جلوه‌های ویژه طبیعی جهان است. تعدد و تنوع موجودات دریایی، چشم‌اندازهای رؤیابخیز و رؤیا انگیز آن هر بیننده‌ای را شیفته زیبایی‌های تماشایی خود می‌سازد. گرچه بسیاری از جلوه‌های ناب و کمیاب آن پوشیده مانده است و زمان و فناوری‌های جدید لازم است تا به این ناشناخته‌های زیبا و فریبای آن دست یافت؛ مستندسازان پر تلاش صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران این امکان را یافته‌اند که در اعماق ۴۰ تا ۶۰ متری خلیج فارس به کشف باغ مرجانی نایل آیند. ضمن قدردانی از کوشش‌های گروه غواصی و فیلمبرداری، گزارش کامل آن را به نقل از روزنامه همشهری مورخ ۹۱/۲/۲۰ برای اطلاع خوانندگان گرامی ماهنامه پیام آبادگران درج می‌کنیم.

وقتی قرار شد مجموعه مستند "کاوش در اعماق خلیج فارس را برای تلویزیون بسازم تصمیم گرفتم به این منطقه سفر کنم و پرده از راز آن بردارم. تا اینکه به همراه گروه سه نفره به اعماق آب‌های این منطقه ناشناخته قدم گذاشتیم. جریان‌های زیر آبی این منطقه خارج از تصور بود. رودخانه‌ای در آن زیر جاری بود. تا عمق ۴۵ متری پایین رفتیم ولی شفافیت آب به خاطر جریان شدید و نیز املاح معلق دریا خوب نبود. چند گونه‌ای که در آنجا دیدیم کافی بود تا به یقین برسیم که با پدیده‌ای خارق‌العاده روبرو شده‌ایم. چند روز منتظر ماندیم تا جریان جزر و مد به شرایط ایده‌آل برسد. برای رفتن به عمق فرصت زیادی در اختیار نداشتیم. می‌بایست در کمتر از یک ساعت به پایین رفته و تصاویر لازم را بگیریم و بعد از ۱۵ دقیقه غواصی به سطح آب بیاییم و توقف‌های ضروری در عمق ۶ متری و ۳ متری را انجام دهیم تا نیتروژن مضر و اضافه از بدن خارج شود. این بار خوشبختانه دید آب فوق لعاده بود. از ۲۰ متر مانده به کف دریا می‌شد باغی که در بستر خلیج فارس آرمیده است را دید. هر سه نفرمان شگفت زده شده بودیم. نفسم به شماره افتاده بود. نمی‌دانستم این هیجان مربوط به فضای وهم انگیز عمق دریا بود

مستندسازی که چند سالی است با حوادث ریز و درشتی در زیرآب‌های خلیج فارس روبرویند، ناگهان زیستگاه منحصر به فردی از ماهی‌ها و مرجان‌ها را پیش چشم خود دیدند و پرده از راز مرجان‌ها برداشتند.

برای بسیاری قابل تصور نبود که در اعماق بین ۴۰ تا ۶۰ متر در خلیج فارس، زیستگاه منحصر به فردی با تنوع زیستی بالایی از ماهی‌ها و مرجان‌ها وجود داشته باشد. وقتی به این منطقه که در میانه تنگه هرمز و در مسیر کشتی‌های بزرگ واقع شده، می‌رفتیم حتی برخی غواصانی که خبری از ما به آنها می‌رسید با تمسخر می‌گفتند "مگر در همچین عمقی چیزی هم وجود دارد؟"

حدود ۶ سال پیش از طریق دوست عزیزی که اهل جنوب است متوجه شدم در بخشی از خلیج فارس مرجان‌های بادبزنی وجود دارد. با این که تا کنون هیچ گزارشی از این نوع مرجان‌ها در خلیج فارس ثبت نشده است و هیچ یک از مراکز علمی در ایران و خارج از کشور اطلاعاتی از این نوع مرجان‌ها در خلیج فارس بدست نیاورده بودند سخن دوستم را باور کردم و مدت‌های طولانی در این منطقه غواصی کردیم و با استفاده از تجهیزات روز توانستیم نقاطی را شناسایی کنیم.

شدید قلب شد. همه این سختی‌ها و رنج‌هایی که در روزهای گرم و شب‌های سرد متحمل شدیم ارزش آن را داشت تا بتوانیم از ناشناخته‌های اعماق خلیج فارس تصاویری منحصر به فرد ثبت کنیم.

در این منطقه انواع مرجان‌های نرم از جمله مرجان‌های بزرگ بادبزی وجود دارد. این نوع مرجان‌ها تا پیش از این تنها در دریای عمان گزارش شده بودند و این برای اولین بار است که نوع مرجان‌ها در خلیج فارس به ثبت می‌رسد. انواع ماهی‌های بزرگ مانند شیر، باراکودا، سفره ماهی و... در این زیستگاه وسیع وجود دارند و این تنها بخشی از زیبایی‌های نهفته در اعماق خلیج فارس است.

در روز ملی خلیج فارس هیچ چیز زیباتر از آن نیست که به این گوهر گرانبها توجه ویژه‌ای داشته باشیم و از تخریب آن دست برداریم و به طور عملی از آن نگهداری کنیم.

خلیج فارس تنها یک نام نیست. اینجا زیستگاه هزاران گونه از موجودات زیبایی است که نیاز به مراقبت و همت بلند ایرانیان دارد.

یا زیبایی‌هایی که تا کنون به عمرم و بعد از این همه سال غواصی در خلیج فارس ندیده بودم. به سرعت مشغول کار شدیم. زمان به سرعت می‌گذشت و هوای کپسول غواصی در حال تمام شدن. سر خوش از آنچه در برابر خود می‌دیدیم به اطراف با حیرت و احتیاط می‌نگریستیم. زیرا با وجود همه زیبایی‌ها اینجا زیستگاه کوسه‌های نسبتاً بزرگ هم هست. برخی از صیادانی که با آنها صحبت کردم می‌گفتند در سال‌های گذشته قبل از اینکه صید کوسه در خلیج فارس به حد جنون‌آور امروز برسد، آنها کوسه‌های بزرگ ۴ متری در این منطقه صید کرده‌اند. مجبور بودیم به خاطر اتمام هوا به سطح آب بازگردیم. وقتی آمدیم بالا ناخدای شناور گفت یک کوسه ۲ متری بالای سرتان می‌چرخد...

وقتی این تصاویر را به گروه تحقیقاتی نشان دادیم برای چند روز خواب از سرشان پرید! برخی از این مرجان‌ها نزدیک به سیصد سال قدمت دارند! برای همه ما باور این موضوع بی‌اندازه هیجان‌انگیز بود! خوشحال بودیم که کار بزرگ بالاخره نتیجه داد. در فصل‌های مختلف، چند بار به این منطقه رفتیم. در یکی از سفرها به این منطقه دچار حادثه شدیم. ریه من به شدت آسیب دید که هنوز هم بهبود نیافته و یک نفر دیگر دچار تپش

طرح انتقال آب رودخانه مرزی ارس به دریاچه ارومیه برای جلوگیری از ادامه خشکی دریاچه

هر صورت هنوز در این بخش کاهش منابع آبی وجود دارد. این مقام مسئول در وزارت نیرو از توقف سدسازی و آبرگیری سدها در حوزه دریاچه ارومیه و سدهای تأثیرگذار بر دریاچه خبر داد و تصریح کرد: فعلاً ۸ تا ۱۰ پروژه در حوزه دریاچه ارومیه متوقف شده است. وی از تعیین تکلیف احداث پروژه‌ها در اطراف دریاچه ارومیه خبر داد و بیان داشت: برای این منظور در زمینه‌های مطالعاتی تدقیق می‌شود و چندین گروه نیز برای انجام اقدامات زمین‌شناسی منطقه دریاچه ارومیه و مقایسه آن با دریاچه‌های اطراف ارومیه فعالیت دارند. وی با اشاره به برنامه‌ریزی برای انتقال آب از رودخانه مرزی ارس، گفت: مطالعات انتقال آب از رودخانه مرزی ارس در شمال غرب کشور در دست انجام است. این مقام مسئول در وزارت نیرو افزود: البته رعایت سهم حقایقه‌های ایران با کشورهای دیگر در این رودخانه در حال انجام است.

معاون وزیر نیرو در امور آب و آبفا از مذاکره با کشور آذربایجان برای فراهم شدن امکان انتقال آب رودخانه مرزی ارس به دریاچه ارومیه برای جلوگیری از ادامه خشکی آن خبر داد و گفت: ساخت و آبرگیری ۱۰ سد در اطراف ارومیه متوقف شده است. محمدرضا عطارزاده از آخرین برنامه‌ها و تلاش‌های صورت گرفته در زمینه جلوگیری از ادامه خشکی دریاچه ارومیه خبر داد و گفت: در مورد دریاچه ارومیه باید گفت که بارش‌های جوی به میزان ۱۸ درصد نسبت به مدت مشابه سال گذشته افزایش یافته است. معاون وزیر نیرو در امور آب و آبفا اظهار داشت: به صورت کلی با توجه به کاستی‌ها و وضعیتی که در دریاچه ارومیه اتفاق افتاده است، شرایط فعلاً رو به بهبود نیست. عطارزاده با اظهار امیدواری نسبت به اینکه خشکی دریاچه ارومیه متوقف شود، از کند شدن سرعت خشک شدن این دریاچه خبر داد و افزود: در

برنامه ریزی نکردن یعنی برنامه ریزی برای شکست

روز دوشنبه یازده اردیبهشت ماه با حضور معاونت محترم نظارت راهبردی، رؤسا و کارشناسان معاونت و استانداریهای کشور در مجتمع فرهنگی آموزشی بهارستان واقع در نوشهر گردهمایی با هدف تعامل و همفکری معاونت برنامه‌ریزی و نظارت رئیس جمهور و رؤسا و کارشناسان استانداری‌های کشور برگزار شد که تا چهارشنبه ۱۳ اردیبهشت ماه ادامه داشت. در این گردهمایی مهندس حسن سعادت‌مند، نایب‌رئیس هیأت‌مدیره کانون سراسری انجمن شرکتهای ساختمانی، تاسیساتی و تجهیزاتی درباره تاریخچه برنامه‌ریزی و مدیریت در ایران به سخنرانی پرداخت. مشروح این سخنان جهت اطلاع خوانندگان ماهنامه پیام آبادگران درج می‌شود.

ایشان با یاد و نام خداوند بزرگ سخنان خویش را اینگونه آغاز کردند:

اما ایران فاقد نهاد مهندسان مشاور بود، و گروهی که بتواند این پروژه را به سرانجام برساند وجود نداشت. در اینجا بود که برای اولین بار دریافته شد که عامل نیروی کار متخصص و نهادهای تخصصی از عوامل ضروری پیشرفت محسوب می‌شوند. نهادی که بخش عمومی جامعه ایرانی نتوانسته بود آن را بوجود بیاورد و این در حالی بود که بخش خصوصی دیگر کشورها به بهترین شکل آن را ایجاد کرده و در اختیار گرفته بود.

از آنجایی که تشکیل و گسترش چنین نهادهایی بطور ناگهانی و ضربتی امکان نداشت، اجباراً به متخصصان خارجی روی آورده شد و این امر به مهندسان مشاور آمریکایی محول گردید. این مشاور طرحی با عنوان «برنامه توسعه اقتصادی ایران» تهیه و ارائه کرد که اولین «برنامه توسعه کشور» قلمداد شد. اما هیچگاه اثرات این برنامه مورد بررسی قرار نگرفت و به این سؤال پاسخ داده نشد که آیا این برنامه بهترین برنامه‌ای بود که می‌توانست برای کشور نوشته شود؟

سالها بعد برنامه اول عمرانی کشور تدوین شد که از ویژگیهای مهم این برنامه توجه به نقصان‌های فنی در برنامه‌نویسی کشور بود. این برنامه در بخش پایانی خود اعلام کرده بود که لازم است:

اگر بخواهیم مروری بر تاریخچه برنامه‌ریزی و مدیریت در ایران داشته باشیم باید به سال‌های اول دهه ۱۰ یعنی سال ۱۳۱۰ برگردیم. در این سالها بود که برای تداوم منطقی امور اجرایی کشور ضرورتی به نام برنامه‌ریزی، نظر مسئولان و کارشناسان را به خود جلب کرد و این ضرورت بتدریج قوی و قوی‌تر شد.

در سال ۱۳۱۶ برای تحقق این امر شورایی به نام «شورای عالی اقتصاد» تشکیل شد و اولین مأموریتی که برای این شورا تعریف شد تهیه و تدوین «برنامه عمرانی توسعه اقتصادی و اجتماعی کشور» بود.

شروع جنگ جهانی این شورا را به تعطیلی کشاند که تا سال ۱۳۲۳ به طول انجامید و در این سال بود که شورا حیاتی مجدّد یافت و دوباره در دستور کار قرار گرفت. از سال ۱۳۲۵ این شورا توانست با برگزاری جلسات منظم، برنامه یادشده را تدوین نماید. براساس مطالعات انجام شده در این برنامه، برای شکل‌گیری اولین اقدامات و برداشتن اولین گام‌های توسعه ۲۵۰ میلیون دلار اعتبار مورد نیاز بود که مقرر شد این اعتبار از «بانک بین‌المللی ترمیم و توسعه» به شکل وام اخذ شود که این موضوع گزارش توجیهی قوی و محکمی را می‌طلبید.

مجموعه سازمان برنامه با هر اسم و عنوانی احساس می‌کنند ریشه در تاریخ شکل‌گیری آنها داشته و نشان‌دهنده این واقعیت تاریخی است که هر کدام از این اجزاء به منظور کامل کردن یک کل به وجود آمده و آن ساختار کلی «نظام فنی و اجرایی کشور» است و این تکامل در ساختار، بدون وجود هر یک از این اجزاء معنایی واقعی نمی‌یافته است.

از اینرو است که مشاوران و پیمانکاران همواره سازمان برنامه را خانه و مأوای امن خود می‌دانند چرا که در این خانه به دنیا آمده‌اند، هویت یافته‌اند، بزرگ شده‌اند و اکنون منشأ خدمات و افتخارات بزرگ این کشورند.

بنابراین به آنها حق بدهیم که نسبت به این مجموعه بیش از اندازه علاقه داشته باشند چرا که عظمت و اقتدار این سازمان را عظمت و اقتدار خود می‌دانند. عظمتی که در طول بیش از ۸۰ سال با تلاش و کوشش زنان و مردان متخصصی کسب شده است که رشد و تعالی این سازمان، باور قلبیشان بوده است.

ما عمیقاً معتقدیم هر اقدامی که جایگاه قدرتمند این سازمان را تقویت کند و میزان تعیین‌کنندگی و اثربخشی آن را افزایش دهد اقدامی منطقی و مسئولانه است. بنابراین همچون گذشته آمادگی کامل خود را جهت هرگونه همکاری و تعامل به منظور تثبیت جایگاه برنامه‌ریزی و مدیریت در کشور اعلام می‌داریم.

ما بر این باوریم که فاصله ایجاد شده بین هسته مرکزی این سازمان با بخش‌های استانی این مجموعه بزرگ که جامعه پیمانکاری کشور بیش از هر بخش دیگری آن را لمس می‌کند به زیان سیستم برنامه‌ریزی و مدیریت کشوری، پروژه‌های عمرانی، جامعه پیمانکاران و مشاوران کشور و از همه مهم‌تر به زیان منافع ملی کشور است.

ما امیدواریم که با تجدیدنظر در رفتارهای سازمانی باز هم، چون گذشته سازمان برنامه‌ای قدرتمند داشته باشیم که پرچمدار برنامه‌ریزی و مدیریت در کشور باشد.

«سازمان مستقلی که تابع تحولات سیاسی نباشد برای ابتکار و سرپرستی و نظارت در برنامه ایجاد شود. این سازمان باید از هر نوع عمل اجرایی مستقیم احتراز کند تا جنبه یک وزارتخانه یا دستگاه فوق وزارتخانه یا دولت مستقلی در داخل دولت پیدا نکند».

بدین ترتیب پایه‌های تشکیل سازمان برنامه در کشور گذاشته شد. اما شکل‌گیری این نهاد به تنهایی مشکلی را حل نمی‌کرد و در برنامه دوم نیز به دلیل عدم وجود مهندسان مشاور ایرانی اجباراً از خدمات مهندسان مشاور خارجی استفاده گردید و از سال ۱۳۳۷ تا ۱۳۴۰ «گروه مشاورین هاروارد» مشاور سازمان برنامه در تدوین برنامه شدند.

استفاده از مشاوران خارجی باز هم ابهامات زیادی را در اذهان ایجاد کرد و سؤالات بی‌پاسخی را طرح کرد. ضعف کارشناسی در تدوین برنامه دوم نیز ادامه داشت و اجباراً در این فرآیند از گروهی از کارشناسان دولتی و خصوصی کمک گرفته شد و در ادامه در یک اقدام از

شصت نفر از اقتصاددانان، مهندسان، حقوقدانان و متخصصان تعلیم و تربیت دعوت بعمل آمد و بدین شکل ضرورت بهره‌گیری از نهادهای تخصصی بخش خصوصی به اثبات رسید.

در ماده ۲۲ قانون برنامه سوم که به تصویب رسید آمده است: «برای مطالعات فنی و تهیه برآورد و نقشه‌ها و نظارت فنی در اجرای طرح‌ها، سازمان برنامه و دستگاه‌های اجرایی می‌توانند با مهندسان مشاور و دیگر کارشناسان، قرارداد منعقد نمایند».

تشخیص صلاحیت مهندسين مشاور با هیأت عالی برنامه بود. بدین ترتیب حضور رسمی حوزه تخصصی و مهندسی بخش خصوصی در عمران کشور در حیطه مهندسين مشاور و پیمانکاران دارای صلاحیت از سازمان برنامه عملی گردید و این نهادها نقش مهمی را در عمران کشور بر عهده گرفتند و بدین ترتیب ساختار نظام فنی و اجرایی کشور شکل گرفت.

شاید نزدیکی و قرابت دو سویه‌ای که پیمانکاران و مشاوران با

ایران فاقد نهاد مهندسان مشاور بود، و گروهی که بتواند این پروژه را به سرانجام برساند وجود نداشت. در اینجا بود که برای اولین بار دریافته شد که عامل نیروی کار متخصص و نهادهای تخصصی از عوامل ضروری پیشرفت محسوب می‌شوند. نهادی که بخش عمومی جامعه ایرانی نتوانسته بود آن را بوجود بیاورد و این در حالی بود که بخش خصوصی دیگر کشورها به بهترین شکل آن را ایجاد کرده و در اختیار گرفته بود.

سایه سنگین ارز بر سر صدور خدمات فنی و مهندسی

به نقل از ماهنامه ساختمان و پلیمر - اسفند و فروردین ۹۱

ایران، در حالی این اظهارات را مطرح کرد که ما در بخش مسکن، به جز در کشورهای نظیر عراق، ترکیه، سوریه و ونزوئلا در حوزه صدور خدمات فنی و مهندسی، عملکرد چندان موفقی نداشته‌ایم و اگر چه چندی پیش لطفی زاده، قائم مقام سابق ضمن دادن وعده‌هایی به انبوه‌سازان در جهت

گسترش صدور خدمات فنی و مهندسی، نوید حمایت وزارت راه و شهرسازی از انبوه‌سازان را در این مسیر داده بوده، ما انبوه‌سازان ارزیابی مثبتی از حمایت و وجود شرایط مساعد برای فعالیت در این زمینه ندارند.

مهندس مفتخر در این خصوص معتقد است: وظیفه صادرات خدمات فنی و مهندسی در بخش مسکن را نباید فقط به دولت واگذار کرد؛ بلکه در این راستا باید خود انبوه‌سازان، سندیکای شرکتهای ساختمانی، سازندگان و... به طور فعالانه وارد این عرصه شده و به دنبال ساخت و ساز در دیگر کشورها باشند.

عوامل مؤثر:

مجاورت و رابطه سیاسی مناسب

به گفته وی، در حال حاضر که در زمینه اجرای انواع پروژه‌های راه، ساختمان، آب، برق و... در کشورهای دنیا فعالیت، دامنه کار وسیع و گسترده ارزیابی می‌شود. ضمن اینکه مجاورت و رابطه سیاسی مناسب، از موارد مؤثر در صدور خدمات فنی و مهندسی است و در مواردی که رابطه سیاسی مناسبی با کشورها وجود ندارد، امکان فعالیت در این زمینه نیز فراهم نیست. براساس این گزارش، از آنجایی که صدور خدمات فنی و مهندسی، گامی مؤثر در راستای ارتقای مهندسی و مدیریت تلقی می‌شود، شرایط بسیار مناسبی را برای ورود و رقابت شرکتهای ایرانی به عرصه بین‌المللی و گسترش حوزه فعالیت آنها از مناقصات داخلی به دیگر کشورها فراهم می‌کند. ضمن اینکه میزان سرمایه‌گذاری خارجی و سوددهی در صدور خدمات فنی و مهندسی، اگر چه بستگی به عملکرد شرکتهای و تعیین قیمتها دارد، اما در نهایت در مقایسه با اجرای پروژه‌های داخلی، بسیار مقرون به صرفه است.

گروه تشکل‌ها و اصناف - چندی پیش محمداصداق مفتاح، قائم مقام وزیر صنعت، معدن و تجارت در امور اجرایی با اشاره به صدور خدمات فنی و مهندسی به بیش از ۶۰ کشور دنیا، اقدامات انجام شده از سوی شرکتهای ایرانی در خصوص اجرای پروژه‌های بسیار بزرگ را بسیار مثبت ارزیابی کرده و اظهار داشته پیمانکاران و متخصصان ایرانی به واسطه توانایی علمی و فنی و با وجود تمامی محدودیت‌ها، حضور موفقی در اجرای پروژه‌های عمرانی در دیگر کشورهای دنیا داشته‌اند و در این راستا خدمات فنی - مهندسی ایران به ۶۵ کشور دنیا صادر می‌شود. طی روزهای اخیر نیز وزیر راه و شهرسازی، طی سخنانی صدور خدمات فنی و مهندسی و ایجاد اشتغال را از دستاوردهای مهم ساخت مسکن در کشورهای دنیا اعلام کرد و نتیجه ساخت و ساز مسکن در کشورهای نظیر ونزوئلا، عراق، ترکیه و دیگر کشورهای متقاضی را علاوه بر ارزیابی برای کشور، افتخاری ملی دانست. اما در شرایط فعلی که نوسان شدید نرخ ارز و اعمال تحریم از سوی کشورهای بیگانه، اقتصاد کشور را تحت تأثیر قرار داده است، به نظر می‌رسد که سپری کردن چنین بحرانی نیازمند تدابیر اندیشمندانه و اقدامات اساسی دولت است. در این زمینه نایب رئیس انجمن صدور خدمات فنی و مهندسی ایران، ضمن ابراز نگرانی از تأثیرات مخرب نوسان نرخ ارز گفت: اگر چه ما در وضعیت فعلی تابع سیاستهای دولت هستیم، اما مسلم است که دو نرخی بودن ارز باعث وارد آمدن صدمه به اقتصاد کشور می‌شود و برای جلوگیری از آثار مخرب آن، قیمت ارز حتماً باید تک نرخی شود.

فرامرز مفتخر در ادامه با بیان اینکه تحریم‌های اعمال شده، محدودیت چندانی برای صدور خدمات فنی و مهندسی به سایر کشور ایجاد نکرده است، گفت: اگر چه در زمینه ضمانتنامه‌های بانکی و تبادل ارز با مشکلاتی مواجهیم، اما در وضعیت کنونی امکان ارائه راهکاری سریع برای مقابله با تحریم‌ها وجود ندارد. وی با ترسیم آینده‌ای روشن از چشم‌انداز جایگاه صدور خدمات فنی و مهندسی در ۲۰ سال آینده، یکی از اقدامات ضروری در این راستا را برنامه‌ریزی‌های دقیق مسئولان کشوری دانست و گفت: سعی ما بر این است که در سال آینده نه تنها میزان صادرات خدمات فنی و مهندسی کاهش نیابد، بلکه در این راستا حتی افزایش هم داشته باشیم.

توان ۱۵ میلیارد دلاری و صادرات ۴ میلیون دلاری

مهندس مفتخر، لازمه افزایش صدور خدمات فنی و مهندسی را حمایت اقتصادی دولت دانست و افزود: با توجه به اینکه در بحث صادرات خدمات فنی - مهندسی، توان مهندسی کشور حدود ۱۵ میلیارد دلار است؛ هم‌اکنون تنها موفق به صادرات حدود ۴ میلیون دلار شده‌ایم که افزایش آن نیازمند حمایت‌های اقتصادی دولت است. نایب رئیس انجمن صدور خدمات فنی - مهندسی

نگاهی تحلیلی بر روندها و فرایندهای اقتصاد ایران در چشم انداز سال ۹۱

اشاره:

اگر بودجه را میزان درآمدها و هزینه‌های سالانه کشور در نظر بگیریم، از ارقام مندرج در آن می‌توان روندها و فرایندهای سیاستگذاری‌ها و برنامه‌ریزی‌های توسعه کشور را دریافت. بنابراین کاربرد شیوه‌های انقباضی و انبساطی در بودجه و نحوه و چگونگی میزان درآمدها به هزینه‌ها از جمله نشان‌دهنده تراز (عادی، مثبت و منفی) در بودجه است که می‌تواند آثار تورمی و یا ضد تورمی در اقتصاد داشته باشد. اصولاً بودجه‌های متعارف و متناسب را با شفافیت موجود در کلیه ارقام و ردیف‌های آن مورد سنجش و اندازه‌گیری قرار می‌دهند و از آن به عنوان پایه‌های اصلی تحلیلهای اقتصادی حتی در متغیرهای کلان استفاده می‌شود. در بررسی‌های بودجه با روش پیش‌بینی آقای دکتر فرشاد مؤمنی تحلیلی ارائه داده اند که به دلیل نکات علمی و آموزنده موجود در آن، عیناً به نقل از روزنامه جهان صنعت مورخ دهم اردیبهشت ماه سال جاری جهت اطلاع خوانندگان گرامی ماهنامه پیام آبادگران درج می‌شود.

یکی دیگر از مسایل مسکوت در لایحه بودجه تحریم‌هاست و بودجه‌طوری‌ارایه شده که گویی تحریم‌ها هیچ تاثیری روی درآمد و مخارج بودجه ندارند ضمن آنکه در مورد تولید نفت هم زیاده‌گویی قابل توجهی در آن مشاهده می‌شود. نکته مهم دیگری که از بودجه ۹۱ قابل استنباط است، این است که حتی از تجربه‌های سال‌های اخیر خود دولت هم استفاده‌ای نشده است. در این سند بندی وجود دارد که از مجلس خواسته شده به قاعده پیش‌بینی قیمت نفت به دولت اجازه داده شود هر قدر به این درآمدها اضافه شد تمامی این مازاد در همان سال ۹۱ خرج شود یعنی بی‌اعتنایی محض به پدیده نفرین منابع و خسارت‌هایی که از این ناحیه طی سال‌های اخیر به کشور وارد شده، در بند دیگری نیز از مجلس مجوز خواسته شده تا به هر دلیل اگر نرخ ارز گران‌تر شد همه اضافه درآمد ناشی از آن در همین سال خرج شود.

اینها، مثال‌ها و نمونه‌های متعدد دیگر از این قبیل؛ نشان می‌دهد همه نکات هشداردهنده درباره بلای منابع و آنچه بر سر اقتصاد ایران آمده هیچ پتانسیلی برای عبرت‌آموزی سیاست‌گذاران نداشته است و در کنار این‌گونه ملاحظات هر یک به تنهایی ارزش اعمال دقت و حساسیت شدید از سوی مجلس دارد. چهار نکته دیگر وجود دارد که به اختصار بیان می‌شود اما آنها هم هر کدام ارزش واکاوی مستقل و دقیق‌تر در تحقیقات دیگر برایشان قابل تصور است:

۱- طرح‌های عمرانی: تعداد طرح‌های عمرانی معوق ملی و منطقه‌ای در ایران بالغ بر چند ده هزار شده است (بیش از ۳۰ هزار) و این یکی از کانون‌های مهم آسیب‌پذیر کردن اقتصاد ایران و در زمره مهم‌ترین موانع توسعه ملی است. در گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس از این زاویه تصریح شده است که طی سال‌های ۱۳۹۰-۱۳۸۱، تاخیر در اتمام طرح‌های عمرانی چیزی حدود ۶۰ هزار میلیارد تومان به دولت و توسعه ملی اضافه هزینه تحمیل کرده است اگر بحث خود را در این زمینه فقط به سال ۱۳۹۰ محدود کنیم در قانون بودجه سال ۱۳۹۰ قرار بوده ۷۴۶

فرشاد مؤمنی کارشناس اقتصاد و عضو هیات علمی دانشگاه علامه طباطبایی مهم‌ترین مسایل روز اقتصاد ایران را در یادداشتی مورد بررسی قرار داده که به شرح زیر است:

بر اساس سند لایحه بودجه سال ۹۱ آنچه روشن است، کوچک‌ترین اهمیتی برای مهار و کنترل مشکلات ساختاری بودجه‌ریزی در ایران مشاهده نمی‌شود.

وقتی گفته می‌شود مشکلی ساختاری است یعنی مشکل ریشه‌های غیرشخصی دارد، درهم‌تنیدگی و پیچیدگی‌های آن زیاد بوده و در طول زمان استمرار داشته است. این مشکلات و تشدید آنها اختلال زیادی در فرایندهای تاثیرگذاری بودجه در فرآیند توسعه ایجاد می‌کند و تا حدود زیادی نقش آن را در توسعه ملی تخریب یا بلاثر می‌سازد.

استمرار همراه با شدت یافتن عدم شفافیت‌ها در بودجه ۹۱، نکته بعدی است که البته مقتضای یک اقتصاد رانتی و بقای آن عدم شفافیت است. به اعتباری می‌توان گفت گستره و عمق عدم شفافیت‌های موجود در بودجه ۹۱، آن را به یک سند بی‌ظنیر در این زمینه تبدیل کرده است. به عنوان مثال، در مورد طرز رفتار دولت در زمینه یارانه‌ها به کلی سندی مسکوت است و اعداد و ارقام اختصاص یافته به سازمان هدفمندی یارانه‌ها در حد هزینه‌های اداره خود این سازمان است. حجم ارقامی که سال گذشته از این بابت در بودجه وجود داشته و امسال وجود ندارد حدود ۵۴ هزار میلیارد تومان است و کمیسیون تلفیق مجلس هم گفته رقم مورد نظر اما پنهان شده توسط دولت فقط در این زمینه بالغ بر ۱۳۰ هزار میلیارد تومان است. در لایحه هدفمند کردن یارانه‌ها اصلاً بحثی از گام دوم وجود نداشته و دولت کاری که قرار بوده طی پنج سال انجام دهد را با یک شوک قیمتی یک‌باره انجام داده و حالا به دنبال گام دوم است. به همین خاطر همین فاصله وحشتناک بودجه واقعی دولت با آنچه در لایحه آمده که یک قلم ۱۳۰ هزار میلیارد تومانی را منعکس نکرده و مجدداً تعبیر بودجه صوری از سوی کارشناسان مرکز پژوهش‌ها در مورد این بودجه به کار رفته است، وجه دیگری از همان استمرار عدم شفافیت است.

طرح به اتمام برسد اما در لایحه بودجه ۹۱ برای ۶۵۲ طرح از طرح‌های یادشده باز هم بودجه در نظر گرفته و اعلام شده که این طرح‌ها در سال‌های پس از ۹۱ نیز همچنان نیاز به دریافت بودجه دارند بنابراین معلوم می‌شود در سال ۱۳۹۰، دولت تنها توانسته ۹۴ طرح را به اتمام برساند و کل توان دولت در اجرای پروژه‌های ملی را در همین حد نشان می‌دهد اما دولت باز هم در لایحه بودجه ۱۳۹۱ مشاهده می‌شود که ۴۳۶ طرح ملی جدید را معرفی کرده است یعنی دولت در این زمینه حتی واقعیت‌هایی را که خود در لایحه آورده را نیز نادیده گرفته و خلاف منطوق رفتار کرده است. فقط همین نکته که در سال ۹۰ به جای ۷۴۶ طرح، ۹۴ طرح تمام شده به قاعده قیمت‌های سال ۹۰، حدود ۱۳ هزار میلیارد تومان اضافه هزینه به نظام ملی تحمیل کرده و بدیهی است که تکرار این اشتباه فاحش در لایحه ۱۳۹۱ یعنی اینکه این قصه همچنان استمرار دارد.

یکی از کانون‌های حل مسایل اقتصادی ایران، پیدا کردن راه‌حلی برای پروژه‌های عمرانی معوق و مهار ناکارآمدی‌ها و بی‌انضباطی‌های دولت در این زمینه است.

۲- بودجه شرکت‌ها: بودجه شرکت دولتی سازمان هدفمندی که در سال ۹۰، حدود ۵۰۰ هزار میلیارد ریال بوده، در لایحه ۹۱ به ۳۱ میلیارد رسیده و گفته شده که رقم مورد نظر دولت که به صورت غیررسمی به مجلس گفته شده بالغ بر ۱۳۰ هزار میلیارد تومان است.

در لایحه بودجه سال ۹۰ ادعا شده بود که تعداد شرکت‌های زیان‌دیده در حد صفر است و گویی همه شرکت‌ها در حال سوددهی هستند. اما در راستای سیاست تشدید عدم شفافیت‌ها مشاهده شد که در ردیف‌های متفرقه منابعی برای جبران زیان این شرکت‌ها در نظر گرفته شده است.

در لایحه بودجه ۹۱ فقط اسم چهار شرکت زیانده درج شده و سایر شرکت‌های زیانده باز هم با همان تکنولوژی شناخته شده به‌طور صوری سودده ذکر شده‌اند. ریشه‌یابی دلایل اصرار دولت بر تداوم این شدت بخشی به عدم شفافیت‌ها می‌تواند از مسایل مهم دیگری رمزگشایی کند. در قانون بودجه ۹۰ منابع حاصل از واگذاری ۲۹۰ هزار میلیارد ریال در ردیف‌های بودجه و ۱۳۹۸۰۰ میلیارد ریال در احکام بودجه است که در مجموع حدود ۴۳۰ هزار میلیارد ریال می‌شوند. اما گزارش عملکرد ۹ ماهه دولت در این زمینه چیزی حدود ۳۹ هزار میلیارد یعنی کمتر از ۱۰ درصد کل را به عنوان عملکرد نشان می‌دهد. رشد دریافتی‌های شرکت‌های دولتی از محل بودجه عمومی بابت کمک زیان شرکت‌های دولتی و اجرای طرح‌های عمرانی آنها در سال ۹۱، نسبت به سال ۹۰ به ترتیب ۳۸ و ۲۹ درصد است. توجه به رشد زیانده‌های شرکت‌های دولتی مساله بسیار مهمی است که نیاز به تحلیل مستقلی دارد.

نکته مهم دیگر این است که بر اساس لایحه بودجه ۱۳۹۱، مجموع رقم وام‌های داخلی و خارجی شرکت‌های دولتی حدود ۶۱۰ هزار میلیارد ریال است که نسبت به لایحه بودجه ۹۰ حدود ۱۱۴ هزار میلیارد ریال بیشتر است. اما رشد تسهیلات و وام بانکی در نظر گرفته شده برای اینها نسبت به سال قبل ۹۹ درصد افزایش یافته که در کنار انبوه ملاحظات مربوط به سوءتدبیر دولت و مداخله‌های فاجعه‌آفرین در آنها به معنای از میدان به در شدن بخش خصوصی هم هست و از این ناحیه نیازمند بحث و تعمق به مراتب بیشتری خواهد بود.

۳- در فاصله سال‌های ۱۳۸۵ تا دی‌ماه سال ۱۳۹۰، مجموع واگذاری‌های سهام شرکت‌های دولتی بیش از ۸۵ هزار میلیارد تومان شده و این در حالی است که در دوره ۱۶ سال پیش از آن فقط کمتر از سه هزار میلیارد تومان واگذاری داشته‌ایم اما با وجود این افراط در واگذاری رشد اندازه دولت بسیار شدیدتر از دو دولت قبلی است.

۴- در سال‌های جنگ همواره سهم بودجه عمومی بیشتر از بودجه شرکت‌های دولتی بوده است و پس از آن با وجود خصوصی‌سازی‌های گسترده همواره سهم بودجه شرکت‌ها از بودجه کل افزایش و سهم بودجه عمومی کاهش یافته است به طوری که طی سال‌های اخیر نسبت سهم آن دو به ترتیب به حدود ۷۰ در برابر ۳۰ درصد رسیده است. هر قدر سهم بودجه عمومی بیشتر باشد نشان‌دهنده اهتمام دولت به امور زیربنایی و ارتقای سرمایه‌های انسانی است و این جای شگفتی و سوال دارد که چرا در دوره پس از جنگ اهتمام دولت در این زمینه تحت‌الشعاع اشتباهی سیری‌ناپذیر برای افزایش تصدی‌گری بوده و این کارها با شعار و عمل آزادسازی و خصوصی‌سازی همراه بوده است.

از منظر اقتصاد سیاسی یک علت این مساله می‌تواند این باشد که به‌طور نسبی کنترل و نظارت روی بودجه شرکت‌ها بسیار کمتر از بودجه عمومی است و این روند می‌تواند با زمینه‌های فساد و عدم شفافیت رابطه داشته باشد.

۵- نکته مهم دیگر مساله بحران بدهی‌های دولت است. در سند لایحه بودجه ۹۱ پیش‌بینی شده که فقط در سال ۱۳۹۱، حدود ۱۶۲ هزار میلیارد تومان بر حجم بدهی‌های دولت افزوده شود و این افزایش از کانال‌های انتشار اوراق مشارکت در یک ابعاد بی‌سابقه، استقراض از شبکه بانکی داخلی و وام‌های خارجی صورت گرفته است.

توجه به رقم حیرت‌انگیز مزبور به خوبی نشان می‌دهد که طی سال‌های اخیر دولت یک ساختار مالی‌ای ایجاد کرده که برای گذران امور خود در سال ۹۱ میزان وامی که نیاز دارد ۲/۴ برابر کل سهم درآمدهای نفتی در بودجه عمومی دولت است و این وام‌ها یعنی وجود یک اراده جدی برای پیش‌خور کردن درآمدهای آتی و گروگانگیری دولت‌های بعدی با وجود همه عدم شفافیت‌هایی که اعداد و ارقام لایحه بودجه از آن در رنج است، همین چیزی که در سند مزبور انعکاس یافته گویای بسیاری از مسایل است و امیدوارم نمایندگان محترم مجلس به این مساله در حد اهمیت آن به صورت جدی توجه کنند. در ادبیات اقتصاد سیاسی مفهومی تحت عنوان گروگانگیری دولت بعدی وجود دارد و آنجا با موازین مشخصی بحث می‌شود که دولت‌هایی که اواخر دوران مسوولیت خود را سپری می‌کنند از منظر رفتارهای مالی باید تحت نظارت بیشتری باشند چرا که ممکن است از طریق افراط در رویه‌های انبساط مالی علاوه بر وارد آوردن خسارت‌های جدی به اقتصاد ملی، تعهدات غیرمتعارفی به دولت بعد از خود تحمیل کنند که از منظر عدالت و اخلاق و کارآیی اقتصاد ملی هیچ ضرورت و توجیهی ندارند. در جمع‌بندی از مباحث مطرح شده و به منظور ارایه یک تصویر از فضای کلان اقتصاد ایران در سال ۹۱، باید گفت همه کارشناسان و مسوولانی که در این مدت درباره تصویر کلان اقتصاد ایران در سال ۱۳۹۱ بحثی ارایه کرده‌اند روی این مساله اتفاق نظر دارند که ایران با تشدید روندهای رکود تورمی مواجه خواهد بود.

فعالان بخش خصوصی و نمایندگان اتاق‌های بازرگانی مطرح کردند

نگرانی از اجرای فاز دوم هدفمندی یارانه‌ها

اشاره:

هدفمندی یارانه‌ها به عنوان یکی از عوامل مؤثر در روند ورود به سازمان تجارت جهانی و از الزامات آن می‌باشد. ایران پس از ۲۳ بار تقاضا برای عضویت به عنوان عضو ناظر در این سازمان پذیرفته شد و برای عضویت رسمی در آن لااقل به ۸ سال زمان نیاز است که حدود ۱۲۶ عامل اقتصادی ایران متناسب با استانداردهای WTO (سازمان تجارت جهانی) تغییر یابد و کشورهای بررسی کننده پرونده عضویت ایران این قبیل متناسب‌سازی‌ها را بپذیرند. از جمله رسیدن قیمت‌های ایران به سطح قیمت‌های جهانی در بسیاری از کالا و خدمات با حذف یارانه‌ها می‌باشد. در این میان حامل‌های انرژی از جمله اموری است که باید در برنامه‌ریزی‌های استانداردسازی مورد توجه ویژه قرار گیرد. بالطبع رساندن قیمت‌های حامل‌های انرژی بخش صنعت به قیمت‌های جهانی، این بخش را شدیداً تهدید می‌کند و چنانچه تمهیدات در این زمینه اندیشیده نشود احتمال کاهش تولید و افزایش بیکاری در صنعت وجود دارد. در این زمینه فعالان بخش خصوصی و نمایندگان اتاق‌های بازرگانی نگرانی‌هایی را ابراز کرده‌اند که به نقل از روزنامه دنیای اقتصاد مورخ ۹۱/۲/۲۰ درج می‌شود.

تولید اختصاص داده و نحوه صرف آن را نیز به صورت وجوه اداره شده و تسهیلات بانکی مشخص کرده است. جمع‌های ضمن بیان این نکته که وجوه اداره شده در بخش تولید شامل مالیات‌ها و تامین اجتماعی است، اعلام کرد: هیچ‌کدام از وجوه این دو بخش داده نشد و هیچ‌کدام یک ریال کاهش پیدا نکرد. وی ادامه داد: در بحث تسهیلات بانکی هم تنها به بعضی از واحدهایی که در قبال انرژی اثرپذیر بودند، کارت اعتباری در قالب وام به آنها داده شد تا با این روش، بانک مابه‌التفاوت انرژی را به صورت وام بپردازد و از ماه بعد اقساطش را با ۴ درصد سود دریافت کند. در صورتی که اگر کسی توانش را داشته باشد، از همان ماه اول پرداخت می‌کند.

فاز دوم با حساسیت بیشتری اجرا شود

اما به اعتقاد محسن چمن‌آرا، بحث موجود در هدفمندی این است که یارانه‌ها منطقی شوند. وی در همین زمینه گفت: هدفمندی

اجرای فاز دوم هدفمندی یارانه‌ها از منظر فعالان اقتصادی مبهم و نگران‌کننده شده است. نبود آمار و اطلاعات علمی و کارشناسانه از نتایج اجرای فاز اول و اعلام غیررسمی و شفاهی بعضی جهت‌گیری‌های مورد نظر دولت در فاز دوم و ابهامات قانونی که توسط نمایندگان مجلس مطرح می‌شود، بیش از پیش به این نگرانی‌ها دامن می‌زند.

به گزارش روابط عمومی اتاق ایران، علی‌اصغر جمعه‌ای، رئیس اتاق سمنان با تاکید بر این مساله که دولت نمی‌گوید که همه بخش‌ها آماده‌اند، آمادگی یک مساله است و توان اجرا یک مساله دیگر، گفت: بخش خصوصی آماده است تا هر چه را که به مصلحت مملکت است، انجام دهد، اما ما اکنون اجرای فاز دوم هدفمندی یارانه‌ها در بخش تولید را به مصلحت نمی‌دانیم. وی با بیان این مطلب که بیش از ۸۰ درصد ماده هشت قانون هدفمندکردن یارانه‌ها در بخش تولید عملیاتی نشده، افزود: این ماده، ۳۰ درصد درآمد حاصل از هدفمندی یارانه‌ها را به بخش

کار بزرگی است و حساسیت مربوط به خود را دارد و با توجه به مشکلات ناشی از تورم بالای موجود در کشور باید با ظرافت خاصی به آن نگاه شود. وی ادامه داد: بهتر بود به جای نقدی بودن یارانه‌ها تمهیدات دیگری اندیشیده می‌شد و حیف است که این پول به صورت نقدی به جامعه بیاید چرا که راه‌های بهتری برای هدفمند کردن یارانه‌ها وجود دارد. چمن آرا یادآور شد: زحماتی کشیده شده، اما بیشتر باید روی آن بحث و بررسی صورت بگیرد، به ویژه مرحله دوم باید با حساسیت بیشتری کار شود.

حرکت به سمت سقوط

محسن حاجی‌بابا، دیگر عضو هیات نمایندگان اتاق ایران نیز در خصوص هدفمندی توضیح داد: اصل این است که باید هزینه‌ها و ارقام ما واقعی شود، این یک حرکت اساسی برای کشور بوده و من آن را قبول دارم و باید انجام شود، اما روش آن را قبول ندارم. وی بر این باور است که با این روش ادامه دادن و این نحوه پول دادن و تامین منابع، به سمت رشد حرکت نمی‌کنیم. حاجی‌بابا افزود: در نتیجه وقتی فاز اول آن با چنین مشکلاتی روبه‌رو است، فاز دوم آن نیز نمی‌تواند مورد تایید هر آنکه دستی در اقتصاد دارد، باشد و من به این اعتقادی ندارم که درآمد نفت بین مردم تقسیم بشود، اما ارقام باید واقعی شوند.

فاز اول هدفمندی هنوز ارزیابی نشده

مجیدرضا حریری، رییس کمیسیون مدیریت واردات اتاق ایران هم اسم این طرح را هدفمند کردن یارانه‌ها نمی‌گذارد و می‌گوید: این حذف سوبسید از اقتصاد است که بسیار قابل احترام و صحیح بوده و من به شدت از آن حمایت می‌کنم. وی در همین زمینه توضیح داد: هدفمند کردن به معنای جبران و تامین مسائل و مشکلات اقشار آسیب‌پذیر است که در همه جای دنیا هم صورت می‌گیرد، حتی در اقتصادهای کاپیتالیستی نیز حقوق بیکاری،

بیمه اجتماعی و آموزش مجانی برای اینکه حداقل رفاه ایجاد شود، وجود دارد. حریری ادامه داد: متأسفانه این اتفاقات در کشور ما صورت نمی‌گیرد. در اینجا ما شکل یارانه را تغییر دادیم و آن را به صورت مساوی بین مردم تقسیم می‌کنیم؛ به همین دلیل من اسم این طرح را هدفمندی نمی‌گذارم. حریری در خصوص فاز دوم هدفمندی یارانه‌ها عنوان کرد: تا زمانی که فاز اول هدفمندی ارزیابی نشده است، چرا باید به سراغ فاز دوم آن برویم؟ به‌طور کلی برای چه یک حرکت را فاز بندی می‌کنند؟ برای اینکه توانایی کامل برای اجرای آن را ندارند و می‌خواهند مرحله به مرحله آن را ارزیابی کنند، ولی من ندیدم که چنین ارزیابی در خصوص فاز اول هدفمندی صورت گیرد.

زیرساخت‌ها فراهم شود

اما به اعتقاد محمود دودانگه، دیگر عضو هیات نمایندگان اتاق ایران، معاون برنامه‌ریزی و امور اقتصادی وزارت صنعت و معدن و تجارت، ساختار اقتصاد کشور، نفتی و رانتهی بوده و باید کاری کنیم که این ناکارآمدی‌ها از بین برود. وی بر این باور است که در ۵۰ سال گذشته سرمایه‌گذاری همواره کاهش یافته و بهره‌وری کافی را نداشته و ما هیچ‌وقت بهره‌برداری مناسبی از سرمایه‌گذاری‌مان نداشته‌ایم. دودانگه در خصوص هدفمندی تصریح کرد: هدفمندی یارانه‌ها به نوعی به بازتعریف اقتصاد کشور برمی‌گردد و تصمیم بسیار مبارکی است. وی با بیان این مطلب که بخش خصوصی هم در مرحله اول خیلی خوب کمک کرده، عنوان کرد: ما ناچار و ناگزیریم که این مسیر را دنبال کنیم، در غیر این صورت آیندگان به ما معترض خواهند بود که چرا منابعی که باید برای نسل‌های بعدی حفظ شود، صرف ناکارآمدی‌ها شده است. دودانگه افزود: بنابراین دولت و بخش خصوصی باید از این روند حمایت کنند با فراهم کردن زیرساخت‌ها، ساختار اقتصاد کشور را هدایت کنند و مراحل مختلف هدفمندی اجرا شود؛ زیرا این یک تصمیم ملی است. وی با بیان این مطلب که دولت در فاز اول به‌طور گسترده تلاش کرد که به بخش خصوصی کمک کند و در فاز دوم هم

محسن چمن آرا:

هدفمندی کار بزرگی است و حساسیت مربوط به خود را دارد و با توجه به مشکلات ناشی از تورم بالای موجود در کشور باید با ظرافت خاصی به آن نگاه شود. تمهیدات دیگری اندیشیده می‌شد و حیف است که این پول به صورت نقدی به جامعه بیاید چرا که راه‌های بهتری برای هدفمند کردن یارانه‌ها وجود دارد.

باید از ظرفیت‌های موجود برای کمک به بخش خصوصی استفاده کند، ادامه داد: به‌طور مثال ممکن است بخشی از ظرفیت صندوق توسعه ملی به کمک هدفمندی یارانه‌ها و اجرای مناسب آن بیاید تا ساختار تولیدی و صنعتی کشور که انرژی بر است به سمت بهینه‌سازی انرژی حرکت کند و اجرای بهتر هدفمندی را تسهیل کند. وی در پایان توضیح داد: هر چند که دولت می‌تواند به اجرایی شدن این قانون کمک کند، اما اگر تصور کنیم همه شرایط باید آماده و مهیا باشد تا مرحله دوم این قانون اجرا شود، این امکان هیچ‌وقت فراهم نخواهد شد.

هدفمندی پروژه بسیار خوبی است که در موقعیت بسیار بدی انجام شد و باید در زمانی انجام می‌شد که مشکلات تحریم را نداشته باشیم. خیلی خوب بود که از دوران آقای هاشمی رفسنجانی شروع می‌شد. مروج حسینی افزود: یارانه مانند بهمنی است که هر چه پایین‌تر می‌آید بزرگ‌تر و سنگین‌تر می‌شود و وقتی جلوی آن می‌ایستید، قدرت تخریبش بیشتر می‌شود. وی اشکال دیگر اجرای هدفمندی را این دانست که قرار بود تغییر و تحولات با شیب ملایم پنج ساله انجام شود، اما اکنون معلوم نیست چند ساله است. به اعتقاد مروج مساله مهم دیگر این است که سهم صنعت داده نشد. وی بیان کرد: شما به عنوان مصرف‌کننده می‌توانید موفقیت هدفمندی را در کیفیت نان ارزیابی کنید. مروج نیز مانند حریری معتقد است که عنوان هدفمندی یارانه‌ها غلط بوده و این کار در حقیقت حذف است و نه هدفمندی.

وی در خصوص اجرای فاز دوم هدفمندی یادآور شد: ما نمی‌دانیم بخش دوم یارانه‌ها چیست. در بخش اول باید بودجه‌ای به تولید و صنعت اختصاص می‌یافت که نیافت و به جای ۵۰ درصدی هم که قرار بود به مردم داده شود، ۱۰۰ درصد به مردم داده شده و کم هم آمده است.

هدفمندی و تجربه کشورهای دیگر

اما به اعتقاد «سیده فاطمه مقیمی» هدفمندی یارانه‌ها کار بسیار درستی بود. این عضو هیات نمایندگان اتاق تهران

گفت: به هر حال در تمام کشورهایی که این طرح را اجرایی کرده‌اند، نقاط ضعف و قوت آن مشخص شده است و ما هم می‌توانستیم از همان تجربیات استفاده کنیم، اما بسیار عجولانه تصمیم گرفته شد.

وی افزود: شاید بهتر بود که در این مقطع زمانی با این سرعت اجرا نمی‌شد، اما اکنون که خروجی مرحله اول را دیده‌ایم، دیگر نباید به اجرای آن تحت این شرایط ادامه داد. به نظر من باید توجه کرد که چه فشار اقتصادی‌ای به مردم می‌آید. گمان نمی‌کنم که با پرداخت یارانه‌های نقدی هزینه‌ها و مابه‌التفاوت هزینه تحمیل شده به مردم در اثر اجرای هدفمندی، پوشش داده شده باشد.

افزایش مشکلات با اجرای فاز دوم هدفمندی

محمد حسین روشنک، عضو هیات نمایندگان اتاق ایران و مشهد نیز معتقد است که فاز اول هدفمندی نیز به درستی اجرا نشده است. به نظر وی، برای هدفمندی یارانه‌ها یا اصلاح ساختار اقتصادی کشور چاره‌ای جز تحول نداریم. وی این را هم گفت: آن چیزی که در مجلس شورای اسلامی تصویب شد، بسیار قانون خوب و حساب شده‌ای بود، اما اقدامی که دولت در فاز یک انجام داد که تولید و تجارت را به‌طور کلی ندید و قانون را به آن شکلی که باید اجرا می‌شد، اجرا نکرد، یک اشکال بزرگ بود. روشنک افزود: از آنجایی که این اشکال در اجرای فاز یک بود به نظر من تا آن اشکالات برطرف نشده اجرای فاز دوم فایده‌ای ندارد و تنها بر مشکلات می‌افزاید.

نگاه دولت در اجرای هدفمندی دستوری است

حمیدرضا صالحی، عضو هیات نمایندگان اتاق ایران و دبیر و عضو هیات‌مدیره سندیکای صنعت برق ایران نیز با نگاه منتقدانه خود به اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها، بر این باور است که در فاز اول هدفمندی، وعده‌های دولت مانند یارانه صنایع اجرایی نشد و قدرت خرید مردم افزایش پیدا نکرد. وی هدفمندی را یک جراحی بزرگ در اقتصاد کشور عنوان کرد و گفت: اما این جراحی باید توسط یک تیم پزشکی و جراحان خیلی قوی و با رعایت الزامات انجام می‌شد،

به‌عنوان مثال باید حقوق‌ها هم همراه با بالا رفتن هزینه‌ها افزایش پیدا می‌کرد. صالحی افزود: کشورهای دیگری مانند ترکیه که این کار را کرده‌اند، الزامات لازم را نیز رعایت کرده‌اند. این کشور با وجود نداشتن نفت یا درآمد آنچنانی حقوق‌ها را پله‌پله و به تناسب بالا برد تا مردم قدرت خرید داشته باشند و اکنون می‌بینیم که کارمندان ترکیه نیز از بسیاری حقوق‌ها و شرایط دیگران برخوردارند. وی با بیان این مطلب که نگاه دولت نگاهی دیکته‌ای و از بالا به پایین است، تصریح کرد: «این در حالی است که اقتصاد یک علم بوده و دیکته‌بردار نیست. در ابتدا باید این موضوع را جا بیندازیم. هنوز بسیاری از اهالی دولت به اینکه اقتصاد یک

محمد مروج حسینی:
ما نمی‌دانیم بخش دوم یارانه‌ها چیست. در بخش اول باید بودجه‌ای به تولید و صنعت اختصاص می‌یافت که نیافت و به جای ۵۰ درصدی هم که قرار بود به مردم داده شود، ۱۰۰ درصد به مردم داده شده و کم هم آمده است.

علم است، اعتقادی ندارند. صالحی در پایان تاکید کرد: خیلی از واحدهایی که نتوانستند هزینه‌های خود را تامین کنند، تعطیل کردند و به خارج از کشور رفتند یا کار خود را به واردات تغییر دادند.

پروژه‌های خوب، زمان‌بد!

محمد مروج حسینی، عضو هیات نمایندگان اتاق ایران و عضو هیات رییس‌اتاق کاشان هم با انتقاد از روند اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها، گفت: پیش از شروع هدفمندی در مصاحبه‌ای پیش‌بینی کردم که هدفمندی یارانه‌ها یا اجرا نمی‌شود یا مجبور خواهند شد متوقفش کنند و اکنون نیز به همین جا رسیده است. وی ادامه داد:

عضو هیأت رئیسه انجمن شرکت‌های ساختمانی: ۴۲۰ هزار واحد مسکونی در بافت فرسوده ۵۰ شهر ایران ساخته می‌شود

با توجه به این که در ۵۰ شهر ایران حدود ۷۲ هزار هکتار مساحت بافت فرسوده محاسبه شده است بخش خصوصی طی ۱۰ سال آینده ۴۲۰ هزار واحد مسکونی در این بافت‌ها می‌سازد. مهندس جواد خوانساری - عضو هیأت‌رئیس انجمن شرکت‌های

ساختمانی - در گفتگو با خبرگزاری ایسنا، با بیان این که بازسازی ۷۲ هزار هکتار مساحت بافت فرسوده از برنامه‌های این شرکت است، اظهار کرد: در طی نشست با معاون وزیر راه و شهرسازی قرار است بافت فرسوده حدود ۵۰ شهر کشور مورد بازسازی قرار گیرد. وی ادامه داد: بر این اساس ظرف ۱۰ سال آینده حدود ۷۲ هزار هکتار بافت فرسوده کشور که بر طبق آن سالانه ۴۲۰ هزار واحد مسکونی نوسازی می‌شود. خوانساری با بیان این که شرکت عمران و بهسازی شهری ایران قرار است چارچوب‌ها و اطلاعات بافت فرسوده این ۵۰ شهر را در اختیار بخش خصوصی قرار دهد، گفت: در نوسازی این بافت‌های فرسوده باید چندین قطعه به صورت تجمیع یافته مورد ساخت و ساز قرار گیرد لذا باید اطلاعات جامع از زمین‌ها قبل از آغاز کار در اختیار ما قرار گیرد. عضو هیأت‌رئیس انجمن شرکت‌های ساختمانی بیان کرد: در طی روندسازی قطعات تاسیسات زیربنایی این بافت‌ها تغییر می‌کند لذا شرکت مادر تخصصی عمران بهسازی شهری ایران قرار است اطلاعات جامعی را از این بافت‌ها طی ۱۰ روز آینده در اختیار ما قرار دهد. وی با تأکید بر این که بدون مطالعه قبلی امکان شروع کردن این پروژه نیست، تصریح کرد: معاون وزیر راه و شهرسازی تعهد کرده است اطلاعات کافی را در اختیار ما قرار دهد و انجمن شرکت‌های ساختمانی نیز براساس امکاناتی که دولت برای ساخت و ساز در اختیار بخش خصوصی مثل جواز و وام قرار می‌دهد، برنامه ریزی و کار را شروع کنیم. خوانساری در پایان گفت: پیش از این، مذاکراتی در این زمینه با شهرداریها داشتیم و در طی جلسه‌ای با کیان‌پور معاون وزیر، ساخت ۴۲۰ هزار واحد مسکونی در بافت‌های فرسوده ۵۰ شهر ایران مورد بحث و گفتگو قرار گرفته است.

رئیس سازمان نظام مهندسی اعلام کرد تخلف ۲ درصدی در ساخت و سازهای کشور

رئیس سازمان نظام مهندسی در حالیکه تفاهنامه پیاده‌سازی نظام جامع بیمه‌های تخصصی مهندسی ساختمان و شهرسازی را با بیمه مرکزی و بیمه ایران امضاء می‌کرد، گفت: در دو درصد ساخت و سازهای کشور تخلف صورت می‌گیرد. سیدمهدی هاشمی در مراسم امضای تفاهنامه پیاده‌سازی نظام جامع بیمه‌های تخصصی مهندسی ساختمان و شهرسازی در گفتگو

با خبرگزاری فارس افزود: ۱۶ سال است که اجرای قانون نظام مهندسی ساختمان از سوی مجلس مصوب شده اما عملیاتی نشده است. وی ادامه داد: با امضای تفاهنامه‌ای که امروز میان سازمان نظام مهندسی، بیمه مرکزی و بیمه ایران امضاء می‌شود ساختمان‌های دارای بیمه‌نامه تا ۱۰ سال در مقابل حوادث بیمه خواهند بود. وی با بیان این که هدف این تفاهنامه تامین منافع مردم و ارتقای کیفیت ساخت و ساز است، گفت: امروز دیگر بیمه یک موضوع تشریفاتی نیست بلکه در بخش‌هایی بیمه اجباری شده و حتی در مورد ساختمان نیز ایده اصلی همین بوده است.

زمان بهره‌برداری از سد گتوند

وزیر نیرو از آغاز بهره‌برداری از سد گتوند در روز سوم خردادماه سال جاری خبر داد. مجید نامجو در نشست مشترک مدیران وزارت نیرو با رئیس و اعضای کمیسیون کشاورزی مجلس شورای اسلامی، در گفتگو با پایگاه خبری وزارت نیرو گفت: سد بزرگ گتوند در یک ماه آینده به بهره‌برداری می‌رسد. وی، استفاده ۱۲ هزار میلیارد ریالی از مواد ۱۰ و ۱۲ قانون بودجه را از جمله این دستاوردها بویژه در بخش تامین آب کشاورزی عنوان کرد و گفت: در سال گذشته همچنین حدود پنج هزار میلیارد ریال از ظرفیت ماده ۳۶ قانون بودجه برای سد گتوند به منظور تهاوت با قرارگاه خاتم‌الانبیاء استفاده شد که این دستاوردها با همکاری و تعامل وزارت نیرو با نمایندگان مجلس حاصل شده است. وی سپس فروش گسترده اوراق مشارکت به منظور تامین منابع مالی پروژه‌های صنعت آب و برق را به عنوان یکی از فعالیت‌های ویژه وزارت نیرو در سال گذشته خواند و گفت: پارسال در مجموع بیش از ۲۰ هزار میلیارد ریال اوراق مشارکت در بخش آب در وزارت نیرو به فروش رسید. وزیر نیرو به مصوبه خوب بند دو قانون بودجه در سال گذشته اشاره کرد و گفت: مازاد درآمدهای نفتی کمک زیادی به بخش آب کشور کرده است و بیش از دو هزار روستا با همین کمک آبرسانی شد. وزیر نیرو در ادامه از آغاز عملیات اجرایی سد بختیاری در آینده نزدیک به عنوان یکی از طرح‌های بزرگ در سال جاری یاد کرد و گفت: استفاده از ماده ۳۳ به صورت در اختیار گذاشتن اموال در اختیار وزارت نیرو با پیمانکار راه تامین منابع مالی این طرح بزرگ است. به گفته وی، در زمان کنونی بسته‌ای با بیش از ۱۰ میلیارد دلار اعتبار با چینی‌ها توافق شده است تا از فاینانس چین استفاده و شبکه‌های آبیاری و زهکشی پایین سدها انجام شود و رئیس جمهوری نیز به شدت در حال پیگیری این موضوع است.

یک کارشناس با اشاره به طرح ویژه مسکن:

به جای توسعه محدوده شهر از ظرفیت بافت فرسوده استفاده شود

یک کارشناس مسکن با اشاره به اینکه بهتر است دولت برای حل مشکل مسکن از ظرفیت‌های بافت فرسوده استفاده کند، گفت: اکنون استان تهران به یک میلیون واحد مسکونی برای تامین تقاضاهای موجود نیاز دارد این در حالی است که حدود

ساخت مسکن‌های ۱۵ طبقه‌ای در تهران

رئیس اتحادیه کشوری مشاوران املاک با بیان این که واحدهای مسکونی در طرح ویژه مسکن در ساختمان‌های ۱۵ طبقه احداث می‌شود، گفت: قیمت این واحدها ۳۰ الی ۴۰ درصد پایین‌تر از قیمت واحدهای مسکونی موجود در آن منطقه خواهد بود. به گزارش کارآمدنیوز، مصطفی قلی‌خسروی با بیان این که طرح ویژه مسکن در تکمیل طرح مسکن مهر، مسکن خود مالک و بافت فرسوده اجرا می‌شود، اظهار کرد: این طرح برای اقشاری غیر از متقاضیان مسکن مهر در کلانشهرها اجرا می‌شود. رئیس اتحادیه کشوری مشاوران املاک در ادامه با بیان این که ساماندهی معاملات املاک و مستغلات را نیز پیگیری می‌کنیم، اضافه کرد: مسکن ویژه در ساختمان‌های ۱۵ طبقه با امکاناتی بیش از مسکن مهر ساخته می‌شود، تا نیاز سایر دهک‌های جامعه در بخش مسکن را برآورده کند. وی با اشاره به این که این واحدهای مسکونی در مناطق حکیمیه، چیتگر و اکباتان ساخته می‌شود، تصریح کرد: قیمت این واحدها ۳۰ الی ۴۰ درصد پایین‌تر از قیمت واحدهای مسکونی موجود در آن منطقه خواهد بود. خسروی در ادامه به تاثیر اجرای این طرح بر کاهش قیمت‌ها اشاره و اظهار کرد: با افزایش عرضه در پی تحویل واحدهای مسکن مهر قیمت اجاره بها در سال جاری افزایش پیدا نمی‌کند.

معاون وزیر راه خبر داد

تکمیل بزرگراه سیرجان بندرعباس تا پایان سال

مدیرعامل شرکت ساخت با اشاره به تکمیل ۲۵۴ کیلومتر از پروژه ۳۲۴ کیلومتری بزرگراه سیرجان-بندرعباس، از تکمیل ۷۰ کیلومتر باقی‌مانده تا پایان سال خبر داد و گفت: سالانه ۲۰ میلیارد تومان به این پروژه تزریق شده است. سید احمد صادقی در گفتگو با خبرگزاری فارس درباره عملیات اجرایی احداث بزرگراه سیرجان - بندرعباس اظهار داشت: این مسیر بزرگراهی تا قبل از دولت نهم همان جاده‌ای بود که پیش از انقلاب ساخته شده و دارای عرض ۹ متر و یک باند رفت و یک باند برگشت بود. وی ادامه داد: از سال ۱۳۸۴ که سفر استانی دولت آغاز شد، دولت مصوب کرد که این مسیر به بزرگراه تبدیل شده و ظرف ۴ سال ساخته شود. صادقی ادامه داد: قبل از مصوبه دولت، تبدیل این راه اصلی به بزرگراه سالی یک تا دو میلیارد تومان اعتبار داشت اما پس از آن مصوبه، سالانه بیش از ۲۰ میلیارد تومان به این پروژه اختصاص پیدا کرد. مدیرعامل شرکت ساخت و توسعه زیربنای حمل و نقل با اشاره به اینکه طول پروژه ۳۲۴ کیلومتر است، یادآور شد: تاکنون ۲۵۴ کیلومتر از این محور در قطعات مختلف به صورت بزرگراه ساخته شده و نزدیک به ۷۰ کیلومتر آن باقی مانده است. معاون وزیر راه و شهرسازی با بیان اینکه بیش از ۲۰۰ کیلومتر این پروژه در حوزه استان هرمزگان و بقیه در حوزه استان کرمان است، تأکید کرد: این ۷۰ کیلومتر باقی‌مانده در قالب چند قطعه در حال انجام است و حداکثر تا پایان سال جاری به بزرگراه تبدیل خواهد شد.

۳۰۰ هزار واحد مسکونی خالی از سکنه در داخل تهران نیز موجود است. در گفتگو با خبرگزاری ایسنا، احمدرضا سرحدی با اشاره به این که طرح ویژه مسکن در حد یک پیشنهاد است و به مرحله اجرا نرسیده است، اظهار کرد: اگر دولت بنا دارد برای حل مشکل کمبود مسکن در کلانشهرها اقدام به تولید مسکن کند بهتر است از ظرفیت موجود در بافت‌های فرسوده استفاده کند. وی با اشاره به این که دهها هزار هکتار بافت فرسوده در کلان‌شهرها وجود دارد، اضافه کرد: دولت می‌تواند با در نظر گرفتن طرح آمایش سرزمین در بافت‌های فرسوده اقدام به تولید واحدهای مسکونی کند. سرحدی در ادامه با بیان این که هرگونه توسعه محدوده شهرها نامعقول و نامطلوب است و عواقب گرانی خواهد داشت، گفت: بافت‌های فرسوده هم از نظر فیزیکی و هم اجتماعی مشکلاتی را ایجاد کرده است اما دولت تمایل ندارد روی بافت‌های فرسوده سرمایه‌گذاری کند این در حالی است که نوسازی این بافت از هر نظر به نفع جامعه و اقتصاد کلان است.

نخستین همایش ملی مهندسی تخریب در صنعت

ساختمان

عملیات تخریب در بسیاری از فعالیتهای ساختمانی به عنوان اولین و حساس‌ترین بخش از عملیات اجرایی می‌باشد. متأسفانه طی سالهای اخیر آمار حوادث صنعت ساختمان در کشور نمایانگر آنست که تخریب‌های غیر اصولی، تبعات و آسیب‌های جانی و مالی سنگینی را به همراه داشته است. مساله قابل تأمل اینجاست که حوادث مذکور در تخریب ساختمانهای یک یا چند طبقه، بروز نموده‌اند و در آینده‌ای نزدیک، عمر مفید ساختمانها با تعداد طبقات بیشتر و حتی با اسکلت‌های سازه‌ای گوناگون رو به پایان بوده، که در صورت عدم آمادگی، چاره‌اندیشی و پیش‌بینی تمهیدات لازم در این زمینه، صنعت ساختمان با چالشی اساسی رو به رو خواهد شد. نخستین همایش ملی مهندسی تخریب در صنعت ساختمان، در تاریخ ۲۵ خردادماه ۱۳۹۱ در محل دانشگاه صنعتی امیرکبیر با هدف تقویت رویکرد و نگرش مهندسی و مدیریتی به تخریب و آسیب شناسی وضع موجود و ارائه راهکارهای علمی، کاربردی و اجرایی برگزار خواهد شد.

اولین کنفرانس ملی صنعت بتن

اولین کنفرانس ملی صنعت بتن ۴ و ۵ خرداد ماه ۱۳۹۱ توسط مرکز بین‌المللی علوم و تکنولوژی پیشرفته و علوم محیطی در شهر کرمان برگزار می‌شود. محورهای همایش عبارتند از: تعمیر، تقویت و بهسازی لرزه‌ای سازه‌های بتنی، طراحی و اجرای سازه‌های بتنی، فناوریهای نوین در صنعت بتن، افزودنی‌ها و مواد کمکی در صنعت بتن، دوام بتن و توسعه پایدار، تولید و کاربرد سنگدانه‌ها در بتن، انواع سیمان و نقش آنها در توسعه پایدار، مدیریت کنترل کیفی در صنعت سیمان و بتن، ماشین‌آلات صنعت بتن.

پیاده‌سازی CMMS در مدیریت نت ماشین آلات راهسازی و معدنی

مهندس حسین انصافیپور

چکیده: هنگامی که از فن آوری اطلاعات و پیاده‌سازی CMMS در مدیریت نت ماشین آلات سخنی به میان می‌آید، ناخود آگاه اندیشه‌گزینه‌ش نرم افزار مناسبی که بتواند پاسخ گوی نیازهای نت ماشین آلات باشد؛ به ذهن ما راه می‌یابد. اما آیا گزینه‌ش نرم افزار مناسب خود پاسخی مناسب است؟
فن آوری اطلاعات و پیاده‌سازی CMMS در نت ماشین آلات اکنون در نخستین گام های خود بر مبنای نگرشی سیستمی و مهندسی است. همانند تمامی موضوع هایی که مهندسی نت ماشین آلات باید از دیگر دانش های مهندسی فراگیرد و بکاربندد، جایگاه واقعی فن آوری اطلاعات در مدیریت نت ماشین آلات نیز باید به درستی مورد تحلیل قرار گیرد. در این نوشتار می‌کوشیم روشن‌سازیم که برای استقرار یک نظام مهندسی نت ماشین آلات متکی بر فن آوری اطلاعات در چه بسترسازی هایی باید صورت گیرد و فن آوری اطلاعات در کدام یک از الگوهای مهندسی نت کارآیی بیشتری دارد

با توجه به این که CMMS شاخه ای از فن آوری اطلاعات است که به گونه ای تخصصی در مدیریت نت ماشین آلات معنا می‌یابد، لازم است نخست بدانیم که فن آوری اطلاعات IT دارای چه تعاریف و ویژگی هایی است.

تعریف: فن آوری اطلاعات IT معمولاً به کلیه فن آوری هایی اشاره دارد که در پنج حوزه جمع آوری، ذخیره‌سازی، پردازش، انتقال و نمایش اطلاعات کاربرد دارند.

تعریف: فن آوری اطلاعات IT به مطالعه، طراحی، توسعه، پیاده‌سازی، پشتیبانی یا مدیریت سیستم‌های اطلاعاتی مبتنی بر رایانه، خصوصاً برنامه‌های نرم‌افزاری و سخت‌افزار رایانه می‌پردازد.

فن آوری اطلاعات IT از چهار عنصر اساسی شامل انسان، ساز و کار، ابزار، ساختار تشکیل شده است، به طوری که در این فن آوری، اطلاعات از طریق زنجیره ارزشی که از به هم پیوستن این عناصر ایجاد می‌شود جریان یافته، پیوسته تعالی و تکامل سازمان را فرا راه خود قرار می‌دهد:

حوزه های فن آوری اطلاعات عبارتند از :

- مدیریت اطلاعات
- پیاده‌سازی شبکه‌های رایانه‌ای
- مهندسی رایانه
- طراحی سیستم‌های پایگاه داده
- مدیریت سیستم‌های اطلاعاتی
- سیستم‌های اطلاعاتی مدیریت MIS

- مدیریت سیستم‌ها
- امنیت
- مدیریت خدمات فن آوری اطلاعات

بدین ترتیب، می‌توان نتیجه‌گیری کرد که به کارگیری فن آوری اطلاعات در مدیریت نت ماشین آلات که در CMMS تبلور می‌یابد، فقط به معنای استفاده از نرم افزار، رایانه و شبکه نیست.

برای پیاده‌سازی CMMS در امور نت ماشین آلات عمرانی و راهسازی لازم است تمام و یا بخشی از کارهای که در ارتباط با فن آوری اطلاعات تعریف شده است در بستر یکی از الگوهای نت مبتنی بر برنامه‌Planned Based Maintenance پیاده‌سازی شود؛ و بدین گونه است که پیکره بندی مدیریت نت بر مبنای رایانه CMMS (Computerized Maintenance Management System) شکل می‌گیرد.

بنابراین، برخلاف برخی پندارهای رایج CMMS یکی از الگوهای مدیریت نت نیست بلکه ابزاری است که با به کارگیری آن در یکی از نظام های نت مبتنی بر برنامه - نظام نت پیش گیرانه Preventive Maintenance یا نظام نت پیش بینانه predictive Maintenance (PdM) و یا نظام نت کنش گرانه Proactive Maintenance (PaM) می‌توان به توسط آن جمع آوری، ذخیره‌سازی، پردازش، انتقال و نمایش اطلاعات را با استفاده از نرم افزار، رایانه و شبکه؛ امکان پذیر ساخت.

در بحث ما اگر اقدام اصلاحی Act به یک اقدام اصلاح کننده Corrective Action برای پیشگیری از بروز عیب‌های ایجاد شده در مدیریت نت ماشین‌آلات تعبیر شود، این چرخه بدون بهبود مستمر پیوسته تکرار خواهد شد!

اما از دیدگاه مدیریت کیفیت ISO 9000، اقدام اصلاحی (Action) نه تنها اقدامی است که برای اصلاح Correction عیب یا خرابی که واقع شده است صورت می‌گیرد، بلکه شامل RCA (Root Cause Analysis) تحلیل ریشه‌ای خرابی است با این هدف که علت ایجاد کننده خرابی حذف شده؛ تکرار نگردد. در این ارتباط به نظر می‌رسد که الگوی مدیریت نت کنش گرایانه از سایر الگوها مناسب‌تر باشد. اما چه ارتباطی بین چرخه دمینگ PDCA با CMMS وجود دارد؟

چرخه دمینگ PDCA الگوی مدیریت اجرایی نظام نت ماشین‌آلات است.

هرگاه تشکیلات و نظامات اجرایی سازمان را به مثابه زیرساختار و ساختارهای مربوط به پیکره بندی یک شرکت فرض نماییم فن آوری اطلاعات براساس تعاریفی که در ابتدای این نوشتار بیان کردیم، به عنوان شبکه عصبی آن محسوب می‌شود. ارتباط ارگانیک بین مدیریت اجرایی و مدیریت اطلاعات سازمان است که می‌تواند، سازمان را قادر نماید که در یک نظام رقابتی کسب و کار به فعالیت خود ادامه دهد و به اهداف خود دست یابد.

نظام مدیریت نت بر مبنای رایانه (اطلاعات) CMMS به عنوان یکی از شاخه‌های فن آوری اطلاعات سازمان، با انتخاب یک نرم افزار تخصصی نت ماشین‌آلات عمرانی، راهسازی و معدنی همراه با سخت افزارها و نیروی انسانی آموزش دیده و توانایی که بتواند تحت وب یا تحت شبکه اینترنتی داده‌ها/اطلاعات و یا گزارش‌های مرتبط را به مراکز تعریف شده مدیریت نت ارسال نماید، در واقع تامین کننده این سیستم عصبی است مدیریت اجرایی نت است که در ترکیبی ارگانیک با چرخه دمینگ می‌تواند به بهبود مستمر نظام مدیریت نت یاری رساند. بر این مبنای، چرخه اطلاعات مدیریت نت تحت عنوان نظام پیمایش اطلاعات System Planning Information (SPI) به شرح زیر بیان می‌گردد که شامل برنامه ریزی برای ایجاد گزارش‌های مدیریتی Management Report Planning (MRP) است تا مشخص نماید که آیا برنامه بر اساس شاخص‌های Key Performance Indicators (KPI) تعیین شده

CMMS به مثابه یک سیستم، مفهوم برنامه‌ریزی را در خود نهفته دارد بنابراین، نمی‌توان این سیستم را در زمانی که در آن نت مبتنی بر روش‌های سنتی و یا نت مبتنی بر شکست (BM Breakdown Maintenance) وجود دارد، پیاده‌سازی کرد.

هنگامی که درباره نظام مدیریت نت و یا نظام نت مبتنی بر رایانه سخن می‌گوییم، به روشنی از نظام یا سیستم سخن گفته ایم و این بدان معنا است که امور ماشین‌آلات (بوژه مدیریت نت) باید با تکیه بر نگرش سیستمی سازمان باشد. بر مبنای این دیدگاه، نت ماشین‌آلات و به تبع آن مدیریت نت زیر سیستمی از کل سیستم یک شرکت/سازمان کاربر ماشین‌آلات است و برای آن که بتواند به درستی وظایف خود را به انجام برساند باید با سایر فرآیندهای موجود شرکت شامل فرآیندهای اصلی مدیریت سرمایه، مدیریت بهره برداری، مدیریت پشتیبانی و همچنین، مدیریت فن آوری اطلاعات ارتباطی متقابل داشته باشد.

بنابراین، ایجاد زیر ساخت‌های مدیریتی و تشکیلاتی در یک شرکت کاربر ماشین‌آلات و وجود روابط تعاملی بین فرآیندهای مختلف آن است که با استفاده از فن آوری اطلاعات و بکارگیری نیروی انسانی آموزش دیده در یک شبکه ارتباطی CMMS سامان می‌یابد.

پرسش این است که چگونه نتایج حاصل از کاربرد CMMS می‌تواند در تصمیم‌گیری‌های مدیریتی نقشی جدی ایفا نماید؟ چگونه پیاده‌سازی مدیریت نت ماشین‌آلات است که می‌تواند به این پرسش پاسخ دهد. بدین منظور باید ببینیم که در این رابطه کدامیک از الگوهای مدیریت نت ماشین‌آلات مورد استفاده قرار گرفته است.

مدیریت نت ماشین‌آلات در ماهیت خود یک کار خدماتی است که باید با کیفیتی مناسب ارائه شود به گونه‌ای که از یک طرف ماشین‌آلات را از دیدگاه مدیریت دارایی سازمان چنان نگهداری نماید تا با استهلاک بهینه، بتوان از آن‌ها در پروژه‌های دیگر استفاده کرد و یا در زمان نیاز با قیمت مناسب به فروش رسانید. از طرف دیگر مدیریت نت، باید ماشین‌آلات را با چنان کیفیتی آماده به کار نگاه دارد که در زمان درخواست بکارگیری آن‌ها در این یا آن پروژه در دسترس باشند.

انطباق مدیریت نت ماشین‌آلات با استاندارد مدیریت کیفیت ISO 9000 می‌تواند در این راستا به ما کمک کند. چرخه دمینگ PDCA الگوی عمومی نگرش سیستمی در پیاده‌سازی مدیریت کیفیت ISO 9000 است. به جرات می‌توان گفت که هرگاه نظام کیفیت یک شرکت تولیدی و یا خدماتی نتواند بطور کامل مراحل این چرخه را طی نماید، وجود نظام مدیریت کیفیت در آن شرکت معنایی نخواهد داشت.

خوشبختانه در سال‌های بکارگیری چرخه دمینگ در امور نت ماشین‌آلات مورد توجه قرار گرفته است. براساس این چرخه، مدیریت نت را باید برنامه ریزی کرد، مطابق برنامه اجرا کرد، نتایج اجرا را مورد بررسی و تحلیل قرار داد و با اصلاح عیب‌ها و نقص‌ها، کیفیت خدمات نت را بهبود بخشید.

مایلم بدین نکته مهم تاکید جدی نمایم که در این چرخه Act ناظر به انجام یک اقدام اصلاحی است، که در اثر تحلیل واریسی (Check) کار انجام شده (Do) براساس یک برنامه (Plan) می‌باشد.

توسط مدیریت نت ماشین آلات به اهداف خود رسیده است یا نه .

فرآیند تولید این اطلاعات مجموعه جمع آوری دادهها (Data Gathering) ، پردازش دادهها (Data Processing) و در نتیجه پدید آوری و تحلیل اطلاعات (Information Making) را دربر می گیرد که باید به تهیه و تدوین گزارشهایی طراحی شده مرتبط با مدیریت بیانجامد. توسط گزارشهای گوناگون است که واریسی Check در چرخه دمینگ امکان پذیر می گردد .

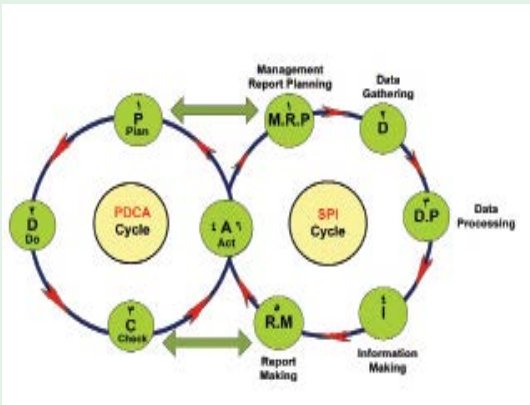
مساله مهم این است که هرگاه نظام اطلاعات مدیریت نت که در CMMS پیاده سازی می گردد، به گونه ای طراحی نشده باشد که خروجی های آن که شامل گزارشهایی با رده های مختلف مدیریتی است، منجر به اقدام اصلاحی Act یا پدید آوری بهبود در الگوی مدیریت نت سازمان نشود، تمامی یا بیشتر اطلاعات تولید شده توسط نرم افزار مدیریت نت بیهوده (Garbage) خواهد بود. بدین ترتیب، در چرخه دمینگ، انجام اقدامات اصلاحی (Act) به کمک گزارش های مدیریتی نت نه تنها موجب بهبود مستمر می شود؛ بلکه این امکان را فراهم می سازد که بواسطه بهبودهای حاصل شده در دستیابی به اهداف سازمان، برنامه ریزی های (Planing) انجام شده نیز متناسب با ارتقای اهداف تغییر نمایند .

در شکل بالا A در نقطه اشتراک چرخه های PDCA و SPI قرار گرفته است. فلش دو سر، در بالا ارتباط بین P در چرخه دمینگ و برنامه ریزی گزارش های مدیریتی MRP را در چرخه SPI درباره نتایجی که باید بواسطه اجرای P حاصل آید نشان می دهد .

همچنین؛ فلش دوسر پایین ارتباط بین گزارش های تهیه و تدوین شده RM که از پردازش داده های ناشی از اقدامات انجام شده Do در چرخه دمینگ حاصل می گردد را مشخص می کند .

نتیجه گیری :

۱. مدیریت اجرایی نت ماشین آلات که بر بستر یکی از الگوهای مدیریت مبتنی بر برنامه نت Planned Based Maintenance سامان یافته باشد؛ در ترکیبی ارگانیک با مدیریت اطلاعات نت که به عنوان شاخه ای از فن آوری اطلاعات محسوب می شود پیکره بندی پیاده سازی CMMS را در یک سازمان کاربر ماشین آلات

پدید می آورد. این پیکره بندی بکارگیری یک نرم افزار کاملا تخصصی ماشین آلات عمرانی، راهسازی و معدنی و عناصر اصلی فن آوری اطلاعات شامل انسان، ساز و کار، ابزار و ساختار را در بر می گیرد.

۲. با توجه به این که تحلیل ریشه ای خرابی برای حذف آن در الگوی مدیریت نت کنش گرانه PaM تعریف می شود که ناظر به بهبود مستمر در مدیریت نت ماشین آلات می باشد، پیاده سازی CMMS در این الگو اثر بخشی بیشتری خواهد داشت. اطلاعات و یا گزارش های خروجی از CMMS به صورتی بسیار جدی می توانند در تحلیل ریشه ای خرابی ها و همچنین علت انحراف از شاخص ها و معیارها نقش مهمی را ایفا نمایند.

۳. پیاده سازی CMMS حتی اگر بهترین نرم افزار تخصصی ماشین آلات عمرانی و راهسازی را به خدمت گرفته باشد و در بستر سخت افزاری بسیار مناسبی ارائه گردد؛ بدون استفاده از نیروهای انسانی با تحصیلات مرتبط و آموزش دیده و یک زیر ساخت مهندسی شده فن آوری اطلاعات که تمامی حوزه های فعالیت آن را در برگیرد نمی تواند موفقیت آمیز باشد.

۴. باید همواره به خاطر داشت که مدیریت نت ماشین آلات زیر سیستمی است از سیستم مدیریت یک شرکت/سازمان کاربر ماشین آلات، بنابراین بدون روابط تعاملی با مدیریت های بهره برداری، پشتیبانی و فن آوری اطلاعات پیاده سازی CMMS امکان پذیر نخواهد بود.

۵. تعریف هدف ها و شاخص های قابل اندازه گیری مرتبط با مدیریت نت ماشین آلات است که می تواند اطلاعات خروجی از CMMS را به گونه ای در جهت بهبود مستمر مدیریت نت در برنامه ریزی و اجرا هدایت نماید.

جناب آقای مهندس هدایت الله نورانی پور مدیر عامل محترم شرکت سایول

با دریغ و تاسف خبر درگذشت مادر بزرگوار آنجناب را دریافت کردیم این مصیبت بزرگ را به جنابعالی و خانواده محترم تسلیت عرض نموده برای آن مرحومه غلو درجات و برای بازماندگان صبر و شکیبایی مسئلت می نمایم.
هیات مدیره و بازرسان انجمن شرکت های ساختمانی

در بهشت آرزو ره یافتن
هر نفس شهدی به ساغرداشتن
نیست هرگز در حد و اندازه ای
لذت یک لحظه مادر داشتن

شرکت در نمایشگاه‌های بین‌المللی ابزاری برای بازاریابی کالا و صدور خدمات فنی و مهندسی

نخستین گردهمایی رسمی شرکت فوژان راهبران با شعار «همگام با شما تا نمایشگاه آلمان» کار خود را آغاز کرد و به بررسی راهکارهای توسعه روابط تجاری ایران با کشور آلمان در آستانه برگزاری نمایشگاه‌های سال ۲۰۱۲ آلمان پرداخت.

در ابتدای این جلسه دکتر ابوالحسن رامین فر رئیس هیات مدیره شرکت فوژان راهبران ضمن خیرمقدم به مهمانان داخلی و خارجی عنوان کرد: ما بخشی از بدنه اقتصاد هستیم که قصد دارند راههای هموار و ناهموار کشور را برای توسعه هموار کند. سخنران بعدی مهندس پرویز شریفی مدیر کل کشورهای حوزه اروپا و آمریکا در اتاق بازرگانی و صنایع ایران بود که درباره راهکارهای توسعه اقتصادی فیما بین کشورهای اروپایی مخصوصاً آلمان و ایران سخن گفت و افزود: در یادآوری ارتباط فرهنگ ایرانی و آلمانی اشاره به همدلی گوته با حافظ کافی است، متأسفانه نقش کشوری مانند آلمان در سالهای اخیر در اقتصاد ایران کم‌رنگ شده است که اگر برای کم شدن ارتباطات چاره‌ای اندیشیده نشود بازاری که متعلق به آلمان بوده توسط کشورهای دیگر اشغال می‌شود. آلمان با ۳۵۰ هزار کیلومتر مربع مساحت و ۸۲ میلیون نفر جمعیت درآمد سرانه‌ای حدود ۳۶ هزار دلار دارد و بر اساس آمار سال ۲۰۱۰ حدود ۱/۰۸ تریلیون دلار واردات در مقابل ۱/۲۷ تریلیون دلار صادرات داشته است. در سال ۲۰۱۰ از کل واردات و صادرات مربوط به آلمان، این کشور حدود ۵،۴۶ میلیارد دلار صادرات به ایران و ۱/۱۳۳ میلیارد دلار واردات از ایران داشته است که این حجم روابط تجاری چیز بایسته‌ای نیست و باید تلاش شود با جایگزین کردن سیاست اقتصادی به جای اقتصاد سیاسی به بهبود روابط بین این دو کشور اقدام کنیم. اتاق بازرگانی به عنوان پارلمان بخش خصوصی سعی دارد ضمن حفظ اصولی که همه به آن معتقد هستند تراز تجاری را بهبود بخشد که این امر می‌تواند از طریق شرکت در نمایشگاه‌های خارجی، معرفی امکانات داخلی و ارائه مشاوره برای تسهیل کار تجار باشد.

در ادامه خانم فلورانس شلبرگ معاون امور بین‌الملل شرکت نمایشگاهی دورسلدرف، آقای هلموت کنور مدیر امور بین‌المللی شرکت نمایشگاهی بین‌المللی هانوفر و آقای لارس هایدی مدیر امور بین‌الملل نمایشگاه‌های کلن به معرفی ویژگی‌های مجموعه شرکت-نمایشگاه‌های آلمان پرداختند. در ادامه این برنامه پیام خیرمقدم رئیس هیات مدیره شرکت نمایشگاه‌های بین‌المللی برلین نیز قرائت شد که طی آن شرکت در نمایشگاه‌های بین‌المللی ابزاری برای بازاریابی کالا، معرفی شرکتها و توسعه بازارهای جدید عنوان شد. مدیرعامل شرکت نمایشگاه‌های بین‌الملل مونیخ نیز پیامی به این گردهمایی ارسال داشته بود که توسط خانم نیلوفر پنکار، معاون مدیرعامل شرکت فوژان راهبران قرائت شد.

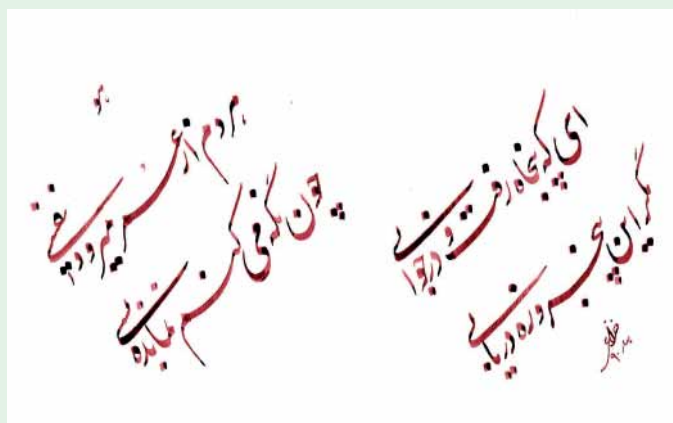
پاگرد در راه پله‌ها، زمینه‌ساز فراغتی کوتاه برای انسان از فشار ناشی از بالا رفتن از پله‌ها است و این پاگرد در مجله.....

کمیسیون انتشارات

ساختمان ۱۰۰ ساله موزه بانک ملی

در سال ۱۲۹۱ شمسی به هزینه جعفر قلی خان بختیاری (سردار اسعد سوم)، در ضلع شمال غربی میدان توپخانه در کوچه باغ ایلخانی که بعدها خیابان علاءالدوله نام گرفت یکی از زیباترین خانه‌های مسکونی ساخته شد. کوچه باغ ایلخانی با کف سنگ فرش و کناره‌های درخت کاری شده محل سکونت بسیاری از درباریان قاجار و سفرای خارجی بود. بعد از تغییراتی که در اجرای طرح توسعه شهری مبتنی بر استقرار نظام مدنی که بین سالهای ۱۲۹۹ تا ۱۳۲۰ شکل گرفت خیابان علاءالدوله به خیابان فردوسی نام گذاری شد. این بنا بسیار زیبا و دل انگیز و نموداری از ذوق و هنر معماری اواخر دوره قاجاریه است و در سالهای اخیر توسط سازمان میراث فرهنگی کشور مرمت گردیده و به عنوان یک اثر ملی به ثبت رسیده است. طی ساخت و سازهای که در سال ۱۳۰۷ در خیابان فردوسی انجام گرفت، بنای صندوق پس انداز ملی و دیگر بناهای ادارات مرکزی بانک ملی ساخته شد. بنای مذکور که در داخل مجموعه مذکور واقع شده بود توسط بانک ملی ایران خریداری و مورد استفاده‌های گوناگون قرار گرفت. از آن جمله است: دایره فلاحیت و کشاورزی- باشگاه ورزشی، محل پذیرایی از میهمانان، کتابخانه و ... تا اینکه بانک ملی بر آن شد با به نمایش گذاشتن پیشکش‌ها و هدایای نفیسی که به مناسبت پنجاهمین سال تاسیس بانک ملی ایران در بیستم شهریور ماه ۱۳۵۷ از بانک‌های سراسر جهان به بانک ملی ایران فرستاده شده است این بنا را به نام "موزه بانک ملی ایران" جاودانه سازد.

- موفقیت، نقطه مقابل شکست نیست؛ ممکن است دوندهای نفر آخر شود، اما اگر رکورد شخصی‌اش را شکسته باشد موفق است.
- اگر خاموش بنشینیم تا دیگران به سخن گفتن تشویقمان کنند، بهتر از آن است که سخنی بگوئیم و دیگران با ایما و اشاره خاموشمان کنند.
- به گذشته خود هرگز نمی‌اندیشیم، مگر آنکه بخواهم از آن نتیجه‌ای بگیرم (جوهر لعل نهر و)
- بی صبری در راه موفقیت، مانع بزرگی است.
- موفقیت را به رخ دیگران نکشیم؛ ولی آنها را دست کم هم نگیریم.
- موفقیت، یک علم است؛ اگر مقدماتش را بدانیم، نتیجه‌اش را به دست می‌آوریم.
- آسانسوری که بتواند ما را به بالاترین طبقه موفقیت برساند، از کار افتاده است و ما ناکزیریم که برای رسیدن به راهروی موفقیت پله پله بالا برویم.
- ما هرگز نمی‌توانیم به سوی موفقیت گام برداریم، مگر این که آمادگی شکست را در خود سراغ داشته باشیم.
- موفق نمی‌شویم، مگر از کاری که می‌کنیم لذت ببریم.
- می‌توانیم بزرگی و عظمت موفقیت‌هایمان را، با بزرگی موانعی که از سر می‌گذرانیم، بسنجیم.
- تمام حقایق سه مرحله را پشت سر گذاشته‌اند: اول، مورد تمسخر واقع شده‌اند. دوم، به شدت با آنها مخالفت شده است. سوم، به عنوان یک چیز بدیهی پذیرفته شده‌اند.
- اگر بخواهیم بر عالم فرمانروا باشیم باید عقل بر ما حاکم باشد.
- نیمی از جهان، افرادی هستند که چیزی برای گفتن دارند و نمی‌توانند بگویند و نیم دیگر افرادی هستند که چیزی برای گفتن ندارند ولی همیشه حرف می‌زنند.
- تفنگ‌های پر برای شلیک به مغزهای پر ساخته شده‌اند و مغزهای خالی برای پر کردن این تفنگها.
- برای گام نهادن در آبهای ناشناخته باید به این که سرانجام، بندر آشکار خواهد شد، باور داشته باشیم.

تلفیق علم مهندسی و پزشکی برای اختراع قلب مصنوعی

نوینی در زمینه اعضای مصنوعی دست یافته و بتواند بعد از مدتی قلب مصنوعی انسان را اختراع کند. بعد از سه سال کار در کلینیک کلیولند، دکتر ویلبرت کئون از انستیتو قلب اوتاوا از او درخواست کرد تا سرپرستی تیم قلب مصنوعی انستیتو را برعهده بگیرد. آنجا بود که چوپان سابق توانست فن آوری قلب مصنوعی خود را گسترش داده و آن را به استانداردی برای آینده تبدیل کند.

از آن به بعد بود که شهرت وی عالم‌گیر شد و وی ریاست بسیاری از هیئت‌های علمی و تخصصی و سمت استادی رشته‌های جراحی و مهندسی در دانشگاه‌های اوتاوا و کارلتون را برعهده گرفت. فعالیت‌های تحقیقاتی او باعث به وجود آمدن سال‌های ۱۰۰۰ شغل در کانادا و سرریز شدن بیش از ۲۰۰ میلیون دلار سرمایه‌گذاری خارجی در طی ده سال شده است.

دکتر موسیوند اختراعات بسیاری را به ثبت رسانده است که مهم‌ترین آن‌ها عبارتند از: قلب مصنوعی کنترل از راه دور که پس از قرار گرفتن در بدن بیمار می‌توان از طریق ماهواره، اینترنت و تلفن از وضعیت آن و همچنین وضعیت سلامت بیمار آگاه شد و امکان ارسال برق به آن بدون ایجاد سوراخی در بدن، از طریق سیستم الکترومغناطیسی فراهم است.

از تمامی این افتخارات و اختراعات که بگذریم داستان زیباترین هدیه‌ای که پرفسور موسیوند دریافت کرده نیز بسیار خواندنی است. او این داستان را چنین نقل می‌کند: «طبق قوانین مرسوم کانادا هدیه دادن به پزشکان و هدیه گرفتن از آن‌ها ممنوع است. یک روز دیدم شخصی از شبکه‌ای کانادایی به دفتر کارم در بیمارستان اوتاوا آمد و بسته‌ای را جلوی من گذاشت که از گرفتنش امتناع کردم. آن شخص خیلی اصرار داشت و همین باعث شد که بسته را باز کنم. هفت حلقه فیلم از همدان و زادگاهم روستای ورکانه بود که خودشان تهیه کرده بودند. گریه‌ام گرفت و به این فکر کردم که چطور برای یک شبکه کانادایی این قدر زادگاه من و آن خانه محقر سنگی اهمیت داشته که هزاران کیلومتر را طی کنند و از آن فیلم بسازند. آن‌ها این کار را کرده بودند که بدانند واقعا من یک چوپان در دره‌های کوه الوند بوده‌ام و این به جرأت مهم‌ترین هدیه زندگی من بود». دکتر موسیوند رسالت خود را چنین شرح می‌دهد و چه خوب بود که تمامی دانشمندان و پزشکان چنین رسالتی را بر دوش خود نیز می‌دیدند: «برای من آنچه مهم است خدمت به بشر است نه تنها به مردم کشورم بلکه به مردم تمام دنیا. در واقع جز این نیز نباید باشد، رسالت من به عنوان یک پزشک، کمک به بیماران، تعلیم و تربیت پزشکان دیگر و این بار ابداعات و اکتشافاتی است که بتواند به نوعی به بشر کمک کند».

برای پسرچه‌ای که تا چهارده سالگی چوپانی می‌کرده و حتی بعد از مهاجرت نیز شب‌ها را به طرف شستن می‌گذرانده چه سرنواشتی را پیش‌بینی می‌کنید؟ خیلی بعید است که او را یکی از برترین مخترعین و جراحان قلب جهان تصور کنید. پروفیسور توفیق موسیوند که در خارج از ایران Tofy Mussivand نامیده می‌شود، در روستای ورکانه استان همدان چشم به جهان گشود. او که در دوران کودکی و نوجوانی مجبور به چوپانی بود شب‌های تابستان که روی پشت‌بام دراز می‌کشید، مدت‌ها به آسمان و ستارگانی که به او چشمک می‌زدند خیره می‌شد، به دلایل آفرینش جهان فکر می‌کرد و از خود می‌پرسید: «هدف و منظور از خلقت این نقاط نورانی و زیبا چیست؟ من چه کسی هستم و در کجای این دنیای بزرگ ایستاده‌ام؟».

این‌که چنین سوالاتی از ذهن یک کودک چوپان بگذرد به نظر عجیب می‌رسد ولی دکتر موسیوند از همان کودکی نیز مشتاق خواندن و یادگیری چیزهای جدید بود و همین ویژگی به او کمک کرد که از محیط روستا خارج شده و ابتدا به دانشگاه تهران و سپس با بورسیه‌ای که به دست آورد به دانشگاه آلبرتا کانادا برسد. البته او کسی نیست که گذشته خود را انکار کرده یا از آن احساس پشیمانی کند، به همین دلیل وقتی برای همایش بین‌المللی بوعلی‌سینا بعد از ۳۷ سال به ایران سفر می‌کند چنین می‌گوید: «آمده‌ام تا سری به زادگاهم، ورکانه، بزنم و گله‌گوسفندها را ببینم و به آسمان صاف و پرستاره خیره بشوم و یک بار دیگر به سال‌های دور کودکی‌ام بازگردم و آن نقطه عزیمتی را بیابم که هرگز فراموشش نکرده و نمی‌کنم. راستش من با یاد کودکی آرامش پیدا می‌کنم. آنجا هم همیشه دنبال خاطراتی بوده‌ام که در دنیای مدرن و پیچیده به من آرامش بدهد که آن‌ها را در چوپانی و همان شب‌های مهتابی می‌یافتم. چوپانی انسان را به اصل خود و خدا و طبیعت نزدیک می‌کند».

او سال‌های ابتدایی در کانادا را به یادگیری زبان، تحصیل در طول روز و کار طاقت‌فرسا در شب به عنوان یک ظرف‌شوی گذراند تا توانست از دانشگاه در رشته‌های مدیریت و مهندسی مکانیک فارغ‌التحصیل شود. سپس با خانمی کانادایی به نام دیکسی لی ازدواج کرد. در دهه ۱۹۷۰ سمت‌های متعددی را به عنوان یک مهندس برعهده داشت تا زیربنای یک آلبرتای جدید را پی‌ریزی کند. بعد از نقل مکان با همسر و دو پسرش به کلیولند در اوهایو بود که دوباره سوالات مربوط به رمز و راز جهان به سراغش آمده و او را به بازگشت به دانشگاه و تحصیل علوم پزشکی در دانشگاه آکرون و کالج پزشکی شمال شرقی دانشگاه اوهایو مشتاق کرد. در این زمان بود که تلفیق علوم مهندسی و پزشکی به او کمک کرد تا به دانش

هوشمندی دیگران را بپذیریم و جدی بگیریم

عتیقه‌فروشی در روستایی به منزل رعیتی ساده‌زیست وارد شد. دید کاسه‌ای نفیس و قدیمی دارد که در گوشه‌ای افتاده و گریه‌ای در آن می‌خورد. فکر کرد اگر قیمت کاسه را بپرسد رعیت متوجه مطلب می‌شود و قیمت گرانی بر آن می‌نهد. لذا گفت: عموجان چه گریه قشنگی داری آیا حاضری آن را به من بفروشی؟ رعیت گفت: چند می‌خوری؟ عتیقه‌فروش گفت: یک درهم. رعیت گریه را گرفت و به دست عتیقه‌فروش داد و گفت: خیرش را ببینی. عتیقه‌فروش پیش از خروج از خانه با خونسردی گفت: عموجان این گریه ممکن است در راه تشنه‌اش شود بهتر است کاسه آب را هم به من بفروشی. رعیت گفت: قربان من به وسیله این کاسه تا به حال پنج گریه فروخته‌ام. کاسه فروشی نیست.

نگرشی اجمالی بر ادبیات اقتصادی و مالی

دکتر غلامرضا علی زاده

بانک کارگزار سپس این اسناد را برای بانک خریدار ارسال می‌کند، اعتبارنامه (L/C) برخلاف برات قابل معامله نیست.

اعتبار اسنادی (Usance L/C) یوزانس به معنی مهلت، مدت، بهره پول است ولی در عرف تجارت بین‌المللی به معنای معامله نسبه تضمین شده می‌باشد. هزینه یوزانس همان بهره‌ای است که خریدار کالا (متقاضی اعتبار) علاوه بر قیمت کالا به دلیل مهلت داده شده می‌پردازد.

فاینانس (Finance) در مواقعی که فروشنده کالا حاضر به قبول اعتبار اسنادی نمی‌شود، معمولاً خریدار، از یک شرکت مالی درخواست می‌کند که وارد معامله شده و وجه معامله را نقداً به فروشنده بپردازد و در سررسید یوزانس اصل و بهره مبلغ را از خریدار کالا اخذ نماید. این مؤسسات را Financer یا تأمین‌کننده مالی یا سرمایه‌گذار می‌گویند.

سایر روشها از قبیل پرداخت نقدی (western union) (T/Tin Advance) و (Money Gram) که ریسک آن برای خریدار بسیار زیاد است، معمولاً توصیه نمی‌شود.

ضمانت‌نامه‌های بانکی (Guarantee Letter of Bank)

چون ارزیابی دقیق از توان و قابلیت فنی و مالی فروشنده یا ارائه‌کننده خدمات مشکل است و این امکان وجود دارد که پس از عقد قرارداد و گشایش اعتبار اسنادی حادثی رخ دهد که به واسطه آن فروشننده از انجام تعهدات خود برنیاید بنابراین خریدار جهت حصول اطمینان از حسن اجرای قرارداد توسط فروشنده یا ارائه‌کننده خدمات از او ضمانت‌نامه درخواست می‌کند که یکی از ابزارهای مؤثر در تجارت بین‌المللی است.

ضمانت‌نامه بانکی تعهد غیرقابل برگشت یک بانک به پرداخت وجه مورد ضمانت در صورت عدم ایفای قرارداد توسط یک

طبقه‌بندی شیوه‌ها و روش‌های پرداخت (Methods of Payment)

در دادوستدهای بازرگانی براساس ریسک‌پذیری

روشهای پرداخت براساس میزان ریسک یکی از طرفین معامله در سه گروه طبقه‌بندی می‌شود:

۱- روشهایی که در آن برای فروشنده زمینه ریسک و خطرپذیری زیاد است ولی برای خریدار این ریسک کم در نظر گرفته شده است.

۲- روشهایی که در آن برای خریدار زمینه ریسک و خطرپذیری زیاد ولی برای فروشنده این ریسک کم می‌باشد.

۳- روشهایی که در آن برای خریدار و فروشننده شرایط تقریباً مشابه و یکسانی در ریسک و خطرپذیری وجود دارد. در روش اول معمولاً فروشننده کالا را ارسال می‌کند و سپس وجه آن را از خریدار دریافت می‌کند.

در روش دوم معمولاً فروشننده وجه کالا را قبل از ارسال از خریدار دریافت می‌کند. و در روش سوم توسط عامل سوم همزمان در ارسال کالا توسط فروشننده و دریافت وجه آن توسط رابط از خریدار روش داد و ستد را شکل می‌دهد.

انواع شیوه‌های پرداخت در معاملات بازرگانی Kind of Payment Methods

متداول‌ترین پرداخت در معاملات بازرگانی (اعتبارات اسنادی) است. این شیوه پرداخت دارای مقررات خاصی است که به مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادی (Uniform Credit Provisions – UCP 600) معروف است. اعتبارات اسنادی تعهدی است که بانک گشایش‌کننده اعتبار برعهده می‌گیرد تا در قبال اخذ اسناد معینی که مورد درخواست متقاضی اعتبار است مطالبات ذینفع اعتبار یا فروشنده را بپردازد.

انواع اعتبارات اسنادی

اعتبارات اسنادی به دو شکل برات ارزی (B/E – Bill of Exchange) و یا از طریق اعتبارنامه (L/C – Letter of Credit) انجام می‌شود.

برات ارزی (B/E – Bill of Exchange) این اعتبارنامه توسط صادرکننده یا فروشنده نوشته می‌شود و از طریق بانک ذینفع به خریدار و یا واردکننده ارسال می‌شود تا قبول نویسی شود. سپس اعتبارنامه قبول نویسی شده (به وسیله خریدار یا واردکننده) را فروشنده یا صادرکننده به بانک خود ارائه می‌دهد و مبلغ مندرج در آن را بلافاصله دریافت می‌کند. این برات قابل معامله می‌باشد. اعتبارنامه (L/C) این اعتبارنامه در قالب و فرم قراردادی است که به موجب آن بانک بازکننده اعتبار (بنابه درخواست خریدار یا واردکننده) به بانک دیگری که بانک کارگزار نامیده می‌شود مجوز می‌دهد که اگر فروشنده اسناد حمل کالای مورد معامله را تسلیم نماید آن بانک حداکثر میزان اعتبار را پرداخت کند.

این نوع از سرمایه‌گذاری معمولاً سرمایه‌گذار در زیان مؤسسه دریافت‌کننده سرمایه سهیم و شریک نمی‌شود.

اوراق قرضه یا وثیقه ملکی (Mortgage Bonds)

این نوع اوراق قرضه تعهدات بلندمدتی است که با دارایی معین تضمین می‌شوند. در وضعیت ورشکستگی و عدم توانایی پرداخت از طرف شرکت، صاحبان اوراق قرضه رهنی، مالکیت دارایی مزبور را به دست خواهند آورد.

تعریف سرمایه‌گذاری Investment Definition

سرمایه‌گذاری عبارت است از تعداد اضافه شده به موجودی و انباشت سرمایه در هر سال و یا عبارت است از صرف وجوه در حال حاضر به امید دریافت عایدات بیشتر در آینده. $K=ID$ سرمایه‌گذاری همواره تحت دو عامل مهم: ۱- زمان (مدت انتظار) و ۲- خطر یا ریسک قرار دارد.

تقسیم‌بندی سرمایه‌گذاری

سرمایه‌گذاری به دو گروه عمده تقسیم می‌شود:

الف - سرمایه‌گذاری فیزیکی (Physical Investment)

این نوع سرمایه‌گذاری عبارت است از اجرای پروژه‌ها و طرح‌های صنعتی که منجر به ایجاد دارایی فیزیکی ملموس می‌شود.

ب - سرمایه‌گذاری مالی (Financial Investment)

این نوع سرمایه‌گذاری عبارت است از صرف پول برای خرید اوراق بهادار مانند اوراق قرضه، سهام عادی و سهام ممتاز و غیره... وقتی از سرمایه‌گذاری صحبت می‌شود، معمولاً هدف، سرمایه‌گذاری مالی است که در آن ویژگی‌های انواع اوراق بهادار و بازارهای مالی مربوط به این نوع اوراق مورد مطالعه قرار می‌گیرد.

بانک‌های سرمایه‌گذاری Investment Bank

در هر کشوری معمولاً سرمایه‌گذاری توسط گروهی از مردم، و پس‌انداز نیز توسط گروهی دیگر از مردم انجام می‌شود. هدف از بانک‌های سرمایه‌گذاری به کار انداختن پول در کارخانه، تجهیزات و موجودی‌هاست. بنابراین پس‌اندازها به دست واسطه‌های مالی سپرده می‌شود تا آنها وجوه مالی را در اختیار شرکت‌هایی قرار دهند که در نظر دارند آن را در خرید کارخانه، تجهیزات و یا موجودی‌ها به کار برند.

وظیفه بانک‌های سرمایه‌گذار هدایت پس‌اندازها و وجوه اشخاص به سمت خرید اوراق بهادار شرکتها و عمدتاً اوراق قرضه است. از جمله فعالیت بانک‌های سرمایه‌گذاری، وظیفه پذیره‌نویسی، توزیع اوراق بهادار و ارائه خدمات مشورتی است.

شخص ثالث می‌باشد. این شخص ثالث فروشنده یا متعهد انجام قرارداد است. تحت شرایط ضمانت‌نامه بانک ضامن باید وجه ضمانت‌نامه را با اولین درخواست ذینفع پرداخت نماید. قوانین کشور صادرکننده ضمانت‌نامه ناظر بر اجرای شروط ضمانت‌نامه است.

طرفین ضمانت‌نامه

هر ضمانت‌نامه‌ای از اعضای زیر تشکیل می‌شود:

- دستوردهنده (متقاضی ضمانت‌نامه یا ضمانت‌خواه یا مضمون عنه (ordered)
- بانک ضامن یا صادرکننده ضمانت‌نامه (Guarantor)
- بانک صادرکننده ضمانت‌نامه متقابل (Counter Guarantor)
- ذینفع ضمانت‌نامه یا مضمون له (Beneficiary)

انواع ضمانت‌ها (که در تجارت بین‌الملل کاربرد دارد):

- ضمانت‌نامه شرکت در مناقصه یا مزایده Tender (Bid) Bond
- ضمانت‌نامه حسن انجام کار Performance Bond
- ضمانت‌نامه پیش پرداخت Advance Payment Guarantor
- ضمانت‌نامه استرداد کسور وجه‌الضمان Peternotion Money Guarantee

نحوه صدور ضمانت‌نامه

Manner of Guarantee Insurance

معمولاً ضمانت‌نامه به دو شکل مستقیم (direct) و غیرمستقیم (Indirect) که به آن ضمانت متقابل (Counter Guarantee) نیز گفته می‌شود. در روش مستقیم ضمانت‌نامه به دستور متقاضی ضمانت‌نامه مستقیماً و بدون واسطه برای ذینفع ارسال می‌شود. در روش غیرمستقیم: در این روش بانک صادرکننده ضمانت‌نامه طبق دستور مضمون‌عنه (متقاضی) ضمانت‌نامه خود را برای بانک کارگزار خود در کشور ذینفع صادر می‌کند. لازم به توضیح است که روش دوم بر روش اول برتری دارد.

قرارداد سرمایه‌گذاری تضمین شده

(GIC) Guaranteed Investment Contract

به نوعی از قراردادهای سرمایه‌گذاری اطلاق می‌شود که سود انتظاری سرمایه‌گذار در آن پیشاپیش تضمین شده باشد و چنانچه شرکت دریافت‌کننده سرمایه بیش از درصد میزان سود تضمین‌شده در سال مورد قرارداد، سود به دست آورده باشد به نسبت افزایش سود نیز درصدی به سرمایه‌گذار می‌دهد. در

20 billion tomans annually.

The director general for the construction of transportation infrastructures referring to the length of the project as 324 kilometers, reiterated that so far 254 kilometers of the project has been built and approximately 70 kilometers has been left.

[The Director General of MAPSA Called for Supporting the Producers of Novel Materials and the Construction Industrialists in the Year "National Production"](#)

Fars News Agency- the MAPSA director general said, the national project of housing industrialization in the year "Support for National production, Capital and labor" rushes into the novel constructions and allows for supplying one million new housing units using the industrialized approaches. Ali Azad reiterated, since the supreme leader has named this year as the year of "Support for National production, Capital and Labor", so the MAPSA and contractors in the industrialized construction feel a new responsibility to promote the culture of using the novel materials in the construction industry. He added, our construction contractors in the housing industrialization section are able to satisfy the country's housing demands costing the least expenses and the highest efficiency without importing the construction materials from other countries.

The Under-sea Wonders

[The Discovery of a Coral Garden in the Caspian Sea Waters](#)

Persian Gulf, undoubtedly, is one of the most beautiful natural hallmarks in the world. The number and variety of its undersea creatures, and its amazing and dreamlike views, draws the attention of every viewer to its spectacular beauties. Although, most of its rare and exceptional manifestations have not yet been revealed, the I.R.I.B. documentaries-makers have successfully discovered a coral garden in the 40-60 meter depth of the Persian Gulf. We appreciate the efforts of the team's cameramen and scuba divers; and provide a report quoting the Hamshahri newspaper, Ordibehesht 20th.

The documentaries makers who have witnessed various events in the Persian Gulf's under waters have unexpectedly discovered the exceptional home to fishes and corals and unveiled the secrets to sea corals.

It was incredible to discover the exceptional home to a numerous variety of corals and fishes in the depths of 40 to 60 meters in the Persian Gulf waters. When we went into the region in the mid Straits of Hormuz, several scuba divers receiving

the news from our team, ridiculously, said: "Is there anything to be found in such a depth?"

When it was arranged to make the documentaries "The Exploration into the Persian Gulf Depths", for the I.R.I.B., I took a trip to the region to unveil its mysteries. Therefore, our groups including three persons stepped into the depths of the region's waters. The under-sea water currents in this region were unpredictable. Also, there was a river flowing underneath. We went down into the depth of 45 meters. However, the water was not lucid due to the strong currents and suspended particles. The few species we observed there were enough to make us certain that we are confronting an amazing phenomenon. We waited for several days so that the ebb and tide of the sea reaches its ideal status. Fortunately, this time, there was a perfect under water visibility. We could see a garden lied down the Caspian Sea bed from a 20 meter range and we were astonished. I was panting for breath. I didn't know that this excitement was due to the mysterious atmosphere under sea or because of the beauties which I had never seen in my life as a scuba diver. Immediately, we started to work. Time was passing in a flash and the oxygen in the gas container was running out. Being delighted to see such an amazing phenomenon, we looked around astonishingly and cautiously.

On the national day of Persian Gulf, nothing is prettier to pay a special tribute to this precious jewel and try to prevent from its destruction and to take practical measures to preserve it.

The Persian Gulf is not only a name; it is the home to thousands of beautiful species of creatures which need our care.

[The Project for Transferring the Aras River Water to the Lake Orumiye to Prevent from its Aridity](#)

The Deputy Minister of Water and Power announced that Iran is going to negotiate with the Azarbayejan Rep. to prepare the grounds for transferring the border Aras River to the Lake Orumiye to prevent its aridity. He added, the construction and filling up the ten dams around the Orumiye has been stopped.

Describing the latest efforts and plans for preventing the lake Orumiye aridity, Mohammad Reza Atarzade said, concerning the Lake Orumiye, the rainfalls have increased 18 percents this year compared with similar last year. He added, due to it takes time to go back to the previous status. Atarzade expressed his hope to stop the Lake aridity and to decrease its aridity. He added, however, there is still a decline in the water resources. He reiterated that the construction of 8-10 dams in the Lake Orumiye region has been stopped.

erational next month. He described the allocation of 12 thousand billion rials according to the articles 10 and 12 of the budget law as an achievement for supplying water for the agriculture section. He added, within the last year, 5 thousand billion Rials has been allotted, according to the article 30 of the budget law, to barter with the Khatamol anbia army camp thanks to the cooperation between the Ministry of Power and Majle members. He also referred to the sale of government bonds for supplying the financial resources for the water and power industry projects. He said, the government sold more than 20 billion dollars of bonds last year. The Ministry of Water and Power also referred to the paragraph 2 of the budget law and added, the oil incomes surplus has been a sizeable contribution to the water section so that it has allowed to supply fresh water for more than 2 thousand villages. Majid Namjoo also announced that the construction operation of the Bakhtiyari dam as one of the biggest projects of this year is going to kick off in near future. He said, a package worth than 10 billion dollars credit has been agreed on with the Chinese counterpart to supply the finance to carry out the construction of the water networks.

[A Construction Industry Expert: it is better to benefit from the old texture rather than to extend the city boundaries](#)

ISNA News Agency- a construction industry expert said, it is better that the government take advantage of the old texture to solve the housing problem. He added, although the Tehran province needs to one million housing units to supply the existing demands, there are about 300 thousands of housing units vacant in Tehran. Ahmad Reza Sarhadi described the special plan for housing merely as a proposal which has not been implemented and said, if the government intends to supply the housing shortage in the metropolitans, it is better to benefit from the existing capacities of the old textures in the cities.

Sarhady regarded the extension of the city's boundaries illogical leading to an increase in the prices. He added, although the old textures have created physical and social problems, it seems that the government is not willing to invest on the old textures. However, the renovation of the old textures can be economical to both society and the economics at a higher level.

[The First National Congress on the Demolition in the Construction Industry](#)

The demolition operation in the most construction activities is regarded as the initial and the most delicate parts of the implementation operations. Unfortunately, the recent statistics in the construction industry indicates that the non-standard demolitions

has imposed heavy financial losses, injured and killed a lot of people. The first national congress on the demolition engineering in the construction industry will be held in the Amirkabir Industrial University, Khordad 25th, aiming at improving the attitudes towards demolition engineering, pathology of the existing status, and providing a set of scientific, practical, and feasible approaches.

[The First National Congress on the Concrete Industry](#)

The first national congress will be held in Kerman by the international center for the advanced technology and sciences, Khordad, 4-5th. The congress agenda includes: repair, reinforcement and renovation of the concrete structures, designing and implementing the concrete structures, the concrete durability and permanent development, additives and supplementary materials, production and application of gravels in the concretes, various types of cements and their functions, the management of quality control in the cement and concrete industry, the concrete machineries.

[The Construction of 15 story-Housing Units in Tehran](#)

Karamad News Agency- the head of the real state Counselors Federation announced that the 15 story housing units will be built in Tehran. He added, the price of these building units will be 30-40 percent less than the existing housing units in the same district. Mostafa Gholi Khosravi also said, the special plan for housing will be carried out for the strata except Mehr Housing applicants. These housing units are scheduled to be built in the Hakimiye, Chitgar, and Ekbatan districts. Mostafa Gholi Khosravi reiterated that the price of these building units will be 30-40 percent less than the existing housing units in the same district. He added, the plan is going to decrease the housing prices so that the housing rents will not increase this year.

[The Deputy Minister of Roads and Transportation: Sirjan-Bandar Abbas High way will be completed this year](#)

Fars News Agency: the construction director general announced that 254 kilometers out of the 324 kilometers of the Sirjan-Bandar Abbas high way project will be completed until the end of this year. He added, 20 billion tomans has been injected into the project each year.

He added, since the government's provincial trip in 1384, it was ratified that this road be changed into a highway within 4 years. Sadeghi also said, prior to the government's ratification, 1-2 billion tomans had been allocated to the project annually which after the government's ratification, it increased to

ering of the Management and Planning Organization

This group of views can be summarized in the following statements:

1. The decision to integrate the Management and Planning Organization in president deputy strategic planning and control lacks enough theoretical and operational grounds
2. The merger is most likely to cause failure in the detailed planning based on social, cultural and political (clear and updated) information
3. The merger causes the fifth plan to face with numerous problems
4. The merger most probably decreases the controlling tools and accordingly can give rise to financial corruption.
5. The merger might increase the failure and financial corruption in developmental projects
6. The merger might reduce the quality of plans and projects.
7. The merger might increase the costs of developmental projects
8. The merger might reduce monitoring of developmental projects
9. Integration of the employers' and supervisors' sections in the provinces, might weaken the monitoring role
10. The merger might cause disruption and instability in the country's 20-year plan
11. The merger might cause an increase in the plans' discipline.
12. The merger might cause neglecting of medium- and long-run plans
13. The merger might cause the plans to get far from the real goals, since they will have less monitoring and supervision
14. The merger might increase the tendencies toward subsidy, in this way the budget will be spent for subsidies and developmental plans will face halts
15. The merger might give rise to potential growth of companies, governmental units and organizations and consequently will increase the current budget
16. The merger might push the senior managers to spend the budgets; this will decrease fiscal discipline.
17. The merger might cause displacement of budgets and this can cause some sectors with different problems
18. The merger might decrease the country's potential to make use of the private sector, which in turn give rise to uncompetitive condition in the country
19. The merger might increase the role of the government in social arena and this will take the government miles away from its real goals and plans

20. The merger might grow the inflation due to increased liquidity, and if continued the Dutch disease can affect the economy
21. The merger might give the state run sector to overshadow all the projects, and since the government has a lot to do conducting these projects might take longer time and thus an increase in the developmental projects is expected
22. The merger might increase the bureaucracy and lead to unprofessional decisions

Considering the above mentioned points, it seems that recovering the Management and Planning Organization can lead to more advantages. And it calls for the government to pave the way for the Management and Planning Organization to be recovered. The Housing Construction Association puts emphasis on the need for resuscitation of the Management and Planning Organization. The association reveals to do all the helps it can, in studying and researching the issue scientifically and technically.

It seems that once more through comprehensive studies the positive and negative effects of the issue are to be studied and specified, and if it was found that it is to the country's advantage that the Management and Planning Organization be recovered, the government paves the way to do so. The Housing Construction Association invests all its experience and potential to help the concerned organizations in researching the subject.

The Construction News

The head of Engineering Organization:

2 percent violation in the state constructions

Fars Agency: signing the memorandum of understandings with the Central Insurance and Iran Insurance corporations for implementing the comprehensive system of construction engineering and city construction technical insurances, the head of the Engineering Organization said, there has been a 2 percent violation in the state constructions. Seyyed Mehdi Hashemi added, the implementation of the construction engineering was ratified by Majles about 16 years ago, but it has not become operational yet. Referring to the objectives of the memorandum as securing the customers benefits and improving the construction quality, he said, today, the insurance cannot be considered as a luxury but it is a must in areas including the construction industry.

The Gatvand Dam to Become Operational

The Ministry of Water and Power data base: the Ministry of Water and Power announced, the Gavand dam is going to become operational this year, Khoradad, 3rd. In a common session between the directors of Ministry of Water and Power and the Majles agriculture commission members, Majid Namjoo announced that the Gatvand dam is going to become op-

Organization, Management and Planning Organization was established in 1379.

Organizational structure of management and planning organization

As mentioned above, the Management and Planning Organization began its work in 1379. It consists of the head (who serves as the vice president also) 9 Deputies and 43 centers, office and head quarter, 30 Management and Planning Organization of the provinces, 10 relevant Councils, the three units.

The goals and tasks

Management and Planning Organization (enjoying a modern and comprehensive institutional framework) took several main responsibilities:

1- Planning

- a. Doing the social and economic studies and forecasting the country's resources in order to prepare budget and plan.
- b. Preparing medium- and long-run plans to achieve sustainable and comprehensive development in the country.

2- Budgeting

- a. Proposing policies to the Economic Council relating to the budget
- b. Preparing the annual budget in cooperation with relevant institutions.

3- Monitoring and evaluation

- a. Continuous monitoring of their annual development of the plans
- b. Monitoring and evaluating the efficiency and performance of executive agencies
- c. Monitoring and evaluation of developmental projects

4- Technical Affairs

- a. Establishing technical and implementations systems of developmental projects through the development of technical and operational standards of the plans
- b. Organizing and evaluating the performance of technical and operational factors through the preparation, formulation, implementation and monitoring of the implementation of regulations relating to recognizing the technical competence and referring tasks to units which are responsible for performing and implementing the development projects.

5- Informatics Issues

- a. Holding and managing meetings of the country's High Council of Informatics based on the rules and regulations to follow up and implement the decisions of the Council
- b. Preparation of regulations and criteria for qualification and classification of computer centers, computer activities, computer companies
- c. Coordination and monitoring computer companies
- d. Issuance of permits to import computer equipment

6- Employment Affairs

- a. Taking care of the good performance of the country's employment laws and regulations in ministries and government agencies

- a. Giving instructions on how to implement the national employment laws and regulations in order to create harmony

- b. Doing necessary studies and research on employment issues and providing advisory suggestions and ideas

7- Organization issues and methods

- a. Reforming the government's organization and decentralization

- b. Studying and proposing plans related to purposes and tasks of ministries, institutions and governmental companies

The changes in the structure of Planning and Management Organization were carried out according to studies conducted from 1379 to 1384. Then the results of these studies joint with a letter were sent to the president, and a new phase started. The report stressed the updating of organization's affairs, to fit the time. It was supposed to take the organization out of the old molds to focused more on macro and long-term approach.

Possible Motives and Views of those who agree with maintaining the integration of Management and Planning Organization in president deputy strategic planning and control

Generally speaking, the views of those senior managers who agree with the idea can be summarized in the following points:

1. A change in approach of the country's planning system in which a part has been always preferable to the regional system
2. Being responsible with being merged in the state offices
3. The planning councils' direct supervision and responsibility for regional budgeting and planning
4. The board of ministers being more responsible for the budget
5. Stopping the susceptibility of management and planning organization that was responsible for two areas of budgeting and programs, with the attitude that working in both areas causes the vulnerability to increase.
6. More and better revelation of work flow, status, and the type of five-year development programs and its annual budget
7. Increasing the influence of authorities of the states in the budget and planning
8. Priority of regional planning system
9. Taking management and planning organizations of provinces out of quandary
10. Offering new definition of planning and budgeting systems, in the field of the structure, strategy and approach.

Motives and Views of those who agree with recov-

Editorial

Management & Planning Organization to be Recovered: A Necessity

The Need of Today, and Tomorrow's Must Outlook

Before getting to the main point, it might be needed to pay attention to a brief history of the Economic Council, Plan and Budget Organization (PBO), Management & Planning Organization, president deputy strategic planning and control.

In order to coordinate the construction activities and the need for plans for economic and social growth, the Economic Council was founded in 1316 (Solar calendar). On Farvardin 17, 1325

according to the law ratified by board of ministers, a Board for planning the reformation plan of the country was founded. And the Cabinet (after receiving reports provided by the Board in 1325) paved the way to be registered. It led into a new board called the supreme board of planning.

The supreme board of planning in 1327 prepared the legal seven year developmental plan of the country. For the first time any contentions were asked to be avoided among organizations which were conducting similar operations. And the necessity of economic transformation was emphasized too. It was suggested that the cooperation program between the circles of government and state-run organizations be carried out by a special organization called the Planning Organization.

Thus, in 1327 the planning organization was founded which then was renamed as the temporary planning organization and finally in (Persian month) Bahman 1327 under the Act 26 it was called planning organization.

At the end of the first developmental plan in 1333 Abul-hassan Ibtahaj was called to restore the planning organization. He set a condition which was the use of oil revenue for developmental plans of the country.

Since the first developmental plan this condition is not yet realized. Instead the country's budget has been always dependent on oil revenue.

This approach was assumed, based on the fact that there are a lot of other countries in the world which are not dependent on oil revenue, so the same point could be realized in Iran, in such case the revenue would be provided through taxes or other sources. The oil income was supposed to be spent for developmental plans of the country, which could provide the country with a boost in developing from different perspectives. To get to such position the scientific projects started to change the country from the current state to an ideal state. One of the plans was to avoid being a mono-product country. It was supposed that the country changes into a quality-oriented country.

All and all it led to mixing budget and planning, because it was supposed that the budget can provide an operational and disciplined ground for plans. But at the same time it caused a lot of contentions among the people of high rank, to the extent that some of them sometimes decided to dissolve this key organization. The organization led to one seven-year and 3 five-year plans before the revolution and 4 five-year plans after revolution. The Management and Planning Organization of Iran (MPO) in 1378 was approved to help the president in creating the wholesome out of all organizations in the country and to give rise to the implementation of economic and social plans of the government. It legally started the job in 1379. The organization was mingled in The Presidential Institution in 1385.

Some words on the formation of The Management and Planning Organization of Iran (MPO)

A - The Plan and Budget Organization (PBO)

The planning organization, in the course of its development and in order for the better implementation of programs in 15 Isfand, 1351 (all tasks related to budget were transformed to it) changed its name into the Plan and Budget Organization (PBO).

B - Administrative and Employment Affairs Organization

In 1334 the organization for jobs categorization was found; it was a sub office of the Ministry of Finance which aimed to establish a common ground in civil servant salaries and benefits and overall implementation of the principle of equal rights for equal work. This organization in 1337 changed its name into Department of Civil Service. The organization was withdrawn from the Ministry of Finance and acted under the supervision of Prime Minister. The idea of revising the rules for employment and creating a center for supervising the employment rules and regulations were centered more and more through that organization. Then there was the administrative council in 1340 and resumed the work of national employment legislation.

The Office of the High Council, considering all rules and regulations of employment and comparing those rules with some of the developed countries and counseling with some experts, a pilot project of the bill for employment was prepared for the Country. This bill, after investigation and review was ratified on Khordad 31, 1345 in 11 sessions. According to this Act, the Supreme Administrative Council was replaced by the organization called Administrative and Employment Affairs Organization. Through the integration of the Plan and Budget Organization and Administrative and Employment Affairs

IN THE NAME OF GOD

PAYAM-E-ABADGARAN

Construction Companies Association Monthly Magazine

No: 295 ordibehesht 1391 (May 2012)

Table of Contents

1. Editorial – Management and Planning Organization to be Recovered
2. Materials prices increased- Management and Planning Organization
3. Joint roundtable with the Deputy of Housing Ministry
4. Housing Outlook
5. Interview with Mr. Aftasy
6. Foreign exchange: Overshadowed technical and engineering services export- Mr. Moftakhar
7. A Futurist Look at Construction Industry in Iran, Focusing on Past and Present Difficulties - Dr. Sammak
8. Lecture of Mr. Sa'adatmand
9. Mr. Tabibzadeh - Essay
10. Board mails
11. We read for you
12. Commissions Report
13. Staircase
14. Construction Industry News
15. Radio roundtable of Mr. Otaredian
16. A Brief look at the economic literature
17. A Leaf of the Ordibehesht (second month of Persian calendar)
18. Understand the environment
19. Some considerations about implementing CMMS in net management of road construction and mining machineries
20. Attending International Fairs; a Tool for Marketing Technical and Engineering Services

Staff List

PUBLISHER : Construction

Companies Association

Editor: Eng. J.Khansari

Editorial Team: J.Khansari, M.Kangani, M.Pourshirazi,

J.Asreazad, M.Zarrabi, A.Varzandeh

Editor in Chief: Gh.Alizadeh

Designer: D.Khani

Typesetter, Marketing & Subscription: Fariba Pouragha

Reporter: Arezu Nouri

Printing Company: Chap Bijan

Publisher: Pasargad

Magazine Address: #88, South Saba St., Taleghani Ave., Tehran, Iran

Tel: +98-21-66464261

Fax: +98-21-66464084

Email: payam.abadgaran@acco.ir

امین سیستم

ارائه دهنده نرم افزار حسابداری، انبارداری، حقوق و دستمزد، پرسنلی، اموال، خزانه داری و... با زبان نیرومند ++visual در محیط ویندوز، به صورت تک کاربره و شبکه دارای قفل سخت افزاری نصب و سه جلسه آموزش رایگان در محل با بیش از ده سال سابقه در امر فروش نرم افزارهای مالی و مالیاتی در شرکتهای ساختمانی، راه سازی، فنی و مهندسی، پیمانکاری، تولیدی و بازرگانی

یوسف آباد، خیابان نهم، تقاطع فراهانی پور، پلاک ۲۱، طبقه ۲ واحد ۵

تلفن: ۸۸۴۸۰۸۰۹ - ۸۸۱۰۷۶۳۵

CANIRAN INDUSTRIAL GROUP

کانتیران

طراحی و تولید انواع کانکس ثابت و متحرک، مجموعه های پیش ساخته انواع کیوسک نگهداشنی، سرویس های بهداشتی، آشپزخانه و... با کاربری و قابلیت های متعدد.

کیفیت بالا
قیمت مناسب
تحويل به موقع

حاصل ۱۷ سال تجربه موفق کاری می باشد.

قبل از فروش کانکس و کانتینرهای خود حتماً با ما تماس بگیرید

آدرس کارخانه: جاده مله، سه راه آذران، به سمت شهریار، جنب بانک مله، خورش، اتاهان، خیابان صنعتی مهندسین شهنام سبقت الیز

تهران: ۷۷۵۵۸۳۳۵	تهران: ۵۶۵۸۶۴۲۰
تهران: ۵۶۵۸۶۴۲۳	تهران: ۲۶۷۶۸۸۶-۹۱۲

تغییرات اعضاء

• امین ساز تهران

نشانی: تهران، خیابان پاسداران، خیابان بهارستان یکم، بن بست نوربخش یکم، پلاک ۵، کدپستی: ۱۹۴۵۸۸۳۴۱۳
تلفکس: ۲۲۷۸۲۱۷۲ - ۲۲۷۸۲۱۷۹ - ۲۲۷۸۲۱۸۶
۲۲۷۸۲۱۸۳ - ۲۲۷۸۲۱۸۷ -

• سی.پی.دی

نشانی: تهران، خیابان پاسداران، نگارستان چهارم، پلاک ۱۳، تلفن: ۲۲۸۴۹۲۳۲ - ۲۲۸۴۲۴۴۰
فکس: ۲۲۸۶۴۵۴۱

• رامان

مدیرعامل: مهندس علی درویش
سایت: www.ramanco.ir
پست الکترونیکی: info@ramanco.ir
tech@ramanco.ir

• روند

نشانی: تهریز، خیابان ارتش جنوبی، کوچه صدر، پلاک ۱۰۶، تلفن: ۵۵۳۵۳۵۲ -
۴۱۱-۵۵۳۷۹۹۷، فکس: ۴۱۱

• توسعه ساختمان

نشانی: تهران، بلوار میرداماد، جنب مسجد الغدیر، پلاک ۱۳۳، طبقه منهای ۱، واحد غربی، ک.پ: ۱۹۱۱۶۱۸۵۳۶، تلفن: ۲۶۴۰۱۷۲۳
- ۲۶۴۰۱۷۲۴، فکس: ۲۶۴۰۱۷۲۵

• کتاب

نشانی: تهران، جنوب به شمال حقانی، جنب پارک مادران، خیابان کاویان، خیابان نیلگون، بن بست ستاره، پلاک ۲، کدپستی: ۱۵۴۱۷۳۳۳۳۳
تلفن: ۲۲۸۹۳۳۱۲ - ۲۲۸۵۷۵۸۹ - ۲۲۸۵۳۹۰۴ و ۲۲۸۹۳۳۱۰ - ۲۶۷۰۰۳۲-۴
Email.info@technaab.com
www.technaab.com

• کیان سازه دقیق

تلفن: ۲۲۱۴۷۹۹۴ - ۲۲۱۴۷۹۹۵ - ۲۲۰۷۶۱۱۲
فکس: ۲۲۱۴۲۶۰۹

• کشش

نشانی: تهران، میدان محسنی، خیابان وزیرپور، نبش کوچه پیام، پلاک ۹، واحد ۲، تلفن: ۲۶۴۰۶۳۹۸ - ۲۶۴۰۶۳۹۶-۷، فکس: ۲۶۴۰۶۳۹۸

• صدریتون

نشانی: تهران، خیابان بهشتی، نرسیده به چهارراه ولیعصر، پلاک ۴۸۸، طبقه سوم، تلفن: ۸۸۷۰۶۶۸۳ - ۸۸۷۰۶۶۸۲، فکس: ۸۸۷۰۶۹۵۴

• دابن

نشانی: تهران، خیابان بهشتی، بالاتر از سه راه طالقانی، روبروی سینما سروش، ساختمان ۲، طبقه ۲، واحد ۷، تلفن: ۷۷۶۵۷۶۸۰ - ۷۷۶۵۷۶۸۱، تلفکس: ۷۷۶۵۷۶۸۰